

**აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის დასკვნა საგანმანათლებლო
პროგრამების კლასტერის შესახებ**

თავდაცვისა და უსაფრთხოების სამსახურის სამართლის მინისტრი, პროგრამა,
პირველი საფეხური
თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური
სსიპ - დავით აღმაშენებლის სახელობის საქართველოს ეროვნული თავდაცვის
აკადემია

შეფასების თარიღ(ებ)ი 21-22 სექტემბერი, 2023 წელი

დასკვნის ჩაბარების თარიღი 23 ოქტომბერ, 2023 წელი

თბილისი

შინაარსი

I. ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამების კლასტერის შესახებ.....	4
II. აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის შემაჯამებელი დასკვნა	5
III. პროგრამის შესაბამისობა აკრედიტაციის სტანდარტებთან	16
1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა.....	16
2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზაცია, პროგრამის დაუფლების შეფასების ადეკვატურობა	41
3. სტუდენტთა მოსწრება, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა	52
4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა	58
5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები	73

ინფორმაცია უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების შესახებ

დაწესებულების სახელწოდება ორგანიზაციულ- სამართლებრივი ფორმის მითითებით	სსიპ - დავით აღმაშენებლის სახელობის საქართველოს ეროვნული თავდაცვის აკადემია
დაწესებულების საიდენტიფიკაციო კოდი	218083222
დაწესებულების ტიპი	სასწავლო უნივერსიტეტი

ექსპერტთა ჯგუფის წევრები

თავმჯდომარე (სახელი, გვარი, უნივერსიტეტი/ორგანიზაცია/ქვეყანა)	ალინ ბოდესკუ, სახმელეთო ძალების აკადემია, სიბიუ, რუმინეთი
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია/ქვეყანა)	თამარ პატარაია, თავდაცვისა და უსაფრთხოების სამოქალაქო საბჭო, საქართველოს უნივერსიტეტის ასოცირებული პროფესორი, საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია/ქვეყანა)	გვანცა აბადალაძე, სსიპ - სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უნივერსიტეტი/ორგანიზაცია/ქვეყანა)	თამთა ლეკიშვილი, აღმოსავლეთ ევროპის უნივერსიტეტი, საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უნივერსიტეტი/ორგანიზაცია/ქვეყანა)	ნინო ჯავახიშვილი, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

I. ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამების კლასტერის შესახებ

	პროგრამა 1	პროგრამა 2
საგანმანათლებლო პროგრამის სახელწოდება	თავდაცვა და უსაფრთხოება	თავდაცვის ანალიზი
უმაღლესი განათლების საფეხური	პირველი საფეხური	მეორე საფეხური
მისანიჭებელი კვალიფიკაცია	თავდაცვისა და უსაფრთხოების ბაკალავრი	თავდაცვის ანალიზის მაგისტრი
დეტალური სფეროს დასახელება და კოდი	სამხედრო საქმე და თავდაცვა 1031	სამხედრო საქმე და თავდაცვა 1031
ზოგადი განათლების შესაბამისი საფეხურის საგნის/ საგნების/ საგნობრივი ჯგუფის სწავლების უფლების მითითება ¹	--	--
სწავლების ენა	ქართული	ქართული
ECTS კრედიტების რაოდენობა	257	121
პროგრამის სტატუსი (აკრედიტებული/ არააკრედიტებული/ პირობით აკრედიტებული/ახალი/საერთაშორისო აკრედიტაცია) შესაბამისი გადაწყვეტილების მითითებით (ნომერი, თარიღი)	აკრედიტებული, უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაციის საბჭოს გადაწყვეტილება N106 19.08.2016	აკრედიტებული, უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაციის საბჭოს გადაწყვეტილება N107 19.08.2016

¹ მასწავლებლის მომზადების ინტეგრირებული საბაკალავრო-სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის ან მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამის შემთხვევაში

II. აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის შემაჯამებელი დასკვნა

• ზოგადი ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამის კლასტერის შესახებ²

სსიპ - დავით აღმაშენებლის სახელობის ეროვნული თავდაცვის აკადემია (შემდგომში - აკადემია) 2016 წლიდან სთავაზობს თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამას და თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამას. ამ პროგრამებმა მიიღეს აკრედიტაცია (საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაციის საბჭოს გადაწყვეტილება #106 და 107, 19.08.2016 წ.). მოცემულ კლასტერში დაჯგუფებული პროგრამების აკრედიტაციის პერიოდი იწურება 2023 წლის 31 დეკემბერს.

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა და თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა დაჯგუფებულია კლასტერში მათი უნივალური სწავლის სფეროს, მიზნებისა და სამიზნე აუდიტორიის გათვალისწინებით. თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა შემუშავებულია იმ ქართველი ოფიცრების განათლებისა და მომზადების მიზნით, რომლებმაც დაამთავრეს თავდაცვისა და უსაფრთხოების ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამა; აქედან გამომდინარე, სამაგისტრო პროგრამა ეფუძნება ბაკალავრიატის დონეზე შექმნილ ცოდნასა და უნარ- ჩვევებს, რომელიც შემდგომში გამლიერდა და გაფართოვდა სამხედრო კარიერის განმავლობაში, სპეციალური კარიერული კურსების მეშვეობით (მაგ., ჯუნიორების სასწავლო პროგრამა, კაპიტნის კურსი). თუმცა, თუ საბაკალავრო პროგრამის აუდიტორია შემოიფარგლება სამხედრო განათლებით, სამაგისტრო პროგრამა ითვალისწინებს უფრო ფართო აუდიტორიას, რომელიც მოიცავს საქართველოს უსაფრთხოების სისტემის სხვა უწყებების ექსპერტებს (ე.ი. შინაგან საქმეთა სამინისტრო).

აკადემიის მისიის შესაბამისად, თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის საერთო მიზანია მოამზადოს უმაღლესი აკადემიური და სამხედრო განათლების, ეთივის, ძლიერი ზნეობისა და ლიდერობის უნარის მქონე ოფიცერთა კორპუსი, ქვეყნის სამსახურისა და თავდაცვის ძალებისთვის. საბაკალავრო პროგრამის კურსდამთავრებულები იღებენ ბაკალავრის ხარისხს შესაბამის სპეციალობაში და ოფიცრის პირველ სამხედრო წილებას - „ლეიტენანტი“. მომავალი ოფიცერი საქართველოს ერთგულების ფიცს დებს და თავდაცვის სამინისტროსთან 9 წლიან კონტრაქტს აფორმებს (4 წლიანი სწავლება და 5 წლიანი სამხედრო საკონტრაქტო სამსახური). საბაკალავრო პროგრამის კონკრეტული მიზანია მოამზადოს თავდაცვისა და უსაფრთხოების კვალიფიციური სპეციალისტები, რომლებიც აღჭურვილნი იქნებიან პოლიტიკური, ეკონომიკური, სოციალური და სამართლებრივი პროცესების ყოვლისმომცველი ცოდნით გლობალურ და ეროვნულ დონეზე. საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო არის აკადემიის საბაკალავრო აკადემიური პროგრამების ძირითადი დამკვეთი და აკადემიის კურსდამთავრებულთა პირველი დამსაქმებელი. შესაბამისად, პროგრამა თავის სასწავლო გეგმაში მოიცავს საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს ოპერატორულ მოთხოვნებს, ინტერესებსა და პრიორიტეტებს.

ბოლო ხუთი წლის განმავლობაში, საბაკალავრო პროგრამაზე შემოთავაზებული ადგილების რაოდენობა ოდნავ შემცირდა, 65- დან 50- მდე, დაკვირვების პერიოდის პირველ და იმავე პერიოდის ბოლო წელს. თუმცა, ადგილების რაოდენობას ადგენს თავდაცვის მინისტრი, ამ პროგრამის მთავარი დამკვეთი. რაც შეეხება პროგრამაზე ჩარიცხვის მსურველთა რაოდენობას, აშკარად ჩანს მაღალი დაინტერესება, აპლიკანტთა რიცხვი მერყეობდა 48- დან (პირველ წელს) 135- მდე (ბოლო წელს), მაქსიმალური რაოდენობა დაფიქსირდა მესამე წელს - 195. არსებული ადგილების რაოდენობის გათვალისწინებით, მსურველთა მხოლოდ შეზღუდული რაოდენობა ჩაირიცხა, ზოგჯერ არსებული ადგილების რაოდენობაზე ნაკლებიც (პირველ წელს 36). პირველ წელს დამთავრების მაჩვენებელი იყო 42% (15 კურსდამთავრებული 36- დან).

² პროგრამებთან დაკავშირებული ზოგადი ინფორმაციის მიმოხილვისას, მიზანშეწონილია ასევე წარმოდგენილი იყოს კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების რაოდენობრივი მონაცემების ანალიზი

თუმცა, დაკვირვების პერიოდის სტატისტიკა გვიჩვენებს პროგრამის დასრულების აღმავალ ტენდენციას მომდევნო წლებში.

რაც შეეხება თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამას, მისი საერთო მიზანია სამხედრო პერსონალისა და სამოქალაქო პირების ცოდნის ამაღლება, კონკრეტულ სფეროში უნარების განვითარება და განათლების სტანდარტის გაუმჯობესება. სამხედრო ოფიცრებისთვის სამაგისტრო პროგრამა ოფიცერთა სამხედრო უმაღლესი და აკადემიური უმაღლესი განათლების მეორე ეტაპია, რომელიც უზრუნველყოფს საქართველოს თავდაცვის ძალების ოფიცრებისა და სხვადასხვა უწყების წარმომადგენლებისთვის საჭირო კომპეტენციებისა და უნარების განვითარებას. თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის კონკრეტული მიზანია მოამზადოს კვალიფიციური სამხედრო და სამოქალაქო კადრები, რომლებიც შეძლებენ მუშაობას ხელმძღვანელ პოზიციებზე თავდაცვის სფეროების ფართო სპექტრში ეროვნულ და საერთაშორისო დონეზე, უსაფრთხოების ცვალებადი გარემოს პირობებში. თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის კურსდამთავრებულს ენიჭება თავდაცვის ანალიზის მაგისტრის აკადემიური ხარისხი. ამ პროგრამის დაარსების საფუძველი იყო თანამედროვე ჰიბრიდულ გამოწვევებზე პასუხის გაცემის აუცილებლობა, ტოტალური თავდაცვის სისტემის დანერგვა და მოხელეების მომზადება, რომელთაც შეუძლიათ კომპლექსური პრობლემების ჰოლისტური, სისტემური გზით გადაჭრა. პროგრამა ხელს უწყობს კარიერულ წინსვლასა და სამხედრო წოდების არსებულ სისტემას და უფროსი ოფიციალურ დაწინაურებას.

ბოლო ხუთი წლის განმავლობაში სამაგისტრო პროგრამაზე გამოცხადებული იყო 15 ადგილი წელიწადში პირველი ოთხი წლის განმავლობაში და 30 ადგილი წელიწადში დაკვირვების პერიოდის ბოლო წელს. თუმცა, ჩარიცხულ სტუდენტთა რაოდენობა საგრძნობლად შემცირდა, დაკვირვების პერიოდის პირველ წელს 10- დან, იმავე პერიოდის ბოლო წელს 3 სტუდენტამდე, სულ 10 აქტიური სტატუსის მქონე სტუდენტით. პროგრამის დასრულების თვალსაზრისით შეინიშნება ზრდა, 40%- დან 100%- მდე, პირველიდან მესამე წლის შემთხვევაში შესაბამისად.

• აკრედიტაციის ვიზიტის მიმოხილვა

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფი, განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის ხელშეწყობით, 2023 წლის 21- 22 სექტემბერს ეწვია აკადემიას, მის კომპონენტებსა და დამხმარე განყოფილებებს. ადგილზე ვიზიტის მიზანი იყო იმ ინფორმაციის გადამოწმება, რომელიც აკადემიამ თვითშეფასების ანგარიშში წარმოადგინა და ასევე სხვა საკითხების შესწავლა, რომლებიც შესაძლოა არასაკმარისად იყო წარმოდგენილი დოკუმენტაციაში, და ეს შესაფასებელი პროგრამების წარმომადგენლებთან გასაუბრების გზით მოხდა. ამ კონტექსტში, ექსპერტთა ჯგუფი 11- ზე მეტ სესიაზე შეხვდა აკადემიის ხელმძღვანელობას, თვითშეფასების ჯგუფს, საბაკალავრო და სამაგისტრო პროგრამების დეპარტამენტების ხელმძღვანელებს, ორი შესაფასებელი პროგრამის ხელმძღვანელებს, აკადემიურ და დამხმარე პერსონალს, საბაკალავრო და სამაგისტრო პროგრამების სტუდენტებს, ორი შესაფასებელი პროგრამის კურსდამთავრებულებს, დამსაქმებლებისა და ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის წარმომადგენლებს. გარდა ამისა, ექსპერტთა ჯგუფმა მოინახულა აკადემიური, სასწავლო და სამხედრო ობიექტები (საკონფერენციო დარბაზები, საკლასო ოთახები, მოწინავე განაწილების სასწავლო (Advanced Distributed Learning) დეპარტამენტი, უცხო ენების დეპარტამენტი, სამეთაურო და გაერთიანებული შტაბის კურსი, ბიბლიოთეკა, ლაბორატორიები, სპორტული ობიექტები, საერთო საცხოვრებლები, სასადილო ობიექტები, დასასვენებელი სივრცე) და ერთობლივი სიმულაციური ცენტრი, დაწესებულება, რომელიც ეკუთვნის თავდაცვის ძალებს და რომელსაც აკადემია იყენებს სასწავლო საჭიროებების მხარდასაჭერად. ვიზიტის დროს ექსპერტთა ჯგუფმა სამიზნე აუდიტორიას დაუსვა კითხვები, მოითხოვა განმარტები და შეისწავლა აკადემიაში ცხოვრებისა და სწავლის პირობები. ვიზიტის დასასრულს თავმჯდომარემ აკადემიის წარმომადგენლებს გააცნო მირითადი წინასწარი დასკვნები. აკადემიამ და განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნულმა ცენტრმა შესანიშნავ პირობებში განახორციელა ადგილზე ვიზიტი, ექსპერტთა ჯგუფის ყველა საჭიროება და კითხვა სრულად დაკმაყოფილდა.

- საგანმანათლებლო პროგრამების კლასტერის სტანდარტებთან შესაბამისობის მოკლე მიმოხილვა

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამები მყარ და თანმიმდევრულ საფუძველს გვთავაზობს სამხედრო და სამოქალაქო კადრების განათლებისა და მომზადებისთვის, რომლებიც შერჩეულია კონკრეტული პოზიციების დასაკავებლად არა მხოლოდ თავდაცვის სამინისტროს დანაყოფებსა და სტრუქტურებში (მთავარი ბენეფიციარი), არამედ უსაფრთხოების სექტორის სხვა უწყებებშიც. ორივე საგანმანათლებლო პროგრამა შემუშავებულია ეროვნული კვალიფიკაციის ჩარჩოს მე-6 და მე-7 დონეებზე და სასწავლო სფეროს კლასიფიკატორის - სამხედრო საქმე და თავდაცვა (1031) დეტალური სფეროს აღწერის მიხედვით.

კლასტერში დაჯგუფებული სხვადასხვა დონის საგანმანათლებლო პროგრამების სწავლის შედეგები შესაბამება ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს მიერ დადგენილ სასწავლო სირთულესა და შინაარსს. ამავდროულად, უნდა აღინიშნოს, რომ სწავლის შედეგების უმეტესობა შემოიფარგლება ცოდნისა და უნარების სფეროთი და არ შეიცავს პასუხისმგებლობას და ავტონომიურობას, გარდა თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის ზოგიერთი დისციპლინისა. სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტის სწავლის შედეგები ფასდება თანმიმდევრულად და გამჭვირვალედ დარგისთვის დამახასიათებელი პერიოდულობით.

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამები შემუშავებულია „აკადემიური საგანმანათლებლო პროგრამების ანალიზის, დაგეგმვის, დიზაინის, შემუშავების, განხორციელების, შეფასებისა და დამტკიცების წესის“ შესაბამისად. სასწავლო დარგის თითოეული აკადემიური კურსის სწავლის შედეგები შესაბამება შესაფასებელი პროგრამების სწავლის შედეგებს, სწავლის სირთულის თვალსაზრისით, როგორც ამას ეროვნული კვალიფიკაციის ჩარჩო მოითხოვს. თუმცა, ეს შესაბამისობა მკაფიოდ არ არის იდენტიფიცირებული სწავლის სფეროების მიხედვით, ვინაიდან პროგრამების სწავლის შედეგები არ არის დაჯგუფებული „ცოდნის/ გაცნობიერების“, „უნარების“ და „პასუხისმგებლობის/ ავტონომიურობის“ მიხედვით. კურსის სილაბუსებში მითითებულია სავალდებულო ლიტერატურა და სასწავლო რესურსები, რომლებიც შეესაბამება კურსის თემებს და ლექციებს, და შეუძლია მიაღწიოს დასახულ სწავლის შედეგებს. ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურმა მრავალი კრიტერიუმის მიხედვით შეაფასა კურსები, რომელიც მიზნად ისახავს, ერთი მხრივ, უზრუნველყოს თითოეული პროგრამის აუცილებელი თანმიმდევრულობა საერთო მიზნებთან და, მეორე მხრივ, თავიდან აიცილოს ორ პროგრამას შორის არასაჭირო გამეორება.

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები მორგებულია და ადაპტირებულია პროგრამის მახასიათებლებზე, გამიზნულია იმ კანდიდატებზე, რომლებიც ფლობენ შესაბამის ცოდნასა და უნარებს.

თავდაცვის სფეროში მომავალი ოფიცირების ან უფროსი ექსპერტების მიერ მოთხოვნილი უნარების, ავტონომიურობისა და პასუხისმგებლობის მოლოდინში, ორივე საგანმანათლებლო პროგრამა გამოსახულია მნიშვნელოვანი პრაქტიკული და შემოქმედებითი განზომილებებით. ორივე პროგრამა მოითხოვს იუნკერებისგან, ჩატარონ კვლევა საქართველოს თავდაცვის მაღლებისთვის საინტერესო თემებზე, რომელშიც კრიტიკულად იაზროვნებენ და გაართიანებენ პროგრამის განმავლობაში შეძენილ ცოდნას და უნარებს, დაესწრებიან და მოხსენებებით წარსდგებიან სამეცნიერო ხასიათის ეროვნულ და საერთაშორისო კონფერენციებსა და სხვა აქტივობებში.

თითოეული კურსის სწავლება- სწავლის მეთოდები შეესაბამება სწავლების საფეხურს, კურსის შინაარსს და სწავლის შედეგებს და უზრუნველყოფს მათ მიღწევას. ამ სფეროში გამოცდილების მქონე საერთაშორისო საგანმანათლებლო და სასწავლო დაწესებულებებში დასწრების ან დამთავრების შემდეგ, პედაგოგიურ პერსონალს აქვს ცოდნა და უნარები იმისთვის, რომ დაგეგმოს და ჩატაროს სტუდენტებზე ორიენტირებული ლექციები; იუნკერებისთვის მუდმივი უკუკავშირის დანერგვა, ასევე სტუდენტების უკუკავშირის შემდგომი რეაგირების შემოღება, ავლენს აკადემიის მისწრაფებას მუდმივი გაუმჯობესებისაკენ.

დაწესებულების პროაქტიული მიდგომა უკუკავშირის, ეთიკური მოსაზრებების, ტექნოლოგიების გამოყენებისა და მუდმივი გაუმჯობესების მიმართ ასახავს დაწესებულების სწრაფვას უზრუნველყოს ხარისხიანი განათლება. ყოვლისმომცველი მხარდაჭერის სისტემა, მონაწილეობის მრავალფეროვანი შესაძლებლობები, საერთაშორისო თანამშრომლობა, კვლევაზე აქცენტი, კულტურული ინტეგრაცია და ფინანსური მხარდაჭერა ერთობლივად ხელს უწყობს იმას, რომ იუნკერებმა სწავლის დადებითი გამოცდილება მიიღონ. აკადემიის სწრაფვა მუდმივი გაუმჯობესებისკენ აშკარად ვლინდება მის პროაქტიულ ზომებში და განათლების მიდგომებში.

როგორც საბაკალავრო, ისე სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელებაში ჩართული არის აკადემიური პერსონალი, ასევე სამხედრო ინსტრუქტორები და მოწვეული ლექტორები. აკადემიურ თანამდებობებზე პერსონალი შეირჩევა აკადემიური კონკურსით და კადრების შერჩევის პოლიტიკა აკადემიის შინაგანაწესის შესაბამისად ხორციელდება. ორივე პროგრამის განხორციელებაში ჩართული ადმინისტრაციული პერსონალის რაოდენობა სრულად უზრუნველყოფს სტუდენტთა მომსახურებას და სასწავლო პროცესის მდგრადობას.

აკადემიას აქვს კარგად განვითარებული ინფრასტრუქტურა, აუდიტორიებითა და საკონფერენციო დარბაზებით, რომელიც აღჭურვილია მერხებით, სკამებით, დაფებით, კომპიუტერებით, ინტერნეტით და პროექტორებით. აკადემიის ბიბლიოთეკა მოიცავს ბეჭდურ წიგნებს და წიგნებისა და მკითხველების PDF ვერსიებს და უზრუნველყოფს საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელებისთვის აუცილებელ სავალდებულო ან დამატებით ლიტერატურაზე ხელმისაწვდომობას.

კლასტერში დაჯგუფებული პროგრამების ბიუჯეტი (ორივე პროგრამისთვის - თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა და თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა) საკმარისია მათი მიზნების მისაღწევად.

აკადემიაში კარგად არის ჩამოყალიბებული ხარისხის უზრუნველყოფის შიდა მექანიზმები და ხარისხის საერთო კულტურა აკადემიის მუშაობის პროცესის განუყოფელი ნაწილია. ამავდროულად, უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავების პროცესში, აკადემია აქტიურად იყენებს გარე შეფასების ინსტრუმენტებს პროგრამული აკრედიტაციისთვის. დაწესებულებამ დაადგინა და განახორციელა საგანმანათლებლო პროგრამის მონიტორინგისა და პერიოდული შეფასების წესები, რომლებიც მოცემულია პროგრამის დებულებაში, როგორიცაა პროგრამის ინიცირების, დამტკიცების, ცვლილების და პერიოდული შეფასების პროცედურები.

დასასრულს, აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფი მიიჩნევს, რომ საგანმანათლებლო პროგრამები შეესაბამება შემდეგ სტანდარტებს:

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური

1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა - მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან.
2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა - შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან.
3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა - შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან.
4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა - შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან.
5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები - შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან.

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური

1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა - მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან.
2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა - შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან.
3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა - შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან.
4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა - შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან.
5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები - შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან.

- **რეკომენდაციები**

კლასტერული

- რეკომენდებულია პროგრამების სწავლის შედეგების გადახედვა: რაოდენობის შემცირება, მათი ობიექტის გაფართოება და მათი დაჯგუფება საქართველოს კვალიფიკაციის ეროვნული ჩარჩოს მიერ აღწერილი სწავლის სფეროების მიხედვით („ცოდნა/ გაცნობიერება“, „უნარები“ და „პასუხისმგებლობა/ ავტონომიურობა“). უფრო მეტიც, რეკომენდებულია, სადაც რელევანტური და მნიშვნელოვანია, სწავლის შედეგებში სამოქალაქო და სამხედრო ასპექტების უფრო მკაფიოდ გამიჯვნა და იმ სწავლის შედეგების გადახედვა და ხელახლა ფორმულირება, რომლებიც დაწერილია კომპეტენციების მიხედვით, რათა მათი როგორც სწავლის შედეგების გაზომვა მოხდეს საგანმანათლებლო გარემოში.
- რეკომენდებულია კურსის სწავლის შედეგების გადახედვა „პასუხისმგებლობის/ ავტონომიურობის“ გათვალისწინებით და პროგრამის სწავლის შედეგებთან მათი შესაბამისობაში მოყვანა („ცოდნა/ გაცნობიერება“, „უნარები“ და „პასუხისმგებლობა/ ავტონომიურობა“).

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური

- რეკომენდებულია ვიწრო აქცენტის მქონე სწავლის შედეგების გადახედვა და ხელახლა ფორმულირება. სწავლის შედეგები შეიძლება დაიწეროს სწავლის სფეროზე ადაპტირებული საქართველოს კვალიფიკაციის ეროვნული ჩარჩოს აღწერების გამოყენებით. მაგალითად, სწავლის შედეგი „რთული პრობლემების/გამოწვევების/შემთხვევების გადასაჭრელად აანალიზებს პოლიტიკურ, ეკონომიკურ, სოციალურ, სამართებლივ, სამხედრო, დიპლომატიურ და ჰუმანიტარულ მეცნიერებების ძირითად კონცეფციებს და თეორიებს“ შეიძლება გახდეს „პოლიტიკური, ეკონომიკური, სოციალური, იურიდიული, სამხედრო, დიპლომატიური და ჰუმანიტარული მეცნიერებების თეორიების გაფართოებული ცოდნა, მათ შორის თეორიებისა და პრინციპების კრიტიკული ანალიზი“, და დაჯგუფდეს სწავლის სფეროს ქვეშ „ცოდნა/ გაცნობიერება“. ამგვარად, ეს სწავლის შედეგები მოიცავს მრავალი დაქვემდებარებული კურსის სწავლის შედეგს, რომელიც უფრო ბიპევიორისტული, აღწერილობითი და გაზომვადი ფორმით არის დაწერილი, რაც შემდეგ შეიძლება აისახოს სწავლის შედეგების მატრიცაში.

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური

- რეკომენდებულია წინაპირობების დადგენა ყველა არჩევით საგანზე, „საერთაშორისო ურთიერთობების ისტორიისა“ და „მართვის ფსიქოლოგიის“ გარდა.
  - რეკომენდებულია სილაბუსებში ლიტერატურის ნაწილის განახლება თანამედროვე წიგნებით, რომელიც ასახავს კვლევის სფეროში უახლეს მიღწევებს (მაგ., უკრაინის ომის გავლენა საქართველოს უსაფრთხოებაზე, ნატოსა და ევროკავშირის უახლესი უსაფრთხოების სტრატეგიები და სამხედრო დოქტრინები).
- რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

კლასტერული

- სასურველია აკადემიაში მეტი აქცენტი გაკეთდეს გენდერული თანასწორობის, მრავალფეროვნების და ინკლუზიის ხელშეწყობის გაძლიერებაზე. ამ მიზნის მიღწევა შესაძლებელია სპეციალიზებული პროგრამების განხორციელებით, რომლებიც მიმართულია მიკერძოებისა და სტერეოტიპებისაკენ, გენდერული თანასწორობისა და მრავალფეროვნების მნიშვნელობის ხაზგასმით. ამ სტრატეგიების ჩართვით სამხედრო განათლების სკოლებს შეუძლიათ აქტიური წვლილი შეიტანონ უფრო ინკლუზიური და სამართლიანი სამხედრო კულტურის განვითარებაში, რაც ორმხრივ სარგებელს მოუტანს ეროვნულ უსაფრთხოებასა და საზოგადოების წინსვლას.
- გადაიხედოს აკადემიის მისიას და დაემატოს სამოქალაქო აუდიტორია, რაც ხელს შეუწყობს ტოტალური თავდაცვის კულტურას საერთო განათლების მეშვეობით (მაგ., აკადემიის მისიაა მოამზადოს ოფიცერი და სამოქალაქო კადრები...).
- სასურველია ამ სფეროში ევროკავშირის საუკეთესო პრაქტიკის გამოყენება (სამხედრო პროფესიის ოფიცერთა კვალიფიკაციის ჩარჩო³, რომელიც სრულად შესაბამება ევროპულ კვალიფიკაციის ჩარჩოს და, შესაბამისად, შესაბამება საქართველოს კვალიფიკაციის ეროვნულ ჩარჩოს), რათა მიეთითოს სწავლის შედეგების დარღობრივი სპეციფიკა.
- სასურველია გაიზარდოს პროგრამის დასრულების მაჩვენებელი, რადგან შეჩერებული სტატუსის მქონე სტუდენტების რაოდენობა შედარებით მაღალი რჩება. პროგრამის ხელმძღვანელებმა პროაქტიულად უნდა გამოიძიონ ეს გამოწვევები და შეიმუშაონ მათი დაძლევის სტრატეგიები. ამით ისინი გზას გაუხსნან უფრო მეტ სტუდენტს, რათა წარმატებით დაასრულონ მთელი პროგრამა.
- სასურველია მეტი პრიორიტეტი მიენიჭოს პროგრამის განვითარების შედეგად მიღებული შედეგების მდგრადობას. გარდა ამისა, აკადემიისთვის მნიშვნელოვანია ინტერნაციონალიზაციის კომპონენტის დანერგვა თავის საგანმანათლებლო მისიაში, რაც ხელს შეუწყობს მრავალფეროვანი და გამდიდრებული სასწავლო გარემოს შექმნას. ეს მიდგომა შეამსუბუქებს სტუდენტებისა და პედაგოგების წინაშე არსებულ შეზღუდვებს, რომელიც უსაფრთხოებისა და თავდაცვის სფეროში თანამედროვე ლიტერატურის წვდომას ეხება. უფრო მეტიც, ინგლისური ენის ცოდნის ამაღლება სასარგებლო იქნება როგორც სტუდენტებისთვის, ასევე ფაკულტეტის წევრებისთვის.
- სასურველია აკადემია გახდეს ევროპის უსაფრთხოებისა და თავდაცვის კოლეჯის ასოცირებული ქსელის პარტნიორი და შემდგომში შეუერთდეს ე.წ. „სამხედრო ERASMUS“ ინიციატივას, მის ფარგლებში ევროკავშირის დონეზე შემუშავებულ და შეთანხმებულ საერთო მოდულების პროგრამის სასწავლო გეგმებში ჩართულობის გზით.
- სასურველია სამეცნიერო ცენტრის უფრო მჭიდრო კავშირის შემუშავება საბაკალავრო და სამაგისტრო პროგრამების პერსონალთან და სტუდენტებთან.

³ <https://esdc.europa.eu/sqf-milof/>

- სასურველია პერსონალისთვის დამატებითი მექანიზმების შემუშავება: ინგლისური ენის ცოდნის გრძელვადიანი კურსები და აკადემიური წერის სპეციალური ტრენინგები სამეცნიერო უნარების დაუფლებისთვის.
- სასურველია პრიორიტეტი მიენიჭოს საერთაშორისო გამოცემლობებში ბოლო დროს გამოცემული დარგთან დაკავშირებული ინგლისურენოვანი ლიტერატურის შეძენას.

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანთლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური

არ არის მითითებული

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური

- სასურველია უსაფრთხოების სხვა დაწესებულებებთან თანამშრომლობის გაძლიერება და თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამაში სტუდენტების ჩარიცხვის გაფართოება, რათა მოიცავდეს როგორც სამხედრო, ისე სამოქალაქო პროფესიონალებს, ასევე უსაფრთხოების სექტორის საჯარო მოხელეებს. ხაზგასმით უნდა აღინიშნოს, რომ საქართველოს განათლების სისტემაში ამჟამად არ არსებობს ანალოგიური პროგრამა, რომელიც უზრუნველყოფს სამხედრო უნარების, რესურსების და პერსპექტივების ყოვლისმომცველ განათლებას სხვადასხვა წარმომავლობის მქონე პირებისთვის და ასევე ითვალისწინებს სამოქალაქო- სამხედრო თანამშრომლობის უპირატესობებს. თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის მიერ წარმოდგენილი თანამშრომლობის შესაძლებლობა მნიშვნელოვნად აძლიერებს ჩვენს კოლექტიურ შესაძლებლობებს, საქართველოს ფარგლებში, ეფექტური რეაგირება მოვახდინოთ მომავალ საგანგებო, კონფლიქტურ და კატასტროფულ სიტუაციებში. სამოქალაქო ექსპერტიზისა და სამხედრო შესაძლებლობების გაერთიანების ინიციატივა არა მხოლოდ აძლიერებს ეროვნული უსაფრთხოების პოლიტიკას, არამედ ხელს უწყობს მშვიდობას, სტაბილურობასა და გამძლეობას ჩვენს საზოგადოებაში.
- სასურველია უსდ-მ გამოიკვლიოს, მრავალდეპარტამენტიან გარემოში (თავდაცვის სამინისტროს ადამიანური რესურსების დეპარტამენტის, იურიდიული სამსახურის, თავდაცვის მალებისა და აკადემიის წარმომადგენლის ჩათვლით) რატომ არის სამხედრო ოფიცრების დაინტერესება თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამით ასეთი დაბალი, როგორც სამხედრო, ასევე სამოქალაქო კარიერის პერსპექტივიდან ამ პროგრამის უპირატესობების გამოყოფით. ამან შესაძლოა გამოიწვიოს დაშვების წინაპირობების შესაბამისად შეცვლა.
- სასურველია იუნკერების მაქსიმალური ჩართულობა გაცვლით პროგრამებში სამაგისტრო დონეზე.
- სასურველია მოიძებნოს სამხედრო- სამოქალაქო თანამშრომლობის გაღრმავების ახალი მექანიზმები, მაგალითად, სხვა უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებიდან თანახელმძღვანელის აყვანა ან/ და სამაგისტრო ნაშრომის დაცვის პროცესში გარე შემფასებლის დამატება.
- სასურველია, რომ სამაგისტრო ნაშრომის ხელმძღვანელი არ იყოს ჩართული ნაშრომის შეფასების პროცესში.
- სასურველია თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელებაში სამეცნიერო ცენტრის ჩართულობის გასაძლიერებლად დამატებითი მექანიზმების შემუშავება.
- სასურველია დაინიშნოს კოორდინატორი (ხარისხის მქონე აკადემიური, მოწვეული ან სამეცნიერო პირი) სამაგისტრო ნაშრომების მომზადების პროცესის მონიტორინგის მიზნით (პასუხისმგებლობა აკადემიური სტილის უნიფიცირებაზე, ლიტერატურის შერჩევის სტანდარტების მონიტორინგი და ანტიპლაგიატის პოლიტიკის განხორციელება).

- **საუკეთესო პრაქტიკის მოკლე მიმოხილვა (არსებობის შემთხვევაში)⁴**

- კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების უნიკალური ბუნება და მკაფიო კავშირი შრომის ბაზრის (გენერალური შტაბი და თავდაცვის სამინისტრო) საჭიროებებთან და გარანტირებული დასაქმება პროგრამების დასრულების შემდეგ. პროგრამები შესაბამება თავდაცვის სამინისტროს ოპერატორი და ადამიანური რესურსების მოთხოვნებს, განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ გამოცემული ეროვნული საგანმანათლებლო კანონებისა და რეგულაციების სრული დაცვით.
- სასწავლო და სოციალური ინფრასტრუქტურა უნაკლოა, აკადემია უზრუნველყოფს იუნკერებს შესანიშნავი პირობებით სწავლისთვის (მაგ., ყველა იუნკერისთვის ინდივიდუალური ლეპტოპების უზრუნველყოფა საბაკალავრო პროგრამაზე და ინტერნეტის ხელმისაწვდომობა კამპუსში), ვარჯიშისთვის (მაგ. თავდაცვის ძალების თანამედროვე სიმულაციური და საბრძოლო ობიექტები) და ცხოვრებისთვის (მაგ., კეთილმოწყობილი კვების, სპორტული და დასვენების ობიექტები).

ინფორმაცია არგუმენტირებული პოზიციის გაზიარების, ან არ გაზიარების არგუმენტაციის თაობაზე

ექსპერტთა დასკვნის პროექტი გაანალიზდა აკადემიის მიერ, რომელმაც, თავის მხრივ, წარმოადგინა არგუმენტირებული პოზიცია აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის მიერ სწავლის შედეგების განხილვის შესახებ გაკეთებულ რეკომენდაციებთან დაკავშირებით.

აკადემია მიიჩნევს, რომ:

- სწავლის შედეგების რაოდენობის შემცირება რთული იქნება სწავლის შედეგებში სამოქალაქო და სამხედრო ასპექტების გამიჯვნის თვალსაზრისით;
- სწავლის შედეგების დაჯგუფება კვალიფიკაციის ეროვნული ჩარჩოს („ცოდნა და გაცნობიერება“, „უნარები“ და/ან „პასუხისმგებლობა/ავტონომია“) აღწერების მიხედვით არ არის სავალდებულო, ეს მისი ავტონომიურობის ნაწილია.
- ვიწრო, შემზღვეველი ფოკუსის მქონე სწავლის შედეგების ხელახალი ფორმულირება ეწინააღმდეგება ბლუმის ტაქსონომიის აქტიური ზმნების გამოყენების საუკეთესო პრაქტიკას.

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფი არ იზიარებს აკადემიის არგუმენტირებულ პოზიციას და გადაწყვიტა არ აისახოს იგი დასკვნაში შემდეგი მიზეზების გამო:

- რაც შეეხება სწავლის შედეგებში სამოქალაქო და სამხედრო ასპექტების გამიჯვნას, აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფმა რეკომენდაცია გაუწია: „...სადაც აქტუალური და მნიშვნელოვანია, სწავლის შედეგებში სამოქალაქო და სამხედრო ასპექტები უფრო მკაფიოდ გამოიყოს“. შესაბამისად, აკადემიის მიერ რეკომენდაციის ამ ნაწილის განხორციელების მასშტაბები რჩება შესაფასებელი.
- რაც შეეხება სწავლის შედეგების დაწერას სწავლის „პასუხისმგებლობა/ავტონომია“ ფარგლებში, აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფი მიიჩნევს, რომ „პასუხისმგებლობა/ავტონომია“ სტუდენტისთვის

⁴ პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული, ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისთვის/პროგრამებისთვის

არის არსებითი მნიშვნელობის, რათა პასუხისმგებლობით და დამოუკიდებლად შესძლოს გამოიყენოს ცოდნა და სწავლის შედეგების ერთ-ერთი მთავარი მიზანია პოტენციურ მომავალ სტუდენტებსა და სხვა დაინტერესებულ აუდიტორიას მიაწოდოს ის, თუ რა ეცოდინებათ, რისი გაკეთება შეეძლებათ და სად იქნებიან პროგრამის ბოლოს. მაგრამ, მიუხედავად იმისა, კავშირი "ან/და" ფრაზაში "ცოდნა და გაგება," "უნარები" ან/და "პასუხისმგებლობა/ავტონომია" ნიშნავს თუ არა, რომ "პასუხისმგებლობა/ავტონომია" აკადემიისთვის არ არის სავალდებულო, ეს თავად აკადემიამ უნდა დაადასტუროს განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნულ ცენტრის (NCEQE-ის) კვალიფიკაციის განვითარების სამსახურთან კონსულტაციის შედეგად.

ვიწრო, შემზღვდველი ფოკუსის მქონე სწავლის შედეგების ხელახალი ფორმულირებასთან დაკავშირებით, აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის მიერ შემოთავაზებული მაგალითი თითქმის სიტყვასიტყვით იქნა აღებული საქართველოს ეროვნული საკალიფიკაციო ჩარჩოდან (NQF), მე-6 დონე (ცოდნა/გაცნობიერება), სადაც მითითებულია: „ფართო“. ცოდნა (სრული ზოგადი განათლების შემდეგ) სასწავლო ან/და სამუშაო სფეროზე, რომელიც მოიცავს თეორიებისა და პრინციპების კრიტიკულ ანალიზს და ცოდნის ზოგიერთ უახლეს ასპექტს“ (იხ. <https://eqe.ge/res/20191007105945NQFofGeorgia.pdf>). შემოთავაზებულ მაგალითში, აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფმა გამოიყენა საქართველოს ეროვნული QF-ის ზოგადი სწავლის შედეგი და მორგებული იქნა თავდაცვის სფეროზე. თუმცა, ამ რეკომენდაციის მთავარი მიზანია პროგრამის სწავლის შედეგების ფარგლების გაფართოება, რათა მათ შეეძლოთ დაფარონ კურსების სწავლის შედეგები. მიუხედავად იმისა, რომ ისინი დაწერილია გაზომვადი ტერმინებით (განსაზღვრა, აღწერა, გაანალიზება და ა.შ.), „განსაზღვრა“, „აღწერა“, „ახსნა“ ზედმეტად ვიწროა იმისთვის, რომ მოიცავდეს გათვალისწინებული კურსის სწავლის შედეგებს და ლიმიტებს უწესებს სტუდენტების მოქმედებისა და აზროვნების თავისუფლებას. მე-6 საფეხურზე (მოწინავე) სტუდენტებმა უნდა იცოდნენ და გააკეთონ უფრო მეტი, ვიდრე ცოდნის კონკრეტული ნაწილის „განსაზღვრა“ და „ახსნა“.

- ხელახალი აკრედიტაციისას, მნიშვნელოვანი მიღწევებისა და/ან პროგრესის მოკლე მიმოხილვა (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)**

2016 წლის პირველი აკრედიტაციის შემდეგ, პროგრამები მუდმივად განიხილება შიგნიდან, ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ და გარედან, ექსპერტთა ჯგუფის მიერ, როგორიცაა მაგალითად 2022 წელს აკადემიის ავტორიზაციის შესაფასებლად მოწვეული ჯგუფი. თვითშეფასების ანგარიშის მიხედვით, ძირითად მიღწევად შეიძლება ჩაითვალოს პროგრამების ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოსა და საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაციის სტანდარტეთან შესაბამისობაში მოყვანა. პროგრამების სტრუქტურა გულმოდგინედ განახლდა მათში იმ კურსების ჩანაცვლებით, რომლებიც ნაკლებად პასუხობდა პროგრამების სწავლის შედეგებს, სწავლის შედეგები გადაიწერა გაზომვადი თვალსაზრისით, საკითხავი მასალა/ ლიტერატურა განახლდა, მოხდა სწავლების მეთოდების დივერსიფიკაცია და ადგილობრივი და უცხოური უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების საუკეთესო პრაქტიკის გაზიარება სწავლის სფეროში.

რაც შეეხება თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამას, ძირითადი მიღწევები დაკავშირებულია პედაგოგთა სტატუსთან და სტრუქტურული განზომილების რამდენიმე ასპექტთან. თვითშეფასების შედგენის თარიღისთვის, ფაკულტეტის უმეტესი ნაწილი (94%) იყო მუდმივი წევრი და ყველა მათგანი აკადემიის აფილირებული წევრი იყო. სტრუქტურულად, თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა გახდა კომპოზიციური პროგრამა, რომელშიც შედის როგორც აკადემიური, ასევე კვლევითი კომპონენტი, უმაღლესი განათლების სტანდარტების მოთხოვნების შესაბამისად და სამხედრო კარიერის პროგრამა (სარდლობა და გაერთიანებული შტაბის კურსი), რომლის გავლაც შესაძლებელია დამოუკიდებლად, როგორც სამხედრო კარიერის სისტემის ნაწილი (ოფიცირების

საშუალო სამხედრო განათლება-ტაქტიკურ- ოპერატიულ დონეზე). სამხედრო კომპონენტი შემუშავებულია ნატოს სტანდარტებისა და დოქტრინის შესაბამისად, რაც უზრუნველყოფს ნატოს ქვეყნებისა და საქართველოს ოფიცრებს შორის ურთიერთთავსებადობის მაღალ ხარისხს.

აკრედიტაციის ექსპერტთათვის შეფასების მიდგომები:

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფი შეხვდა რამდენიმე სესიას, პირადად და ონლაინ რეჟიმში, რათა მოემზადებინა ადგილზე ვიზიტი, განეხილათ შეფასების მიდგომა და შეფასების შედეგები, რომელიც აისახებოდა შეფასების ანგარიშში. ადგილზე ვიზიტამდე ექსპერტებმა შეისწავლეს აკადემიის მიერ მოწოდებული თვითშეფასების ანგარიში და დამხმარე დოკუმენტაცია და გაეცნენ აკადემიის ვებგვერდს. ამ წინასწარი სამუშაოს საფუძველზე მომზადდა გასაუბრებები აუდიტორიის თითოეული კატეგორიისთვის, შეირჩა ყველაზე რელევანტურ კითხვები, რომლებიც უნდა დაესვათ აკადემიის თანამშრომლებისთვის და სტუდენტებისთვის თვითშეფასების ჯგუფის მიერ გაკეთებული განცხადებებისა და ანალიზის გადამოწმებისა და დადასტურების მიზნით. აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფმა ადგილზე ვიზიტი დაასრულა რამდენიმე წინასწარი მიზნებით, გამოვლინდა რამდენიმე გასაუმჯობესებელი და რამდენიმე ხაზგასასმელი სფერო, რომელიც შემდგომი ანალიზის გზით ვალიდაციის მოლოდინში იყო და ხელს შეუწყობდა რეკომენდაციების, რჩევების და საუკეთესო პრაქტიკის ჩამოყალიბებას.

ადგილზე ვიზიტის შემდეგ, შეფასების ანგარიშის მომზადების მიზნით, თავმჯდომარემ ჯგუფის წევრებს შორის გაანაწილა პასუხისმგებლობები თითოეული ექსპერტის გამოცდილების შესაბამისად. კლასტერში არსებული პროგრამები შეფასდა თითოეული სტანდარტის მიხედვით და ანგარიში მომზადდა და რამდენჯერმე გადამოწმდა თვითშეფასების ანგარიშის, გასაუბრებების შედეგებისა და დამხმარე დოკუმენტების მიერ მოწოდებული ინფორმაციის საფუძველზე.

აკრედიტაციის სტანდარტების კომპონენტები ფასდება შემდეგი ორი მიდგომით:

- კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება⁵
- კლასტერული შეფასება⁶

სტანდარტი/კომპონენტი	შეფასების მიდგომები:
1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა	
1.1. პროგრამის მიზნები	კლასტერული და ინდივიდუალური
1.2 პროგრამის სწავლის შედეგები	კლასტერული და ინდივიდუალური
1.3. პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმი	კლასტერული

⁵ შეფასების მიდგომები: აღწერეთ, გააალიზეთ და შეაფასეთ კლასტერში დაჯგუფებული თითოეული საგანმანათლებლო პროგრამის შესაბამისობა სტანდარტის შესაბამის კომპონენტის მოთხოვნებთან. ასევე, შეგიძლიათ მიუთიოთოთ საგანმანათლებლო პროგრამაზე ისეთი ინფორმაცია, რომელიც განსხვავებულია კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების ერთიანი და ძირითადი მახასიათებლებისაგან.

⁶ შეფასების მიდგომები: საჭიროების შემთხვევაში აღწერეთ, გააალიზეთ და შეაფასეთ კლასტერში დაჯგუფებული თითოეული საგანმანათლებლო პროგრამის შესაბამისობა სტანდარტის შესაბამისი კომპონენტის მოთხოვნებთან. ასევე, შეგიძლიათ მიუთიოთოთ საგანმანათლებლო პროგრამაზე ისეთი ინფორმაცია, რომელიც განსხვავებულია კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების ერთიანი და ძირითადი მახასიათებლებისაგან.

1.4 საგანმანათლებლო პროგრამების სტრუქტურა და შინაარსი	კლასტერული და ინდივიდუალური
1.5 სასწავლო კურსი/საგანი	კლასტერული და ინდივიდუალური
2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების აღეყვატურობა	
2.1. პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები	კლასტერული და ინდივიდუალური
2.2. პრაქტიკული, სამეცნიერო/ კვლევითი/ შემოქმედებითი / საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარება	კლასტერული
2.3. სწავლება-სწავლის მეთოდები	კლასტერული
2.4. სტუდენტის შეფასება	კლასტერული
3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა	
3.1. სტუდენტთა საკონსულტაციო და მხარდაჭერი სერვისები	კლასტერული
3.2. მაგისტრანტთა და დოქტორანტთა ხელმძღვანელობა	კლასტერული
4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა	
4.1. ადამიანური რესურსები	კლასტერული და ინდივიდუალური
4.2. მაგისტრანტისა და დოქტორანტის ხელმძღვანელის კვალიფიკაცია	კლასტერული და ინდივიდუალური
4.3. აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიული განვითარება	კლასტერული
4.4. მატერიალური რესურსი	კლასტერული და ინდივიდუალური
4.5. პროგრამის/ ფაკულტეტის/ სკოლის ბიუჯეტი და პროგრამის ფინანსური მდგრადობა	კლასტერული და ინდივიდუალური
5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები	
5.1. შიდა ხარისხის შეფასება	კლასტერული
5.2. გარე ხარისხის შეფასება	კლასტერული
5.3. პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება	კლასტერული

III. პროგრამის შესაბამისობა აკრედიტაციის სტანდარტებთან

1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა

პროგრამას აქვს ნათლად ჩამოყალიბებული მიზნები და სწავლის შედეგები, რომლებიც ლოგიკურადაა ერთმანეთთან დაკავშირებული. პროგრამის მიზნები შეესაბამება უსდ-ს მისიას, მიზნებსა და სტრატეგიულ გეგმას. პროგრამის გაუმჯობესებისთვის მუდმივად ფასდება პროგრამის სწავლის შედეგები. პროგრამის შინაარსი და თანმიმდევრული სტრუქტურა უზრუნველყოფს დასახული მიზნებისა და მოსალოდნელი სწავლის შედეგების მიღწევას.

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამები სწავლის სფეროს შინაარსის გათვალისწინებით ლოგიკურად დაკავშირებულია ერთმანეთთან და ვითარდება უმაღლესი განათლების საფეხურების შესაბამისად.

1.1 პროგრამის მიზნები

პროგრამის მიზნები ითვალისწინებს სწავლის სფეროს, საფეხურისა და საგანმანათლებლო პროგრამის თავისებურებებს და ასახავს, თუ რა ცოდნის, უნარებისა და კომპეტენციების მქონე კურსდამთავრებულს ამზადებს პროგრამა. პროგრამის მიზნები ასევე, ასახავენ პროგრამის წვლილს დარგისა და საზოგადოების განვითარებაში.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის შეფასება და ანალიზი

ორივე საგანმანათლებლო პროგრამა შემუშავებულია სწავლის სფეროს კლასიფიკატორის დარგის დეტალური სფეროს აღწერის მიხედვით - სამხედრო საქმე და თავდაცვა. ორივე საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კურსები ეხება ზემოაღნიშნულ დეტალურ სფეროს, თუმცა ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს მე-6 და მე-7 დონეებიდან გამომდინარე, ცხადია, რომ მათ შორის განსხვავება მდგომარეობს სფეროს სიღრმისეულ შესწავლასა და შესაბამისი უნარ-ჩვეულების განვითარებაში, რაც ორივე პროგრამის სწავლის შედეგებად არის წარმოდგენილი.

პროგრამების მიზნების შეფასებისას გათვალისწინებული იყო სასწავლო სფეროს უნიკალური ბუნება. კერძოდ, შეფასებამ გამოიკვლია პროგრამის შესაბამისობა აკადემიურ დონესთან და რამდენად ახერხებს იგი სტუდენტების აღჭურვას საჭირო ცოდნით, უნარებით, პასუხისმგებლობითა და ავტონომიურობით. ამასთან, შეფასება მიზნად ისახავდა პროგრამის წვლილის დადგენას დარგისა და საზოგადოების განვითარებაში, საქართველოში უმაღლესი განათლების პროგრამების აკრედიტაციის სტანდარტების შესაბამისად.

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა და თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა კლასტერში გაერთიანდა. ორივე პროგრამის მიზნები და სწავლის შედეგები სრულად შეესაბამება აკადემიის მისიას, ამოცანებსა და სტრატეგიულ გეგმას. გარდა ამისა, თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნები შეიძლება საფუძვლად დაედოს თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნების მიღწევას.

აღწერა და ანალიზი - თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანამანთლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის ოფიციალურ სახელმძღვანელოში ნათქვამია, რომ ის სტრუქტურირებულია ორი ძირითადი ქართული დაწესებულების მიერ მოწოდებული სახელმძღვანელოებისა და სტანდარტების შესაბამისად: საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო და განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო. საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო მნიშვნელოვან როლს ასრულებს, როგორც აკადემიაში საბაკალავრო აკადემიური პროგრამების მთავარი დამგინანსებელი. გარდა ამისა, თავდაცვის სამინისტრო აკადემიის კურსდამთავრებულთა მთავარი დამსაქმებელია. შესაბამისად, თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა ისეა შემუშავებული, რომ მოიცავს საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს საგანმანათლებლო მოთხოვნებს, ინტერესებსა და პრიორიტეტებს.

პროგრამის ოფიციალური ინსტრუქციების შესაბამისად, პროგრამა ჩამოყალიბდა იმისთვის, რომ საქართველოს თავდაცვის ძალების მომავალ ოფიცრებს მიაწოდოს საჭირო ცოდნა და კომპეტენციები თანამედროვე საერთაშორისო და რეგიონული უსაფრთხოების საკითხებთან დაკავშირებული გამოწვევების გადასაჭრელად. გარდა ამისა, პროგრამა მიზნად ისახავს გააძლიეროს ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობა, მათ შორის თანამედროვე, მაღალტექნოლოგიური საინფორმაციო სივრცე.

საერთო ჯამში, ოფიციალური დოკუმენტების მიხედვით, თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა მიზნად ისახავს შექმნას კონკურენტუნარიანი და კვალიფიციური თავდაცვისა და უსაფრთხოების ბაზალავრი, რომელსაც ექნება ცოდნა თავდაცვის ზოგადი კონცეფციებისა და უსაფრთხოების თეორიების შესახებ და გააანალიზებს დარგის მიმდინარე პროცესებს ადგილობრივი და საერთაშორისო შრომის ბაზრის მოთხოვნების შესაბამისად. კურსდამთავრებული შეძლებს პრაქტიკული სამხედრო საქმიანობის განხორციელებას და განათლების გაგრძელებას უმაღლეს საფეხურებზე, როგორც საქართველოში, ისე მის ფარგლებს გარეთ.

აკრედიტაციის შეფასებისას აკადემიას ეწვია აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფი, ექსპერტები შეხვდნენ თავდაცვის სამინისტროს მაღალჩინოსნებს, საქართველოს თავდაცვის ძალების უფროსის მოადგილეს. ჯგუფის წევრები შეხვდნენ აკადემიის ოფიციალურ პირებს - რექტორს, პრორექტორებს, ადმინისტრაციის ხელმძღვანელს და აკადემიურ პერსონალს. ამ გასაუბრებებმა დაასაბუთა საბაკალავრო აკადემიურ პროგრამაში ასახული მტკიცებულება. აკადემიამ და თავდაცვის სამინისტროს ხელმძღვანელობამ დაადასტურა, რომ აკადემია, როგორც სსიპ, თავდაცვის სამინისტროს დაქვემდებარებაშია, რომელიც ფინანსდება თავდაცვის სამინისტროს ბიუჯეტითა და მართვის სისტემებით. თავდაცვის ძალების გენერალური შტაბი განსაზღვრავს აკადემიის პროგრამით შესასრულებელ მიზნებსა და ამოცანებს.

მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფმა შეხვედრებიდან შეიტყო, რომ პროგრამის მიზნები შეესაბამება აკადემიის მისიას, ამოცანებსა და სტრატეგიულ გეგმას. გარდა ამისა, პროგრამის მიზნები შეესაბამება საქართველოში განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ დადგენილ უმაღლესი განათლების აკრედიტაციის სტანდარტებს. კერძოდ, პროგრამის მიზნები მორგებულია იმისთვის, რომ კურსდამთავრებულები აღჭურვოს საჭირო ცოდნით, უნარებით და ავტონომიურობითა და პასუხისმგებლობით სამხედრო სამსახურში წარმატებული კარიერისთვის. მნიშვნელოვანია, რომ თავდაცვის სამინისტრომ და გენერალურმა შტაბმა გამოთქვეს ვალდებულება, ხელი შეუწყონ კადეტთა დასაქმებას საბაკალავრო პროგრამების დასრულების შემდეგ და უზრუნველყონ სამომავლოდ სამხედრო კარიერის განვითარების შესაძლებლობა.

ამავდროულად, აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფმა დააფიქსირა, რომ აკადემია ადასტურებს საქართველოს განათლების სისტემის ყველა სტანდარტსა და რეგულაციას. ბაკალავრიატის კურსდამთავრებულების პოტენციური წვლილის გარანტიები საქართველოს თავდაცვისა და უსაფრთხოების სისტემაში, ისევე როგორც ზოგადად საზოგადოებისთვის, კარგად არის დაფიქსირებული საჯაროდ ხელმისაწვდომ

დოკუმენტებში და აკადემიის ოფიციალურ ვებგვერდზე. ეს წვლილი შეესაბამება უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების მისიას, ამოცანებსა და სტრატეგიულ მიზნებს. პროგრამის მიზნებიდან გამომდინარე, ბაკალავრიატის კურსდამთავრებულებს შეუძლიათ გააგრძელონ სწავლა უმაღლეს აკადემიურ საფეხურებზე, როგორც საქართველოში, ისე საერთაშორისო დონეზე, რაც პროგრამას უფრო მიმზიდველს გახდის საქართველოს ახალგაზრდა მოქალაქეებისთვის.

აკადემიის ოფიციალურ პირებთან შეხვედრების დროს აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფმა შეიტყო, რომ აკადემია აქტიურად უჭერს მხარს საქართველოს მთავრობის პოლიტიკას გენდერული თანასწორობის, მრავალფეროვნებისა და საჯარო დაწესებულებებში ინკლუზის შესახებ, განსაკუთრებული აქცენტით უსაფრთხოების სექტორის დაწესებულებებზე. აკადემიის რექტორმა შეხვედრის დროს გაამხილა, რომ აკადემიის თანამშრომელთა დაახლოებით 48% ქალია და ბოლო წლებში შეინიშნება ქალი იუნივერსიტეტის ჩარიცხვის შესამჩნევი ზრდა (ამჟამად, 418 კადეტი ბაკალავრის სტუდენტს შორის აკადემიაში სწავლობს 61 ქალი).

აღწერა და ანალიზი - თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს ფარგლებში წარმოადგენს მე-7 საგანმანათლებლო საფეხურს. ეს პროგრამა შეიქმნა იმისთვის, რომ მნიშვნელოვანი როლი ეთამოშა აკადემიაში საგანმანათლებლო პროგრამების ერთიანი კლასტერის ჩამოყალიბებაში.

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, უპირველეს ყოვლისა, შექმნილია და მიზნად ისახავს მოემსახუროს საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს ოფიციალური და სამხედრო მოსამსახურებს, კონკრეტულად მათ, ვისაც აქვს „მაიორისა“ და „ლეიტენანტი-პოლკოვნიკის“ წოდებები. უფლებამოსილ კანდიდატებს წარმატებით უნდა ჰქონდეთ გავლილი კაპიტანის კარიერული კურსი ან მასთან გათანაბრებული სამხედრო მომზადების პროგრამა. გარდა ამისა, კანდიდატებს მოეთხოვებათ ბაკალავრის ხარისხი, მათ მსახურობის მინიმუმ 5 წელი უნდა ჰქონდეთ დარჩენილი, სანამ მიაღწევენ ასაკობრივ ზღვარს და არ ჰქონდეთ დასრულებული სამეთაურო შტაბის კურსი ან მისი უცხოური ანალოგი. აღსანიშნავია, რომ სპეციალური წოდების მქონე პირებს ან სამოქალაქო პირებს თავდაცვის სამინისტროს სისტემაში და უსაფრთხოების სექტორის სხვა დაწესებულებიდან და საჯარო მოხელეებს ასევე შეუძლიათ ამ პროგრამაზე განაცხადის შემოტანა. გარდა ამისა, სამაგისტრო პროგრამაზე ჩარიცხვის უფლება აქვთ სხვადასხვა სახელმწიფო სტრუქტურებში დასაქმებულ სამოქალაქო პირებს, რომლებიც უკვე აკმაყოფილებენ პროგრამაზე დაშვების წინაპირობებს სახელმწიფო ან უსაფრთხოების სექტორში მუშაობით. ეს ინკლუზიური მიდგომა პროგრამას უნიკალურს ხდის საქართველოს განათლების სისტემაში, ქმნის გარემოს, სადაც როგორც სამოქალაქო, ისე სამხედრო კადრი შეძლებს შეიძინოს ცოდნა და პრობლემების გადაჭრის ერთობლივი უნარები, რომლებიც მორგებულია მათ კონკრეტულ როლებზე შესაბამის დაწესებულებებში.

ამასთან, როგორც აკადემიის ოფიციალურ განცხადებაშია აღნიშნული, თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის შეთავაზების მთავარი მიზანი არის ამ უნიკალური პროგრამის აუცილებლობა საქართველოს სამხედრო სექტორში უმაღლესი განათლების სამაგისტრო დონეზე. კერძოდ, თანამედროვე ჰიბრიდული გამოწვევების საპასუხოდ, ტოტალური თავდაცვის სისტემის დაწერვისა და რთული პრობლემების გადასაჭრელად, საქართველოს თავდაცვის მაღლებს და ზოგადად უსაფრთხოების სექტორს სჭირდება პროფესიონალები სისტემური ღრმა ცოდნით. პროგრამა ხელს უწყობს კარიერულ წინსვლასა და სამხედრო წოდების არსებულ სისტემას და უფროსი ოფიციალურ დაწინაურებას.

უფრო მეტიც, თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა გთავაზობთ სასწავლო კომპონენტს სამეთაურო- საშტაბო კოლეჯში, რომელიც სამხედრო და სამოქალაქო წოდებების მქონე სტუდენტებს სთავაზობს სპეციალიზებულ სამხედრო მომზადების შესაძლებლობებს. ამ თემებს ერთობლივად მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს საქართველოს თავდაცვის მაღლების მაღალი რანგის ოფიციალური განვითარებაში, ასევე სამოქალაქო პერსონალის/ საჯარო მოხელეების სამხედრო

საქმეების/ სტრატეგიების ცოდნის გაღრმავებაში. თუმცა, აკადემიის მისიაში არ არის მითითებული სამოქალაქო კადრები და სხვა მოხელეები, რომლებსაც შეუძლიათ მონაწილეობა მიიღონ სამაგისტრო პროგრამაში.

მთლიანობაში, თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა მიზნად ისახავს მიაწოდოს მაღალკულიფიციურ სამსედრო და სამოქალაქო კადრებს სიღრმისეული ცოდნა და პროფესიული უნარები, რომლებსაც უსაფრთხოების ცვალებად გარემოში: აქვთ ღრმა და სისტემატური ცოდნა თავდაცვის კონცეფციებისა და თეორიების შესახებ; მონაწილეობებს სამხედრო პოლიტიკისა და თავდაცვის სტრატეგიის დახვეწასა და მათ სწორად განხორციელებაში; შეუძლიათ მოამზადონ, დაგეგმონ და მონაწილეობა მიიღონ სამხედრო ოპერაციების/ კამპანიების განხორციელებაში და შეუძლიათ დაიკავონ წამყვანი პოზიციები თავდაცვის სექტორის დაწესებულებების ფართო სპექტრში, როგორც ეროვნულ, ისე საერთაშორისო დონეზე.

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის კურსდამთავრებულთა მირითადი დამსაქმებელი არის თავდაცვის სამინისტრო. როგორც ოფიციალურ დოკუმენტებშია აღნიშნული, კურსდამთავრებულები დასაქმდებიან სტრატეგიულ პოლიტიკურ სფეროში, მრჩეველთა პოზიციებზე, თავდაცვის სამინისტროში, საგარეო საქმეთა სამინისტროში, ეროვნული უშიშროების საბჭოში და თავდაცვასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებულ სხვა დაწესებულებებში. სამხედრო სექტორთან ერთად, კურსდამთავრებულებს შეუძლიათ წვლილი შეიტანონ სამოქალაქო სექტორში: სახელმწიფო და კერძო ორგანიზაციებში, რადგან მათ აქვთ უსაფრთხოების პოლიტიკის/ პრაქტიკის, ანტიტერორისტული პოლიტიკის და სხვა სფეროებში მუშაობის გამოცდილება.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამები.
- აკადემიის განვითარების სტრატეგიული გეგმა.
- პროგრამების სტრატეგია.
- შრომის ბაზრისა და დამსაქმებლის მოთხოვნების ანალიზი
- აკადემიის ვებგვერდი - www.eta.edu.ge

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

კლასტერის საერთო რჩევები:

- სასურველია აკადემიაში მეტი აქცენტი გაკეთდეს გენდერული თანასწორობის, მრავალფეროვნების და ინკლუზიის ხელშეწყობის გაძლიერებაზე. ამ მიზნის მიღწევა შესაძლებელია სპეციალიზებული პროგრამების განხორციელებით, რომლებიც მიმართულია მიკერძოებისა და სტერეოტიპებისაკენ, გენდერული თანასწორობისა და მრავალფეროვნების მნიშვნელობის ხაზგასმით. ამ სტრატეგიების ჩართვით სამხედრო განათლების სკოლებს შეუძლიათ აქტიური წვლილი შეიტანონ უფრო ინკლუზიური და სამართლიანი სამხედრო კულტურის განვითარებაში, რაც ორმხრივ სარგებელს მოუტანს ეროვნულ უსაფრთხოებასა და საზოგადოების წინსვლას.
- სასურველია აკადემიის მისიის გადახედვა, რათა იგი მოიცავდეს სამოქალაქო აუდიტორიას, რაც ხელს შეუწყობს ტოტალური თავდაცვის კულტურას საერთო განათლების მეშვეობით (მაგ., აკადემიის მისიაა მოამზადოს ოფიცერი და სამოქალაქო კადრები...).

რეკომენდაციები და რჩევები პროგრამების მიხედვით:

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანამანთლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

რჩევები: არ არის მითითებული

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

რჩევები: არ არის მითითებული

შეფასება⁷

გთხოვთ, შეაფასოთ სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან პროგრამების შესაბამისობა

კომპონენტი 1.1 პროგრამის მიზნები	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგნამინთლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური	☒	☐	☐	☐
თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური	☐	☐	☐	☐

1.2 პროგრამის სწავლის შედეგები

- როგრამის სწავლის შედეგები ლოგიკურად არის დაკავშირებული პროგრამის მიზნებთან და სწავლის სფეროს თავისებურებებთან.
- პროგრამის სწავლის შედეგები აღწერს იმ ცოდნას, უნარებს, ან/ და პასუხისმგებლობას და ავტონომიურობას, რომლებსაც სტუდენტი იძენს პროგრამის დასრულებისას.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის შეფასება და ანალიზი

⁷შეფასება ხდება თითოეულ პროგრამასთან მიმართებით ცალ-ცალკე.

პროგრამის ფარგლებში, როგორც თვითშეფასების პროცესშია აღწერილი, ჩატარდა თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კურსებში გაშუქებული თემების თავდაპირველი შეფასება, საჭიროების შემთხვევაში ზედმეტი საგნების ამოღების მიზნით. გარდა ამისა, საფუძვლიანად შეადარეს ერთმანეთს როგორც საბაკალავრო, ისე სამაგისტრო პროგრამების საგნები და მათში გამოყენებულ ლიტერატურა.

ამის შედეგად გამოვლინდა, რომ კლასტერში დაჯგუფებული სხვადასხვა დონის საგანმანათლებლო პროგრამების სწავლის შედეგები შეესაბამება კვალიფიკაციის ეროვნული ჩარჩოს მიერ მოთხოვნილ სწავლის სირთულის დონეს და სწავლის სფეროსთან დაკავშირებულ შინაარსს. ამავდროულად, უნდა აღინიშნოს, რომ სწავლის შედეგების უმეტესობა შემოიფარგლება "ცოდნისა და უნარების" სფეროთი და არ შეიცავს "პასუხისმგებლობას და ავტონომიურობას", გარდა ზოგიერთი დისციპლინისა თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე, როგორიცაა ბრიგადის ოპერაციები. უფრო მეტიც, არ არის ნათელი, თუ როგორ იძლევა დარგობრივი მახსაიათებელი საკმარის და დეტალურ ინფორმაციას, რომელიც აუცილებელია სწავლის შედეგების განვითარებისთვის.

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფმა განიხილა აკადემიის თვითშეფასების ჯგუფის მიერ ჩატარებული შეფასებები და გამოიკვლია როგორც თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის, ასევე თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის სილაბუსები. განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილდა თემებისა და სასწავლო გეგმების შედარებაზე. აღსანიშნავია, რომ თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა დიდ აქცენტს აკეთებს სამხედრო განათლებაზე, უპირველესად სამხედრო ოფიცერთა კორპუსზე. ამ პროგრამის ფარგლებში მოცემული საგნებია: ბრიგადის ოპერაციები; თავდაცვა და ეროვნული უსაფრთხოება; თავდაცვის მენეჯმენტი; სამხედრო ოპერაციების წარმოების საფუძვლები; საგარეო პოლიტიკის ანალიზი; სამხედრო კამპანიების დაგეგმვა და აღსრულება; კვლევის მეთოდები და დიზაინი; სტაბილურობის შენარჩუნების და სამოქალაქო მხარდაჭერის ოპერაციები; ომის ტრანსფორმაცია. გარდა ამისა, თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა გთავაზობთ სასწავლო კომპონენტს სამეთაურო- საშტაბო კოლეჯში, რომელიც სტუდენტებს სთავაზობს სპეციალიზებულ სამხედრო მომზადების შესაძლებლობებს. ამ თემებს ერთობლივად მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს საქართველოს თავდაცვის ძალების მაღალი რანგის ოფიცერთა პროფესიულ განვითარებაში. და, როგორც ზემოთ აღინიშნა, განსაკუთრებით თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამას შეუძლია შესთავაზოს მრავალფეროვანი უნარები, რესურსები და პერსპექტივები როგორც სამოქალაქო, ასევე სამხედრო მაღალჩინოსნებს, რათა შეავსოს ის სიცარიელე, რომელიც არსებობს სამოქალაქო გამოცდილებასა და სამხედრო შესაძლებლობებს შორის, გააძლიეროს საერთო ეროვნული უსაფრთხოება სამოქალაქო და პროფესიონალ სამხედროებს შორის ხანგრძლივი თანამშრომლობის დამყარებით.

აკადემიის თანამშრომლებთან გასაუბრებამ და თბილისში, კრწანისის სამეთაურო- საშტაბო კოლეჯში ვიზიტმა ცხადჰყო, რომ ინფრასტრუქტურა და პერსონალის მზადყოფნა უზრუნველყოფს მაგისტრანტებისთვის მაღალი ხარისხის სწავლის შედეგების მიწოდებას.

ინფორმაცია თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის და თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგების შესახებ ხელმისაწვდომია დაინტერესებული პირებისთვის სხვადასხვა საშუალებებით, მათ მორის აკადემიის ვებგვერდი, საინფორმაციო შეხვედრები და ელექტრონული დოკუმენტბრუნვის პროგრამა Emod.

აღწერა და ანალიზი - თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგები აკადემიის მიერ ოფიციალურად არის წარმოდგენილი პროგრამის სასწავლო გეგმაში. დოკუმენტში ჩამოთვლილი შედეგები შეესაბამება პროგრამის მიზნებს და მოიცავს იმ ძირითად ცოდნას და უნარებს, რომელიც სტუდენტმა უნდა მიიღოს.

პროგრამის მიხედვით, პროგრამის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებულმა უნდა შეძლოს:

- პოლიტიკური, ეკონომიკური, სოციალური, იურიდიული, სამხედრო, დიპლომატიური და ჰუმანიტარული მეცნიერებების პრინციპების განსაზღვრა.
- ქართული სახელმწიფოს სტრუქტურის ძირითადი პრინციპების, ძალაუფლების განაწილების, დემოკრატიისა და სამართლის არსის აღწერა.
- საერთაშორისო ურთიერთობების თეორიების ძირითადი ვარაუდების ახსნა და უსაფრთხოების სექტორში არსებული შემთხვევების კრიტიკული განხილვა.
- დარგთან დაკავშირებულ საკითხებზე ქართულ და უცხო ენებზე ზეპირი და წერილობითი კომუნიკაციის დამყარება.
- პოლიტიკური, ეკონომიკური, სოციალური, იურიდიული, სამხედრო, დიპლომატიური და ჰუმანიტარული მეცნიერებების ძირითადი ცნებებისა და თეორიების გაანალიზება რთული პრობლემების/ გამოწვევების/ საქმეების გადასაჭრელად.
- საბაკალავრო ნაშრომის დაწერა კვლევის მეთოდების გამოყენებით წინასწარ განსაზღვრული გაიდლაინების შესაბამისად.
- მისი შემდგომი სასწავლო საჭიროებების თანმიმდევრული განსაზღვრა.
- თავისი პროფესიული საქმიანობის წარმართვა (სამოქალაქო/ სამხედრო) ორგანიზაციის ფარგლებში დადგენილი წესდების, ეტიკეტის, პიროვნული და ეთიკური ღირებულებების შესაბამისად.
- ოცეულის ქვედანაყოფისთვის ჯარის წამყვანი პრინციპების, ასევე ოპერაციების დაგეგმვისა და შესრულების საფუძვლების ახსნა.
- სხვადასხვა ტიპის სახმელეთო ოპერაციების დაგეგმვა და შესრულება ოცეულის დონის ქვედანაყოფში.

ზოგადად, სწავლის შედეგები მიუთითებს სწავლის სირთულის შესაბამის დონეზე, ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს (NQF) შესაბამისად - დონე 6. თუმცა, მიუხედავად იმისა, რომ პროგრამის სწავლის შედეგების აბიექტი და კონტექსტი ფართო და შინაარსიანია, სამოქმედო ზმნები ზოგიერთი სწავლის შედეგისთვის ზედმეტად ვიწროა (მაგ., აღწერა, განსაზღვრა, ახსნა) იმისთვის, რომ ასახოს იმ ქცევების ფართო სპექტრი, რომლებსაც სტუდენტები გამოავლენენ სასწავლო პროცესის ბოლოს და შეიძლება რთული აღმოჩნდეს დაქვემდებარებული კურსების სწავლის შედეგების მიღწევა. პროგრამის დონეზე სწავლის შედეგების ზედმეტად დაკონკრეტებამ შეიძლება შეზღუდოს და შეაფერხოს აკადემიური თავისუფლება და კრიტიკული აზროვნება. მიგვაჩნია, რომ ძალიან სპეციფიკური, ბიპევიორისტული ზმნები (მაგ., აღწერა, განსაზღვრა, ახსნა) შეიძლება გამოვიყენოთ კურსის დონეზე, სადაც რეალურად იზომება სტუდენტის ქცევა. ამავდროულად, ზოგიერთი სწავლის შედეგი იწერება როგორც კომპეტენციები (ანუ, რა უნდა გააკეთონ მომავალმა კურსდამთავრებულებმა სამუშაოზე და რომლის გაზომვა შეუძლებელია სასწავლო პროგრამის ბოლოს). მაგალითად, „პროფესიულ საქმიანობას (სამოქალაქო/ სამხედრო) წარმართავს ორგანიზაციაში დადგენილი წესდებების, ეტიკეტის, პიროვნული და ეთიკური ღირებულებების დაცვით“ ან „გეგმას და ასრულებს ოცეულის დონის ქვედანაყოფის ფარგლებში

სხვადასხვა ტიპის სახმელეთო ოპერაციებს“ - წარმოადგენს კომპეტენციებს, ვინაიდან ისინი აღწერენ ქცევას სამსახურში და, შესაბამისად, არ უნდა იყოს ჩამოთვლილი სწავლის შედეგების სახით.

შეფასების ექსპერტთა ჯგუფის მიერ ადგილზე ვიზიტის დროს ჩატარებულმა გასაუბრებებმა დაადასტურა, რომ სწავლის შედეგები კარგად არის გააზრებული და ინტერნალიზებული აკადემიის ხელმძღვანელობის, საბაკალავრო და სამაგისტრო პროგრამების ხელმძღვანელების, აკადემიური პერსონალისა და მოწვეული პერსონალის მიერ.

ამ პროგრამის მიმართ შრომის ბაზრის მოთხოვნები განისაზღვრება გენერალური შტაბისა და თავდაცვის სამინისტროს საჭიროებებით, რომლებიც შეესაბამება სასწავლო დარგის უნიკალურ ბუნებას.

არ დაფიქსირებულა არც ერთი შემთხვევა, როდესაც თავდაცვის სამინისტროს არ სურდა პროგრამის კურსდამთავრებულის დასაქმება. თუმცა, აღსანიშნავია, რომ ვინაიდან ამ პროგრამის დამამთავრებელი სტუდენტების რაოდენობა შედარებით მცირეა, აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფს არ შეხვედრია ისეთი სიტუაციები, როდესაც კურსდამთავრებული დარჩა დაუსაქმებელი სამინისტროს მიერ. ფაქტობრივად, პროგრამა ამაყობს მის კურსდამთავრებულთა შორის დასაქმების 100%- ით.

გარდა ამისა, მნიშვნელოვანია სტატისტიკური მაჩვენებლების შესწავლა, რომელიც აჩვენებს კურსდამთავრებულთა პროცენტულ მაჩვენებელს მიღებულ სტუდენტთა რაოდენობასთან შედარებით. პროგრამას ჰქონდა დასრულების 42%- იანი მაჩვენებელი საწყისი მიღებიდან, რომელიც იმსახურებს ყურადღებას, განსაკუთრებით შეჩერებული სტატუსის მქონე სტუდენტების რაოდენობის გამო.

ამის გათვალისწინებით, პროგრამის ხელმძღვანელებს მოუწოდებენ შეისწავლონ და დანერგონ ამ საკითხის გადაჭრის მქანიზმები. ამით ისინი უზრუნველყოფენ, რომ სტუდენტების უმეტესობა შეძლებს მთელი პროგრამის წარმატებით დასრულებას.

პროგრამის გამორჩეული მახასიათებლები ასევე აისახება სწავლის შედეგებში, რომელიც მოიცავს სტუდენტების მომზადებას ოცეულის დონის ქვედანაყოფებისთვის დაკისრებული ამოცანებისთვის, ასევე ოცეულის დონის ქვედანაყოფის ფარგლებში ტაქტიკურ დონეზე სხვადასხვა ტიპის ჯგუფური ოპერაციების დაგეგმვასა და შესრულებას.

აღსანიშნავია, რომ პროგრამის სწავლის შედეგების განვითარება არის ერთობლივი პროცესი, რომელიც აერთიანებს აკადემიურ, კვლევით და მოწვეულ პერსონალს, სტუდენტებს, კურსდამთავრებულებს, დამსაქმებლებს და ა.შ. ეს თანამშრომლობითი მიდგომა კარგად გამოვლინდა აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის აკადემიაში ვიზიტის დროს, სადაც სხვადასხვა დაინტერესებულ მხარეებთან გასაუბრებელის დროს ხაზი გაესვა პროგრამის მიზნების ღრმა ცოდნას და მათ შესაბამისობას სწავლის შედეგებთან.

აღსანიშნავია, რომ თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა შეიძლება შეუფერხებლად იყოს ინტეგრირებული და დაჯგუფებული კლასტერში თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამასთან ერთად. გარდა ამისა, თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა კურსდამთავრებულებს ამზადებს სწავლის გასაგრძელებლად და ეფექტურად შეესაბამება პროგრამის დასაქმების მოთხოვნებს.

აღწერა და ანალიზი - თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა

პროგრამის აღწერის დოკუმენტი ასახავს თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგებს. ამ დოკუმენტის მიხედვით, პროგრამის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებულებს:

- ექნებათ თავდაცვის ანალიზის, თავდაცვის კონცეფციებისა და თეორიების სიღრმისეული , ცოდნარაც მისცემს მათ შესაძლებლობას შეიმუშაონ ან მონაწილეობა მიიღონ ახალი მიდგომებისა და კონცეფციების შემუშავების პროცესში.

- ექნებათ ღრმა და სისტემატური ცოდნა სამხედრო ლიდერობის სხვადასხვა თეორიის, სამხედრო ლიდერობის თანამედროვე მიდგომების შესახებ.
- ღრმად და სისტემურად აღწერენ უსაფრთხოების დოკუმენტებს, რის საფუძველზეც შეძლებენ სამხედრო გადაწყვეტილების მიღების პროცესისა და ოპერატიული დიზაინის წარმართვას სწორი მიმართულებით.
- სისტემურად გააანალიზებენ ეროვნული ძალის ინსტრუმენტებს, რაც მისცემს მათ ახალი ორიგინალური იდეების შემუშავებისა და პრაქტიკაში გამოყენების საშუალებას თანამედროვე ოპერატიულ გარემოში.
- ექნებათ სამხედრო ინტერვენციის, ოკუპაციისა და ანექსიის სიღრმისეული ცოდნა, ზედმიწევნით აღწერენ ომებისა და სამხედრო ხელოვნების ისტორიის არსეს, თანამედროვე საბრძოლო ტაქტიკასა და სტრატეგიას, ასახავენ საქართველოს უახლესი ისტორიის საკითხებს სამხედრო-პოლიტიკური ასპექტით.
- მოახდენენ თავდაცვის ძალების რესურსების დაგეგმვის, ბიუჯეტირებისა და პროგრამირების კოორდინაციას.
- განიხილავენ შეიარაღებული კონფლიქტების კანონის არსა და მოთხოვნებს.
- მოახდენენ საბრძოლო ფუნქციების ინტეგრირებას სრული სპექტრის ოპერაციებში.
- შეარჩევენ შესაფერისი გადაწყვეტილების მიღების მეთოდებს ეროვნული უსაფრთხოების საკითხების ანალიზისათვის.
- დამოუკიდებლად მიიღებნ გადაწყვეტილებებს დეცენტრალიზებული მართვის პირობებში.
- გამოიყენებენ თანამედროვე ოპერატიულ გარემოში ეროვნული ძალის ინსტრუმენტების ცოდნას დასახული ამოცანების შესასრულებლად და წამოჭრილი პრობლემების გადასაწყვეტად.
- წარმართავენ ოპერატიულ დიზაინს ეროვნული უსაფრთხოების დოკუმენტების ანალიზის საფუძველზე.
- კრიტიკულად გააანალიზებენ რეგიონული და საერთაშორისო უსაფრთხოების ასპექტებს.
- ღრმად და სისტემურად აღწერენ თავდაცვის ანალიზისა და ეროვნული თავდაცვის პოლიტიკის ძირითად პრინციპებს.
- მიიღებენ არგუმენტირებულ გადაწყვეტილებებს ცვალებად ოპერატიულ გარემოში.
- მოახდენენ თავისი დასკვნების, არგუმენტაციისა და კვლევის მეთოდების ჩამოყალიბებას აკადემიურ თუ პროფესიულ საზოგადოებასთან, აკადემიური კეთილსინდისიერების სტანდარტების გათვალისწინებით.
- წარმატებით მოახდენენ ამოცანით მართვის ფილოსოფიის ინტეგრირებას სამხედრო ლიდერობაში.

სწავლის შედეგები შეესაბამება ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს მე-7 დონის აღწერებს, რაც კურსდამთავრებულებს საშუალებას აძლევს შეუფერხებლად გააგრძელონ სწავლა შემდგომი საფეხურის საგანმანათლებლო პროგრამებზე. თუმცა, ეს დებულებები წარმოადგენს სწავლის შედეგებისა (რა უნდა იცოდეს და გააკეთოს სტუდენტმა სასწავლო პროცესის ბოლოს) და კომპეტენციების (რა უნდა გააკეთონ მომავალმა კურსდამთავრებულებმა სამუშაოზე, რომლებიც არ იზომება სასწავლო პროგრამის ბოლოს) ნაზავს და არ განასხვავებენ "ცოდნა/გაცნობიერებას" და "უნარებს". მაგალითად, „მოახდენს თავდაცვის ძალების რესურსების დაგეგმვის, ბიუჯეტირებისა და პროგრამირების კოორდინაციას“ ან „მოახდენს საბრძოლო ფუნქციების ინტეგრირებას სრული სპექტრის ოპერაციებში“ არის კომპეტენციები, რადგან ისინი აღწერენ ქცევას სამუშაო ადგილზე და არ უნდა იყოს ჩამოთვლილი, როგორც სწავლის შედეგები.

სწავლის შედეგები ეხმიანება ძირითადი დამსაქმებლების ინტერესებს, როგორიცაა თავდაცვის სამინისტრო, უსაფრთხოების სხვა დაწესებულებები და სამოქალაქო სახელმწიფო უწყებები, რომლებიც ყველა ცდილობს მოამზადოს სპეციალისტები ამ სფეროში. სწავლის შედეგების უფრო დეტალური შესწავლის შემდეგ ცხადი ხდება, რომ პროგრამა საკმაოდ მიმზიდველია ამ დაწესებულებებისთვის. სასწავლო პროგრამა მოიცავს მათ ოპერაციებთან დაკავშირებული ასპექტების ფართო სპექტრს, მათ შორის

სამხედრო ლიდერობის თეორიებს, რომლებსაც განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვთ სამეთაურო-საშტაბო კოლეჯის კურსდამთავრებულთა მომზადებისთვის. სხვადასხვა სახელმწიფო სამოქალაქო და სამხედრო დაწესებულებების მიერ მაგისტრანტებისთვის მათი გამოცდილების გაზიარების პოტენციალმა შეიძლება კიდევ უფრო გაზიარდოს პროგრამის მიმზიდველობა ფართო აუდიტორიისთვის.

გარდა ამისა, ხაზგასმით უნდა აღინიშნოს, რომ პროგრამის შემუშავებისა და განხორციელების პროცესში დიდი როლი შეასრულა 4 სრული პროფესორის და 3 ასოცირებული პროფესორის გამოცდილებამ, სულ მონაწილეობდა 21 აკადემიური პერსონალი.

როგორც აკადემიის თვითშეფასების ანგარიშშია აღნიშნული, აკადემიის ადმინისტრაცია რექტორის ხელმძღვანელობით, ასევე საბაკალავრო და სამაგისტრო პროგრამების მენეჯმენტი - ყველა ჩართული იყო პროგრამის შემუშავებისა და მოდიფიკაციის პროცესში და ისინი თავად არიან ამ პროგრამის კურსდამთავრებულები.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამები.
- სწავლის შედეგების შეფასების შედეგები.
- აკადემიური მოსწრების მონიტორინგის შედეგები.
- პროგრამის მიზნებისა და სწავლის შედეგების რუკა.
- პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების ანგარიში.
- პროგრამების გარე შეფასება.
- დამსაქმებლის მოთხოვნები.
- ინფორმაცია კურსდამთავრებულთა კარიერული განვითარების შესახებ.
- კურსდამთავრებულების მიერ შემდეგ საფეხურზე სწავლის გაგრძელების მაჩვენებელი.
- აკადემიის ვებგვერდი - www.eta.edu.ge

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები:

- რეკომენდებულია პროგრამების სწავლის შედეგების გადახედვა: რაოდენობის შემცირება, მათი ობიექტის გაფართოება და მათი დაჯგუფება საქართველოს კვალიფიკაციის ეროვნული ჩარჩოს მიერ აღწერილი სწავლის სფეროების მიხედვით („ცოდნა/ გაცნობიერება“, „უნარები“ და „პასუხისმგებლობა/ ავტონომიურობა“). უფრო მეტიც, რეკომენდებულია, სადაც რელევანტური და მნიშვნელოვანია, სწავლის შედეგებში სამოქალაქო და სამხედრო ასპექტების უფრო მკაფიოდ გამიჯვნა და იმ სწავლის შედეგების გადახედვა და ხელახლა ფორმულირება, რომლებიც დაწერილია კომპეტენციების მიხედვით, რათა მათი როგორც სწავლის შედეგების გაზომვა მოხდეს საგანმანათლებლო გარემოში.

კლასტერის საერთო ჩჩევები:

- სასურველია ამ სფეროში ევროკავშირის საუკეთესო პრაქტიკის გამოყენება (სამხედრო პროფესიის ოფიციერთა კვალიფიკაციის ჩარჩო⁸, რომელიც სრულად შესაბამება ევროპულ

⁸ <https://esdc.europa.eu/sqf-milof/>

კვალიფიკაციის ჩარჩოს და, შესაბამისად, შეესაბამება საქართველოს კვალიფიკაციის ეროვნულ ჩარჩოს), რათა მიეთითოს სწავლის შედეგების დარგობრივი სპეციფიკა.

რეკომენდაციები და რჩევები პროგრამების მიხედვით:

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანამანთლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური

რეკომენდაციები:

- რეკომენდებულია ვიწრო აქცენტის მქონე სწავლის შედეგების გადახედვა და ხელახლა ფორმულირება. სწავლის შედეგები შეიძლება დაიწეროს სწავლის სფეროზე ადაპტირებული საქართველოს კვალიფიკაციის ეროვნული ჩარჩოს აღწერების გამოყენებით. მაგალითად, სწავლის შედეგი „რთული პრობლემების/გამოწვევების/შემთხვევების გადასაჭრელად ანალიზებს პოლიტიკურ, ეკონომიკურ, სოციალურ, სამართებლივ, სამხედრო, დიპლომატიურ და ჰუმანიტარულ მეცნიერებების მირთად კონცეფციებს და თეორიებს“ შეიძლება გახდეს „პოლიტიკური, ეკონომიკური, სოციალური, იურიდიული, სამხედრო, დიპლომატიური და ჰუმანიტარული მეცნიერებების თეორიების გაფართოებული ცოდნა, მათ შორის თეორიებისა და პრინციპების კრიტიკული ანალიზი“, და დაჯგუფდეს სწავლის სფეროს ქვეშ „ცოდნა/ გაცნობიერება“. ამგვარად, ეს სწავლის შედეგები მოიცავს მრავალი დაქვემდებარებული კურსის სწავლის შედეგს, რომელიც უფრო ბიპევიორისტული, აღწერილობითი და გაზიარებული ფორმით არის დაწერილი, რაც შემდეგ შეიძლება აისახოს სწავლის შედეგების მატრიცაში.

რჩევები:

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

რჩევები: არ არის მითითებული

შეფასება

გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის შესაბამისობა კომპონენტთან

კომპონენტი 1.2 პროგრამის სწავლის შედეგები	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
თავდაცვისა და უსაფრთხოების	☐	☒	☐	☐

საბაკალავრო
საგანამანთლებლო
პროგრამა, პირველი
საფეხური
თავდაცვის ანალიზის
სამაგისტრო
საგანმანათლებლო
პროგრამა, მეორე საფეხური

1.3 პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმი

- განსაზღვრულია პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმები. პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების პროცესი მოიცავს სწავლის შედეგების გასაზომად საჭირო მონაცემთა განსაზღვრას, შეგროვებასა და ანალიზს.
- პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების ანალიზი გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის შეფასება და ანალიზი

სასწავლო და სამეცნიერო- კვლევითი კომპონენტის სწავლის შედეგები ფასდება თანმიმდევრულად და გამჭვირვალედ დარგისთვის დამახასიათებელი პერიოდულობით.

აკადემიის მიერ მომზადებული თვითშეფასების ანგარიში ასახავს სწავლის შედეგების შეფასების მეთოდებს. დოკუმენტი ადასტურებს, რომ შეფასების პროცესში დაცულია გამჭვირვალე კრიტერიუმები და სამართლიანობის პრინციპები. იგი აფასებს სტუდენტების მიღწევებს კონკრეტული აკადემიური კურსების გავლისას.

აკადემიის საგანმანათლებლო პროგრამებში გამოყენებული მეთოდები, განსაკუთრებით კლასტერში დაჯგუფებული თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაში და თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამაში, მოიცავს როგორც პირდაპირი, ასევე არაპირდაპირი შეფასების მიდგომებს. პირდაპირი მეთოდები მოიცავს წერილობით გამოცდებს, პრეზენტაციებს, ესეებს და შეფასების მსგავს ფორმებს. არაპირდაპირი შეფასების მეთოდები მოიცავს დამსაქმებლების, კურსდამთავრებულების, სტუდენტების გამოკითხვას, პროგრამის ანალიზს, პროგრამის გარე შეფასებას და სხვა.

აკადემიის შეფასების სისტემა გამჭვირვალობასა და კომუნიკაციაზეა დაფუძნებული. სტუდენტებისთვის ტარდება საინფორმაციო შეხვედრები, სადაც მათ აცნობენ შიდა შეფასების სისტემის მიზნებსა და მისიას. მათ აცნობენ კრიტერიუმებს, მახასიათებლებს და სწავლის მოსალოდნელ შედეგებს. სტუდენტებისთვის ხელმისაწვდომია ისეთი პლატფორმები, როგორიცაა ILIAS და Moodle, რაც საშუალებას აძლევს მათ გაეცნონ შეფასების სისტემას. აკადემიური კურსის ხელმძღვანელებს ევალებათ სტუდენტების მიერ წარმოდგენილი კომენტარებისა და წინადადებების ინიცირება და განხილვა.

მნიშვნელოვანია, რომ აკადემიის მიერ მომზადებული თვითშეფასების ანგარიში ხაზს უსვამს კირკპატრიკის მეთოდოლოგიის გამოყენებას. ეს მიდგომა ხელს უწყობს პროგრამის შეფასებას ოთხ დონეზე: რეაქცია, სწავლა, ქცევა და შედეგები. პერსონალის წარმომადგენლებმა ნატოს ტრენინგი გაიარეს, და ეს მეთოდოლოგია შესაფასებელ პროგრამებში გამოიყენეს. შესაბამისად, სტუდენტების მიღწევები

პროგრამის სწავლის შედეგების თვალსაზრისით განისაზღვრება მათი აკადემიური მოსწრების ანალიზით, მათ შორის არსებული მონაცემებით და პროცენტული განაწილების დინამიკის შესწავლით.

ეს მეთოდი აკადემიას საშუალებას აძლევს შეფასოს სხვადასხვა ასპექტი, მათ შორის საგანმანათლებლო პროგრამის სირთულე და ინდივიდუალური სასწავლო კურსები, შეფასების მეთოდების შესაბამისობა, სტუდენტების მზადყოფნის დონე და გამოცდების და ტესტების სირთულე და სხვა.

ასევე მნიშვნელოვანია აღინიშნოს აკადემიის პროგრამის ანალიზის პრაქტიკა, სადაც პროგრამის პერსონალი ახდენს აკადემიის პროგრამის შედარებას სხვა ინსტიტუტების მიერ განხორციელებულ მსგავს პროგრამებთან. საჭიროების შემთხვევაში, კარგი პრაქტიკა მხედველობაში მიიღება.

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის აზრით, სასურველია, რომ თვითშეფასების ანგარიშში წარმოდგენილი ანალიზი, გარე ექსპერტებთან გაზიარებულ სტატისტიკურ მონაცემებთან ერთად, გვთავაზობდეს სწავლის შედეგების მიღწევის დონის შეფასების ღირებულ მექანიზმს. თუმცა, მნიშვნელოვანია იმის აღიარება, რომ ეს ანალიზი მიუთითებს რამდენიმე გადახრაზე ნორმალური განაწილების რანჟირების შკალიდან. აღსანიშნავია, რომ ეს დაკვირვება, უპირველეს ყოვლისა, შეიძლება მივაწეროთ სტუდენტების შედარებით მცირე რაოდენობას, როგორც თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე, ასევე თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე, რაც გამოწვევებს უქმნის პროცესის იგივე მეთოდით შეფასების მცდელობას, რაც გარე ექსპერტმა აღნიშნა.

კლასტერში დაჯგუფებული პროგრამების სწავლის შედეგების შესაფასებლად, აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფმა გასაუბრებები ჩაატარა აკადემიის უმაღლეს ხელმძღვანელობასთან, საბაკალავრო და სამაგისტრო პროგრამების ხელმძღვანელებთან, ასევე დეპარტამენტის ხელმძღვანელებთან, რომლებიც ასევე აკადემიის კურსდამთავრებულები არიან. გარდა ამისა, შეფასების პროცესში მნიშვნელოვანი იყო სტუდენტების მონაწილეობა. აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის წევრები იზიარებენ თვითშეფასების ანგარიშის დასკვნებს, რაც ხაზს უსვამს საკლასო აქტივობებზე ურთიერთდასწრებისა და შეფასების მნიშვნელობას. განსაკუთრებით აღსანიშნავია ურთიერთდასწრების პრაქტიკა, რომელიც ემსახურება სწავლა- სწავლების პროცესში პედაგოგებს შორის იდეებისა და გამოცდილების გაცვლის ხელშეწყობას. ეს მიდგომა ხელს უწყობს პედაგოგთა უნარებისა და კომპეტენციების განვითარებას და მათ აქტიურ ჩართვას კოლეგიურ დისკუსიებში სწავლებისა და სწავლის არსებული პრაქტიკის შესახებ.

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის წევრებმა შეიტყვეს, რომ აკადემიის ხარისხის უზრუნველყოფის ოფისი ატარებს დამსაქმებლების, კურსდამთავრებულების, საბაკალავრო და სამაგისტრო პროგრამების ადმინისტრაციისა და დეპარტამენტების ხელმძღვანელების, ბაკალავრიატის სტუდენტების გამოკითხვას. მათ მოსაზრებას ცხადია განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს, რომელშიც მირითადი აქცენტი კეთდება საგანმანათლებლო პროგრამების სწავლის შედეგების პრაქტიკასთან თავსებადობის საკითხის კვლევაზე.

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფმა ასევე გაითვალისწინა აკადემიის თავდაცვის ძალების მეთაურებთან რეგულარული შეხვედრები, სადაც განიხილებოდა პროგრამის დეტალები და მათი შესაბამისობა თავდაცვის ძალების მომავალ მოთხოვნებთან. ეს პრაქტიკა ორმაგ მიზანს ემსახურება: ერთის მხრივ, ის საშუალებას აძლევს აკადემიას დააკმაყოფილოს თავდაცვის ძალების მოთხოვნები და, მეორე მხრივ, იგი უზრუნველყოფს კურსდამთავრებულების სრულ მზადყოფნას პროგრამის დასრულებისთანავე დაუყოვნებლივ შეუერთდნენ თავდაცვის ძალებს. აკადემიის მომავალი კურსდამთავრებულებისთვის

ცოდნისა და კვალიფიკაციის მოთხოვნებს არეგულირებს და ადგენს მათი დამსაქმებელი, საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო.

ამ კონტექსტში, მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ 2021 წლისთვის აკადემია მჭიდროდ თანამშრომლობდა თავდაცვის სამინისტროსთან და ყველა შესაბამის დაინტერესებულ მხარესთან, რათა შეემუშავებინა რამდენიმე მნიშვნელოვანი დოკუმენტი, მათ შორის „აკადემიური საგანმანათლებლო პროგრამების ანალიზის, დაგეგმვის, შემუშავების, განხორციელების, შეფასების და დამტკიცების წესები“ (2021) და „საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელების შეფასების ინდიკატორები და შეფასების პროცედურა“ (2018). როგორც თვითშეფასების ანგარიშშია მითითებული, ეს დოკუმენტები აკადემიაში შემუშავდა ნატოს DEEP პროგრამის (თავდაცვის განათლების გაუმჯობესების პროგრამა) მხარდაჭერით, რომელიც ეფუძნება ADDIE სახელით ცნობილ პროცესს (ანალიზი, დიზაინი, განვითარება, განხორციელება, შეფასება). ორივე დოკუმენტში ხაზგასმულია, რომ ყველა პროგრამის შეფასების პროცესში ჩართული უნდა იყოს თავდაცვის სამინისტროს შესაბამისი ქვედანაყოფები. დოკუმენტებში მითითებულია, რომ აკადემიის დამკვეთი საქართველოს თავდაცვის სამინისტროა. შესაბამისად, აკადემიაში საგანმანათლებლო პროგრამის დაგეგმვა, შემუშავება და განვითარება თანამშრომლობითი პროცესია. საგანმანათლებლო პროგრამა(ები) და ყველა დაინტერესებული მხარე (პერსონალი, იუნკერები/ კურსდამთავრებულებები, დამსაქმებლები, პროფესიული ასოციაციები) უზრუნველყოფს ხარისხიანი და შრომის ბაზარზე ორიენტირებული, თანამედროვე საგანმანათლებლო პროგრამის შექმნას. გარდა ამისა, საერთაშორისო პრაქტიკა და ნატოს სტანდარტებთან შესაბამისობა ასევე გათვალისწინებულია პროგრამების, სწავლის შედეგების და სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმების შემუშავებისას.

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის აზრით, ამ დოკუმენტების წარმატებულმა განხორციელებამ შეიძლება უზრუნველყოს აკადემიაში აკადემიური საგანმანათლებლო პროგრამების მუდმივი გაუმჯობესება და განვითარება, რომელიც ეფუძნება ასეთი პროგრამების სათანადო შეფასების მძლავრ სისტემას.

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფისთვის, თვითშეფასების ანგარიშში უაღრესად მნიშვნელოვანი იყო, რომ პანდემიის პერიოდში აკადემიისთვის მნიშვნელოვანი გახდა სწავლების, სწავლისა და შეფასების თანამედროვე მეთოდების გამოყენება, განსაკუთრებით დისტანციური სწავლების კონტექსტში. იმის გათვალისწინებით, რომ პანდემიამდე ეს მიდგომა არ იყო ძალიან ტრადიციული საქართველოს საუნივერსიტეტო სივრცეში, აკადემია განსაკუთრებული გამოწვევის წინაშე დადგა – კერძოდ, ისეთი მეთოდების დანერგვა და შემუშავება, რომლებიც მოქნილი და ეფექტური იქნებოდა დისტანციური სწავლებისთვის.

ამ გამოწვევის გადასაჭრელად აკადემიამ მოიწვია შეხვედრა DEEP- ის წარმომადგენლებთან, რომლის ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტი იყო დისტანციური სწავლების კონტექსტში სწავლების, სწავლისა და შეფასების თანამედროვე მეთოდების დანერგვა. შემდგომში აკადემიამ ჩაატარა ტრენინგები პერსონალისთვის NATO DEEP ADL პორტალის გამოყენების შესახებ, ეს არის პლატფორმა, რომელიც შექმნილია ცოდნის გაცვლისა და დისტანციურ სწავლებასთან დაკავშირებული იდეების გენერირებისთვის.

გარდა ამისა, მიმდინარე გამოწვევების საპასუხოდ, აკადემიამ სსიპ - მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნულ ცენტრთან თანამშრომლობით მოაწყო ტრენინგები შეფასების თანამედროვე მეთოდებზე, რომელშიც ჩართული იყო აკადემიის ფაკულტეტი. ამ ტრენინგ სესიებზე განხილული თემები

მნიშვნელოვანი იყო და მოიცავდა შეფასების თანამედროვე და მრავალფეროვან მეთოდებს, დისტანციური სწავლებისთვის მორგებულ შეფასების ტექნიკას, ტესტირების პრინციპებს და სხვა.

აკადემიამ ასევე ჩამოაყალიბა შეფასების აპელაციის ეფექტური სისტემა. გამოცდის შედეგებით უკავშირდების შემთხვევაში იუნკერს შეუძლია წერილობით მიმართოს საბაკალავრო პროგრამის ხელმძღვანელს შედეგების გამოცხადებიდან სამი სამუშაო დღის ვადაში. შემდეგ აკადემიაში სააპელაციო კომიტეტი სათანადოდ განიხილავს საჩივარს.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათალებლო პროგრამები.
- საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავების, განვითარების მეთოდოლოგია, შეფასება.
- ხარისხის უზრუნველყოფის სახელმძღვანელო.
- პროგრამის სწავლის შედეგის შეფასების გეგმა/ მექანიზმები.
- სწავლის შედეგების შესაფასებლად შემუშავებული მეთოდები და ინსტრუმენტები.
- სწავლის შედეგების შეფასების შედეგები და ანალიზი.
- გარე შეფასების დოკუმენტები.
- სტუდენტური ნაშრომები.
- პროგრამის ანალიზის დოკუმენტები.
- აკადემიური მოსწრების მონიტორინგის შედეგები.
- იუნკერების გამოკითხვის შედეგები.
- პერსონალის გამოკითხვის შედეგები.
- კურსდამთავრებულთა კვლევის შედეგები.
- დამსაქმებელთა გამოკითხვის შედეგები.
- პროგრამების რუკები.
- პროგრამის სტრატეგიები.
- სწავლის შედეგების შეფასების შედეგების განხილვის დოკუმენტური მასალა.
- სამიზნე ნიშნები.
- აკადემიური საგანმანათლებლო პროგრამების ანალიზის, დაგეგმვის, შემუშავების, განხორციელების, შეფასებისა და დამტკიცების წესები (2021).
- საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელების შეფასების ინდიკატორები და შეფასების პროცედურა.

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

კლასტერის საერთო რჩევები: არ არის მითითებული

რეკომენდაციები და რჩევები პროგრამების მიხედვით:

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანამანთლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

რჩევები: არ არის მითითებული

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

რჩევები: არ არის მითითებული

შეფასება

გთხოვთ, შეაფასოთ სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან პროგრამების შესაბამისობა

კომპონენტი 1.3 პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური	☒	□	□	□
თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური	☒	□	□	□

1.4. საგანმანათლებლო პროგრამების სტრუქტურა და შინაარსი

- პროგრამა შედგენილია უსდ- ში მოქმედი საგანმანათლებლო პროგრამის დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების მეთოდოლოგიის გამოყენებით.
- პროგრამის სტრუქტურა თანმიმდევრული და ლოგიკურია. შინაარსი და სტრუქტურა უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას. მისანიჭებელი კვალიფიკაცია შესაბამისობაშია პროგრამის შინაარსთან და სწავლის შედეგებთან.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის შეფასება და ანალიზი

თვითშეფასების ანგარიშის მიხედვით, კლასტერში დაჯგუფებული ორივე საგანმანათლებლო პროგრამა შემუშავებულია „აკადემიური საგანმანათლებლო პროგრამების ანალიზის, დაგეგმვის, დიზაინის, შემუშავების, განხორციელების, შეფასების და დამტკიცების წესის“ შესაბამისად. ორივე პროგრამის

სირთულის დონე შეესაბამება ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს შესაბამის დონეს (მე-6 დონე თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამისთვის და მე-7 დონე თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამისთვის) და კრედიტების ტრანსფერისა და დაგროვების ევროპულ სისტემას (ECTS).

კლასტერში დაჯგუფებულ საგანმანათლებლო პროგრამებს აქვთ გამორჩეული მახასიათებლები, რაც მათ უნიკალურს ხდის ქართულ საგანმანათლებლო სივრცეში. ამით, პროგრამები შეესაბამება თავდაცვის სამინისტროს ოპერატორი და ადამიანური რესურსების მოთხოვნებს, და ასევე სრულ შესაბამისობაშია განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ გამოცემულ ეროვნულ საგანმანათლებლო კანონებთან და რეგულაციებთან.

მთლიანობაში, პროგრამების სტრუქტურა თანმიმდევრულია, მათში ლოგიკურად არის ორგანიზებული სასწავლო და სამეცნიერო კომპონენტები, ინდივიდუალური კურსების ჩათვლით. არსებობს პროგრამის შინაარსის შემდგომი განვითარების პოტენციალი, მათ შორის დაშვების წინაპირობები ერთი კურსიდან მეორე კომპონენტზე გადასასვლელად.

აკადემიისთვის აუცილებელია ინტერნაციონალიზაციის კომპონენტის ჩართვა თავის საგანმანათლებლო მისიაში, რაც ხელს შეუწყობს მრავალფეროვანი და გამდიდრებული სასწავლო გარემოს შექმნას. ეს მიზანმა შეამსუბუქებს სტუდენტებისა და პედაგოგების წინაშე არსებულ შეზღუდვებს, რომელიც უსაფრთხოებისა და თავდაცვის სფეროში თანამედროვე ლიტერატურის წვდომას ეხება. უფრო მეტიც, ინგლისური ენის ცოდნის ამაღლება სასარგებლო იქნება როგორც სტუდენტებისთვის, ასევე ფაკულტეტის წევრებისთვის.

აღწერა და ანალიზი - თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური

თვითშეფასების აწგარიშის მიხედვით, თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა მომზადებულია „აკადემიური საგანმანათლებლო პროგრამების ანალიზის, დაგეგმვის, შემუშავების, განხორციელების, შეფასებისა და დამტკიცების წესების“ შესაბამისად. ეს დადასტურდა აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის ვიზიტისა და აკადემიის ადმინისტრაციასა და თანამშრომლებთან შეხვედრის დროს. პროგრამა შედგენილია ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს მე-6 დონის აღმწერების, „სამხედრო საქმის და თავდაცვის“ დარგის კლასიფიკაციორის დეტალური სფეროს აღმწერებისა და კრედიტების ტრანსფერისა და დაგროვების ევროპული სისტემის (ECTS) გათვალისწინებით.

როგორც უკვე აღვნიშნეთ, თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა გამოირჩევა სპეციფიკური მახასიათებლებით, რაც განასხვავებს მას სხვა უნივერსიტეტების მსგავსი პროგრამებისგან. ეს პროგრამა შემუშავებულია ისე, რომ შეესაბამება ერთის მხროვ თავდაცვის სამინისტროს მოთხოვნებს, ხოლო მეორეს მხროვ, განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ გამოცემულ შესაბამის მარეგულირებელ დოკუმენტს.

პროგრამის სტრუქტურა, რომელიც მიჰყვება 3+1 მოდელს, დადებითად შეფასდა როგორც აკადემიის, ისე პროგრამის ხელმძღვანელობის მიერ, ვინაიდან იგი უზრუნველყოფს სწავლის შედეგების მიღწევას. გასული წლის განმავლობაში სტუდენტები ექსკლუზიურად მონაწილეობენ საველე მომზადების კურსებში, კერძოდ, სროლის მომზადებაში, სამხედრო მხარდაჭერის კურსში და კომბინირებული იარაღის ტაქტიკა 2-ში, რომლებიც ინტეგრირებულია კომბინირებული იარაღის აკადემიურ კურსებში (სამხედრო მეცნიერება) სულ 75 კრედიტის ღიანის დაგროვებით.

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის სტრუქტურა ასევე გულისხმობს, რომ პირველ სემესტრში სტუდენტებმა გაიარონ საერთო ძირითადი სავალდებულო აკადემიური კურსები, რომლებიც ნაწილობრივ მოიცავს მათი სპეციალობის შესაბამის სავალდებულო კურსებს. შემდეგი სემესტრის განმავლობაში საგნების ეს თანმიმდევრობა ეფუძნება წინაპირობებს, რომელიც გულისხმობს, რომ სტუდენტებმა პროგრამის VI სემესტრში უნდა წარმოადგინონ საბაკალავრო ნაშრომი.

აღსანიშნავია, რომ პროგრამა ასევე გთავაზობთ ინგლისური, გერმანული და ფრანგული ენების კურსებს. ენის ცოდნის დონის შესაფასებლად აკადემიაში პირველი და მეორე კურსის დასაწყისში ტარდება გამოცდა. შესაბამისად, სტუდენტთა ენობრივი კომპეტენციები იყოფა ექვს დონედ: A1, A2, B1, B1+, B2 და B2+.

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფმა ჩატარა პროგრამის სტრუქტურული ორგანიზაციის საფუძვლიანი მიმოხილვა და არ აღმოაჩინა შეუსაბამობები. ამ კარგად დასაბუთებულ სტრუქტურულ მიდგომას არ მოჰყოლია პრეტენზია სტუდენტების, კურსდამთავრებულების ან სხვა დაინტერესებული მხარეების მხრიდან გასაუბრებების დროს.

გარდა ამისა, აშკარაა, რომ პროგრამის შინაარსი შეესაბამება საჭირო კვალიფიკაციას და დიდწილად ხელს უწყობს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას. აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფმა შეისწავლა თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო გეგმები, რათა შეეფასებინა მისი რელევანტურობა განათლების სფეროში არსებულ თანამედროვე გამოწვევებთან.

პროგრამის ფაკულტეტის ვალდებულებაა უზრუნველყოს თანამედროვე კვლევის შედეგებისა და თანამედროვე სამეცნიერო მიღწევების ინტეგრირება სასწავლო გეგმაში. აკადემიაში ვიზიტისა და თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის პროფესორებთან და ინსტრუქტორებთან გასაუბრების შედეგად, აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფმა დაადასტურა მათი შესაბამისი პროფესიონალური კვალიფიკაცია და ინგლისური ენის ცოდნა. პროგრამის სილაბუსის განხილვისას საყურადღებო დაკვირვება ის არის, რომ ფაკულტეტის წევრები კარგად იცნობენ უახლეს საერთაშორისო სამეცნიერო ლიტერატურას, რომელსაც ათავსებენ საკითხავ მასალად და აწვდიან სტუდენტებს ლექციების დროს.

მნიშვნელოვანია ხაზგასმით აღვნიშნოთ, რომ აკადემია აქტიურად უჭერს მხარს სამეცნიერო კვლევითი ცენტრის ფუნქციონირებას, რაც წარმოადგენს ფასდაუდებელ შესაძლებლობას ფაკულტეტისთვის, გააუმჯობესოს პროგრამის შინაარსი და ჩართოს სტუდენტები სამეცნიერო კვლევით საქმიანობაში.

თვითშეფასების ანგარიშის მიხედვით, ინგლისური ენის მცოდნე სტუდენტებს შეუძლიათ ინგლისურენოვანი ლიტერატურის გამოყენება. ხოლო მათვის, ვისთვისაც ინგლისური ლიტერატურის კითხვა რთულია, არსებობს ქართულად თარგმნილი ვერსიები. ეს უზრუნველყოფს იმას, რომ ინგლისური ენის მცოდნე და არა- მცოდნე სტუდენტებს თანაბარი წვდომა აქვთ შესაბამის მასალებზე.

განსაკუთრებით აღსანიშნავია ის, რომ აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფმა განსაკუთრებული ყურადღება დაუთმო აკადემიაში ინტერნაციონალიზაციის კომპონენტის დანერგვის მნიშვნელობას, კერძოდ, საერთაშორისო პედაგოგებისა და ექსპერტების ჩართვას პროგრამის შემუშავებაში. როგორც თვითშეფასების ანგარიშშია აღნიშნული, საერთაშორისო ექსპერტი ბობ ჰენდი, აკადემიის ამერიკული საკონსულტაციო ჯგუფის წევრი, აქტიურად იყო ჩართული პროგრამაში და სამხედრო ისტორიის ორი კურსიც კი ჩატარა. თუმცა, აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფმა ვერ იპოვა მტკიცებულება, რომელიც დაადასტურებდა სამხედრო ისტორიის კურსების ჩართვას პროგრამის მიმდინარე სასწავლო გეგმაში.

ადმინისტრაციისთვის სასარგებლო იქნება პროგრამის შემუშავების შედეგად მიღწეული შედეგების მდგრადიბის უზრუნველყოფა და პროგრამის განუყოფელ კოპორნენტებად უკვე ჩამოყალიბებული კურსების შენარჩუნება.

აკადემიის მიერ აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფისთვის მიწოდებული დოკუმენტების მიხედვით, აკადემია 2018 წლიდან აქტიურად არის ჩართული დახლოებით 18 Erasmus+ პროგრამაში. ეს პროგრამები მოიცავს აკადემიური პროფესიონალისა და სტუდენტების მონაწილეობას გაცვლით ინიციატივებში, მათ შორის ონლაინ კურსებს სტუდენტებისთვის. აკადემიამ დაამყარა თანამშრომლობითი პარტნიორობა ბულგარეთის, რუმინეთის, უნგრეთის, საბერძნეთის სამხედრო აკადემიებთან, რაც მნიშვნელოვან და ღირებულ როლს ასრულებს აკადემიის ინტერნაციონალიზაციის მიზნებში.

სასურველია გაგრძელდეს აქტიური ურთიერთობა Erasmus+ ქსელის უნივერსიტეტებთან და გააქტიურდეს თანამშრომლობა პარტნიორ ინსტიტუტებთან. ამ გაზრდილ ჩართულობას შეუძლია მნიშვნელოვნად გააძლიეროს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევა, კიდევ უფრო გაამდიდროს პროგრამის შინაარსი და აზიაროს აკადემიური პერსონალი უახლესი კვლევის შედეგებს და თანამედროვე სამეცნიერო მიღწევებს. ამ კონტექსტში, თანაბრად მნიშვნელოვანია აკადემიის სხვა პარტნიორებთან თანამშრომლობის შემდგომი განვითარება და გააქტიურება, რომლებსაც შეუძლიათ წვლილი შეიტანონ სასწავლო გეგმების განვითარებაში. ასეთი პარტნიორების მაგალითებია NATO DEEP და პარტნიორობა მშვიდობისთვის კონსორციუმი. ამ პარტნიორობას შეუძლია ღირებული შეხედულებებისა და რესურსების შეთავაზება სასწავლო გეგმის უწყვეტი გაუმჯობესებისთვის.

აკადემიის ვებგვერდი უზრუნველყოფს ინფორმაციის საჯაროობასა და ხელმისაწვდომობას თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ, რომელიც თავისუფლად არის ხელმისაწვდომი

პროგრამის კატალოგში:
https://eta.edu.ge/uploads/katalogebi_axali/23tavdacvadausafrtxoeba.pdf

აღწერა და ანალიზი - თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა შედგენილია აკადემიის საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვისა და განვითარების მეთოდოლოგიით. პროგრამის სტრუქტურა მოიცავს ძირითად სავალდებულო კურსებს (101 ECTS, სამაგისტრო ნაშრომის ჩათვლით 30 ECTS) და არჩევით კურსებს (20 ECTS) და არ მოიცავს თავისუფალ არჩევით კურსებს. სავალდებულო კურსები ორიენტირებულია თავდაცვასთან დაკავშირებულ სხვადასხვა თემებზე, რომელიც დანახულია სახელმწიფო უსაფრთხოების ჰოლისტური პერსპექტივიდან, და სამხედროსთან დაკავშირებულ ზოგიერთ საგანზე. სავალდებულო ნაწილში ასევე წარმოდგენილია ორი მეთოდოლოგიური კურსი (აკადემიური წერა, კვლევის მეთოდები და დიზაინი). პროგრამის არჩევითი მოდული ორიენტირებულია უსაფრთხოების კონკრეტული ასპექტების შესწავლაზე. ამრიგად, პროგრამის სტრუქტურაში სავალდებულო და არჩევითი მოდულების დაყოფა მიჰყება პრინციპს „ზოგადიდან უფრო კონკრეტულ თემამდე“ და სავალდებულო და არჩევითი კურსების თანაფარდობა უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრადიბას. კურსების ეს ნაზავი მიზნად ისახავს აღჭურვის კურსდამთავრებულები ღრმა ცოდნით თავდაცვის მთლიანი არქიტექტურის შესახებ, რომელიც დაფუძნებულია საქართველოს ხელთ არსებული ძალაუფლების ყველა ელემენტზე, რითაც დაიცვას არა მხოლოდ ჩვეულებრივი აგრესიისგან, არამედ ჰიბრიდული ხასიათის საფრთხეებისგანაც.

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფმა შენიშნა, რომ მიუხედავად იმისა, რომ არჩევითი საგნები დარგთან დაკავშირებული კურსებია და ისინი სავალდებულო კურსებთან უნდა იყოს დაკავშირებული წინაპირობებით; თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის არცერთ არჩევით

საგანს არ აქვს წინაპირობები. მაგალითად, არჩევითი კურსის „საქართველოს ახალი და უახლესი სამხედრო ისტორიის“ წინაპირობად უნდა განისაზღვროს სავალდებულო კურსი „ომებისა და სამხედრო ხელოვნების ისტორია“. სავალდებულო კურსი ზოგადად მიმოიხილავს სამხედრო ისტორიას, არჩევითი კი ავიწროებს და აკონკრეტებს თემას (საქართველოს შემთხვევა). უფრო მეტიც, ორივე კურსს ერთი და იგივე ლექტორი ასწავლის. ამ სილაბუსების შინაარსის მიხედვით, არჩევითი კურსი აგრძელებს ძირითად კურსს და სილაბუსები სინქრონიზაციისთვის შინაარსობრივ ცვლილებას არ საჭიროებს. აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის აზრით, მხოლოდ ორ არჩევით კურსს არ სჭირდება წინაპირობები: „საერთაშორისო ურთიერთობების ისტორია“ და „მართვის ფსიქოლოგია“.

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფი აფასებს, რომ სხვა არჩევითი კურსები შეიძლება დაიყოს ორ ჯგუფად: კურსები, რომლებიც ორიენტირებულია რეგიონულ საკითხებზე (ევროკავშირი, კავკასია...) და კურსები, რომლებიც ორიენტირებულია უსაფრთხოების სხვადასხვა ასპექტზე (ტერორიზმი, კონფლიქტები...). რეგიონზე ორიენტირებულ კურსებს წინ უნდა უძღვდეს საერთაშორისო პოლიტიკაზე ორიენტირებული კურსი (ან მსგავსი), ხოლო უსაფრთხოების სხვადასხვა ასპექტზე ორიენტირებულ კურსებს წინ უნდა უძღვდეს უსაფრთხოების თეორიული კურსი. სავალდებულო კურსი „თავდაცვა და ეროვნული უსაფრთხოება“ არის საერთაშორისო პოლიტიკის, საერთაშორისო უსაფრთხოებისა და ეროვნული უსაფრთხოების საკითხების ნაზავი, რომლის სტრუქტურა საჭიროებს შესწორებას, რათა იგი რამდენიმე არჩევითი კურსის თეორიული საფუძველი გახდეს (არჩევითი საგნები ძირითადად შემთხვევებზე ორიენტირებულია).

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათალებლო პროგრამები.
- სასწავლო კურსების სილაბუსები.
- პროგრამების რუკები.
- პროგრამის ანალიზის დოკუმენტი.
- საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შედგენისა და შემუშავების მეთოდოლოგია
- პროგრამაში ჩართული პირების მონაწილეობის დამადასტურებელი საბუთი.
- გასაუბრებების შედეგები.
- აკადემიის ვებგვერდი - <https://eta.edu.ge/>

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

კლასტერის საერთო რჩევები:

- სასურველია გაიზარდოს პროგრამის დასრულების მაჩვენებელი, რადგან შეჩერებული სტატუსის მქონე სტუდენტების რაოდენობა შედარებით მაღალი რჩება. პროგრამის ხელმძღვანელებმა პროაქტულად უნდა გამოიძიონ ეს გამოწვევები და უნდა გამოიმუშაონ სტრატეგიები მათ დასაძლევად. ამით ისინი გზას გაუსწიან უფრო მეტ სტუდენტს, რათა წარმატებით დაასრულონ მთელი პროგრამა.
- სასურველია მეტი პრიორიტეტი მიენიჭოს პროგრამის განვითარების შედეგად მიღებული შედეგების მდგრადობას. გარდა ამისა, აკადემიისთვის მნიშვნელოვანია ინტერნაციონალიზაციის კომპონენტის დანერგვა თავის საგანმანათლებლო მისიაში, რაც ხელს შეუწყობს მრავალფეროვანი და გამდიდრებული სასწავლო გარემოს შექმნას. ეს მიდგომა შეამსუბუქებს სტუდენტებისა და პედაგოგების წინაშე არსებულ შეზღუდვებს, რომელიც უსაფრთხოებისა და თავდაცვის სფეროში თანამედროვე ლიტერატურის წვდომას

- ეხება. უფრო მეტიც, ინგლისური ენის ცოდნის ამაღლება სასარგებლო იქნება როგორც სტუდენტებისთვის, ასევე ფაკულტეტის წევრებისთვის.
- სასურველია აკადემია გახდეს უსაფრთხოებისა და თავდაცვის კოლეჯის ასოცირებული ქსელის პარტნიორი და შემდგომში შეუერთდეს ე.წ. „სამხედრო ERASMUS“ ინიციატივას, მის ფარგლებში უროკავშირის დონეზე შემუშავებულ და შეთანხმებულ საერთო მოდულების პროგრამის სასწავლო გეგმებში ჩართულობის გზით.

რეკომენდაციები და რჩევები პროგრამების მიხედვით:

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

რჩევები: არ არის მითითებული

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური

რეკომენდაციები:

- რეკომენდებულია წინაპირობების დადგენა ყველა არჩევით საგანზე, „საერთაშორისო ურთიერთობების ისტორიისა“ და „მართვის ფსიქოლოგიის“ გარდა.

რჩევები:

- სასურველია უსაფრთხოების სხვა დაწესებულებებთან თანამშრომლობის გაძლიერება და თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამაში სტუდენტების ჩარიცხვის გაფართოება, რათა მოიცავდეს როგორც სამხედრო, ისე სამოქალაქო პროფესიონალებს, ასევე უსაფრთხოების სექტორის საჯარო მოხელეებს. ხაზგასმით უნდა აღინიშნოს, რომ საქართველოს განათლების სისტემაში ამჟამად არ არსებობს ანალოგიური პროგრამა, რომელიც უზრუნველყოფს სამხედრო უნარების, რესურსების და პერსპექტივების ყოვლისმომცველ განათლებას სხვადასხვა წარმომავლობის მქონე პირებისთვის და ასევე ითვალისწინებს სამოქალაქო- სამხედრო თანამშრომლობის უპირატესობებს. თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის მიერ წარმოდგენილი თანამშრომლობის შესაძლებლობა მნიშვნელოვნად აძლიერებს ჩვენს კოლექტიურ შესაძლებლობებს, საქართველოს ფარგლებში, ეფექტური რეაგირება მოვახდინოთ მომავალ საგანგებო, კონფლიქტურ და კატასტროფულ სიტუაციებში. სამოქალაქო ექსპერტიზისა და სამხედრო შესაძლებლობების გაერთიანების ინიციატივა არა მხოლოდ აძლიერებს ეროვნული უსაფრთხოების პოლიტიკას, არამედ ხელს უწყობს მშვიდობას, სტაბილურობასა და გამძლეობას ჩვენს საზოგადოებაში.

შეფასება

გთხოვთ, შეაფასოთ სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან პროგრამების შესაბამისობა

კომპონენტი 1.4 საგანმანათლებლო პროგრამის სტრუქტურა და შინაარსი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგნამანთლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური	☒	☐	☐	☐
	☐	☒	☐	☐

1.5. სასწავლო კურსი/საგანი

- სასწავლო კურსის/ საგნის შინაარსი და კრედიტების რაოდენობა უზრუნველყოფს ამ კურსით/ საგნით განსაზღვრული სწავლის შედეგების მიღწევას.
- ძირითადი სფეროს სასწავლო კურსის/ საგნის შინაარსი და სწავლის შედეგები უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას.
- სილაბუსში მითითებული სასწავლო მასალა უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის შეფასება და ანალიზი

სასწავლო დარგის თითოეული აკადემიური კურსის სწავლის შედეგები შეესაბამება შესაფასებელი პროგრამების სწავლის შედეგებს, ეროვნული კვალიფიკაციის ჩარჩოს მიერ დაფიქსირებული სწავლის სირთულის თვალსაზრისით. თუმცა, შესაბამისობა არ მიიღწევა სწავლის სფეროებით („ცოდნა/გაცნობიერება“, „უნარები“ და „პასუხისმგებლობა/ ავტონომიურობა“), ვინაიდან პროგრამების სწავლის შედეგები არ არის დაჯგუფებული „ცოდნა/ გაცნობიერების“, „უნარების“ და „პასუხისმგებლობა/ ავტონომიურობის“ მიხედვით. ამ კონტექსტში, აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფმა შეამჩნია გარკვეული განსხვავებები კურსის სილაბუსების სტრუქტურაში სწავლის შედეგების ჩამოყალიბებისას. მაგალითად, ზოგიერთი კურსის სილაბუსი მიუთითებს „ავტონომიურობასა და პასუხისმგებლობას“, როგორც სწავლის სფეროს, მაშინ როგორც მათ უმრავლესობაში სწავლის შედეგების განსაზღვრება ლიმიტირებულია „ცოდნით/ გაცნობიერებით“ და „უნარებით“. უნდა გადაიხედოს იმ კურსის სილაბუსები, სადაც „ავტონომიურობა და პასუხისმგებლობა“ როგორც სწავლის შედეგი, შეიძლება იყოს გათვალისწინებული სტუდენტებისთვის სასწავლო პროცესის ბოლოს, რაც შეესაბამება საქართველოს ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს. ეს ასევე უნდა აისახოს პროგრამის დონეზე, სადაც სწავლის შედეგები არ არის დიფერენცირებული სამი სფეროს მიხედვით. იმის გათვალისწინებით, რომ პროგრამის სასწავლო გეგმებში ჩამოთვლილია „კომპეტენციების“ და „სწავლის შედეგების“ ნაზავი, რთულია პროგრამის სწავლის შედეგების გათანაბრება კურსის სწავლის შედეგებთან (იხილეთ დისკუსია და რეკომენდაცია სტანდარტის კომპონენტში - სწავლის შედეგები).

კრედიტების რაოდენობით (ECTS) გამოხატული სტუდენტების დატვირთვა შეესაბამება თითოეული კურსისთვის დადგენილ მოთხოვნას, საკმარისია შინაარსის დასაფარად და სწავლის სამიზნე შედეგების მისაღწევად. ECTS- ის რაოდენობა მერყეობს 3- დან 17 ECTS- მდე საბაკალავრო პროგრამის შემთხვევაში და

4- დან 12 ECTS- მდე სამაგისტრო პროგრამის შემთხვევაში. დამოუკიდებელ საათებსა და საკონტაქტო საათებს შორის თანაფარდობა მერყეობს 1:0.35- დან 1:5- მდე თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის შემთხვევაში და 1:0.3- დან 1:3.3- მდე თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის შემთხვევაში. მნიშვნელოვანი პრაქტიკული განზომილების მქონე კურსების შემთხვევაში (მაგ., საბაკალავრო პროგრამაზე კომბინირებული იარაღის ტაქტიკა, სამაგისტრო პროგრამაზე ბრიგადის ოპერაციები), თანაფარდობა შეიძლება იყოს უფრო მაღალი (1:2- დან 1:3- მდე) საკონტაქტო საათების მახასიათებლების გათვალისწინებით (მაგ. საველე წვრთნები, სამუშაო ჯგუფები). ყველა კურსს აქვს შეფასების მკაფიო კრიტერიუმები თითოეული ტიპის შეფასებისთვის, რაც ნაჩვენებია კურსის სილაბუსში და შეფასების გეგმაში.

კურსის სილაბუსებში მითითებულია სავალდებულო ლიტერატურა და სასწავლო რესურსები, რომლებიც შეესაბამება კურსის თემებს და გაკვეთილებს, და შეუძლია მიაღწიოს დასახულ სწავლის შედეგებს. ლიტერატურა მოიცავს კვლევის ფართო სპექტრს, თუმცა არ არის საკმარისი მოცულობით, რომ ასახოს სწავლის სფეროში მიმდინარე მიღწევები (მაგ., უკრაინის ომის გავლენა საქართველოს უსაფრთხოებაზე, ნატოსა და ევროკავშირის უახლესი უსაფრთხოების სტრატეგიები და სამხედრო დოქტრინები).

თვითშეფასების ანგარიშის მიხედვით, ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურმა მრავალი კრიტერიუმის გამოყენებით შეაფასა ყველა კურსი, რაც მიზნად ისახავდა ერთო მხრივ, საერთო მიზნებთან თითოეული პროგრამის აუცილებელი თანმიმდევრულობის და, მეორეს მხრივ, ორ პროგრამას შორის არასაჭირო დუბლირების უზრუნველყოფას. მაგალითად, შეფასება ამოწმებს თითოეული კურსის მიზნების სიცხადეს და შესაბამისობას პროგრამის საერთო მიზნებთან, კურსის სწავლის შედეგების შესაბამისობას პროგრამის სწავლის შედეგებთან, კურსის სწავლის შედეგების სწავლის სირთულეს საერთო პროგრამის სირთულის დონესთან, კრედიტების განაწილების სასწავლო გეგმასთან შესაბამისობას ან საათების განაწილებას სხვადასხვა ტიპის აქტივობებზე საათების საერთო რაოდენობის ფარგლებში.

აღწერა და ანალიზი - თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანთლებლო პროგრამა

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა შედგება 57 კურსისგან, რომლებიც განაწილებულია რვა სემესტრზე. ზოგადი აკადემიური კურსები და სამხედრო სპეციფიური კურსები ტარდება მონაცვლეობით და ლოგიკურად, და ითვალისწინებს ზოგად განათლებაში სპეციალიზებული ფორმირების აგების მოთხოვნებს. სამხედრო თემებზე ყველაზე რთული სპეციალიზებული კურსები ტარდება ბოლო ორი სემესტრის განმავლობაში, რაც წარმოადგენს სამხედრო სავალდებულო აკადემიურ კურსებზე (კომბინირებული შეიარაღება) გამოყოფილი 75 კრედიტიდან 60- ს.

კურსის თემები შეესაბამება აკადემიის საბაკალავრო პროგრამების საერთო მიზნის მიღწევას და თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის კონკრეტულ მიზანს. კურსების პორტფოლიოს მრავალფეროვნება და ECTS- ის შეწონილი განაწილება თითოეულ კურსზე უზრუნველყოფს უსაფრთხოებისა და თავდაცვის ფართო გაგებას მიმდინარე გეოსტრატეგიულ გარემოში, საქართველოს უსაფრთხოების ინტერესების სათანადო გათვალისწინებით რეგიონულ (სამხრეთ კავკასია და შავი ზღვა) და საერთაშორისო დონეზე. კურსის პორტფოლიოს დაყოფა სავალდებულო და არჩევით კურსებად ითვალისწინებს თითოეული თემის მნიშვნელობას მომავალი ოფიცრების ახალგაზრდა თაობის საერთო განათლების მიზნებისა და საჭიროებების ფარგლებში. ეს გამოიხატება სხვადასხვა ტიპის კურსებზე გამოყოფილი ECTS- ების რაოდენობით. მაგალითად, პროგრამის დონეზე 257 ECTS- დან 222 კრედიტი ეთმობა სავალდებულო აკადემიურ კურსებს (122 კრედიტი ძირითად სავალდებულო აკადემიურ კურსებზე და 110 კრედიტი თავისუფალი კომპონენტის სავალდებულო აკადემიურ კურსებზე) და 25 ECTS არჩევით კურსებზე.

სწავლის სირთულის თვალსაზრისით, მაშინაც კი, თუ ზოგიერთი კურსი აწვდის თემის „საფუძვლებს“, პროგრამების სწავლის სირთულის საშუალო დონე შეესაბამება საქართველოს ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს მე-6 დონეს.

აღწერა და ანალიზი - თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა შედგება 23 კურსისგან, რომლებიც განაწილებულია სამ სემესტრზე, მეოთხე სემესტრი კი განკუთხილია სამაგისტრო ნაშრომის მოსამზადებლად. არსებობს კურსების დაბალანსებული ნაზავი, რომელიც მოიცავს სამხედრო და სამოქალაქო სტუდენტების შერეული აუდიტორიის სასწავლო საჭიროებებს, რომლებმაც პროგრამის ბოლოს უნდა წარმოაჩინონ საქართველოს ტოტალური თავდაცვის გრანდიოზული სტრატეგიის დიდი სურათი. საშუალო დონის ოფიცრის მოსამზადებლად საჭიროა სამი ძირითადი სავალდებულო კურსი, რომელიც პროგრამაშია ჩართული სამეთაურო- საშტაბო კურსიდან და არის 30 ECTS (სამხედრო ოპერაციების ჩატარების საფუძვლები, სამხედრო კამპანიების დაგეგმვა და შესრულება და ბრიგადის ოპერაციები). ამ კურსების სწავლის სავარაუდო შედეგები და შინაარსი თანმიმდევრულად უწყობს ხელს სამაგისტრო პროგრამის ზოგად მიზანს, პროგრამის ერთ- ერთი ამოცანის მიღწევით: ”უზრუნველყოს მაღალკალიფიციური სამხედრო და სამოქალაქო პერსონალი, რომელსაც შეუძლია მოამზადოს, დაგეგმოს და მონაწილეობა მიიღოს სამხედრო ოპერაციების/ კამპანიების განხორციელებაში“.

სტუდენტის დატვირთვა უმეტეს კურსზე იძლევა საკმარის დროს თვითშესწავლისთვის, განსაკუთრებით არჩევით საგანში, სადაც დამოუკიდებელი/ საკონტაქტო საათების თანაფარდობა მერყეობს 1:0,35- დან 1:0,58- მდე. ყველაზე დაბალი თანაფარდობა დამოუკიდებელი/ საკონტაქტო საათებს შორის (1:1,8- დან 1:3,3- მდე) შეინიშნება კურსებზე, სადაც გუნდური მუშაობის უნარები კრიტიკულია (სამხედრო ოპერაციების ჩატარების საფუძვლები, სამხედრო კამპანიების დაგეგმვა და განხორციელება და ბრიგადის ოპერაციები).

სწავლის სირთულის თვალსაზრისით, მაშინაც კი, თუ ზოგიერთ კურსს აქვს თემის „საფუძვლები“ (მაგ., სამხედრო ოპერაციების ჩატარების საფუძვლები), პროგრამების სწავლის სირთულის საშუალო დონე შეესაბამება საქართველოს ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს მე-7 დონეს. ეს აისახება სწავლის შედეგების ფორმულირებით (მაგ., კრიტიკულად აფასებს თეორიულ მიდგომებს საერთაშორისო ურთიერთობებში, საგარეო პოლიტიკის კურსის ანალიზის შემთხვევაში ან ღრმად აანალიზებს თავდაცვითი და შეტევითი ოპერაციების ტიპებსა და მახასიათებლებს, ბრიგადის ოპერაციების კურსის შემთხვევაში).

თვითშეფასების ანგარიშის მიხედვით, „ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ ჩატარებული კვლევების შედეგად საგანმანათლებლო პროგრამებში განხორციელებული ცვლილებების შესახებ ანგარიშის“ მოყვანით, თავდაცვის სფეროში თანამედროვე ლიტერატურის ნაკლებობაა, სისუსტე, რომელიც განხილულია ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ, აქედან რეკომენდაციაა, განახლდეს ამ პროგრამისთვის განკუთვნილი ლიტერატურა.

მიუხედავად იმისა, რომ თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე მიღების ერთ-ერთი წინაპირობაა ინგლისური ენის ცოდნა B2 დონეზე და სტუდენტების ჩართვა საერთაშორისო პროექტებში აკადემიის პრიორიტეტად ითვლება, ინგლისურენოვანი ლიტერატურა თითქმის არ არის შეტანილი სილაბუსების სავალდებულო და დამატებით ლიტერატურაში. ეს პრობლემა განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ზოგიერთი სილაბუსისთვის. მაგალითად, კურსი „თავდაცვა და ეროვნული უსაფრთხოება“ საერთოდ არ ითვალისწინებს ინგლისურენოვან ლიტერატურას, ისეთ თემებზეც კი, როგორიცაა აშშ- ს უსაფრთხოების სტრატეგია. აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფმა შენიშნა, რომ რამდენიმე კურსის სილაბუსი უნდა გადაიხედოს ლიტერატურის განახლებასთან დაკავშირებით, განსაკუთრებით ისეთ თემებზე, როგორიცაა ევროკავშირი ან ჰიბრიდული მები და მსგავსი. ბოლო ათი წლის

განმავლობაში ევროკავშირში ბევრი რამ შეიცვალა და საერთაშორისო კვლევებში ჰიბრიდულ ომზე აქცენტი ძირითადად გაკეთდა 2014 წელს უკრაინაში (ყირიმში) ინტერვენციის შემდეგ.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათალებლო პროგრამები.
- თვითშეფასების ანგარიში.
- შეფასების გეგმა, შეფასების მეთოდებისა და სწავლის შედეგების რუკა.
- ანგარიში ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ ჩატარებული კვლევების შედეგად საგანმანათლებლო პროგრამებში განხორციელებული ცვლილებების შესახებ.
- გასაუბრებების შედეგები

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები:

- რეკომენდებულია კურსის სწავლის შედეგების გადახედვა „პასუხისმგებლობის/ავტონომიურობის“ გათვალისწინებით და პროგრამის სწავლის შედეგებთან მათი შესაბამისობაში მოყვანა („ცოდნა/ გაცნობიერება“, „უნარები“ და „პასუხისმგებლობა/ავტონომიურობა“).

კლასტერის საერთო რჩევები: არ არის მითითებული

რეკომენდაციები და რჩევები პროგრამების მიხედვით:

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

რჩევები: არ არის მითითებული

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

- რეკომენდებულია სილაბუსებში ლიტერატურის ნაწილის განახლება თანამედროვე წიგნებით, რომელიც ასახავს კვლევის სფეროში უახლეს მიღწევებს (მაგ., უკრაინის ომის გავლენა საქართველოს უსაფრთხოებაზე, ნატოსა და ევროკავშირის უახლესი უსაფრთხოების სტრატეგიები და სამხედრო დოქტრინები).

რჩევები:

- არ არის მითითებული

შეფასება

გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის შესაბამისობა კომპონენტთან

კომპონენტი 1.5 სასწავლო კურსი/საგანი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური	☐	☒	☐	☐
თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური	☐	☒	☐	☐

პროგრამების სტანდარტთან შესაბამისობა

1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური	☐	☒	☐	☐
თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური	☐	☒	☐	☐

2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზაცია, პროგრამის დაუფლების შეფასების ადეკვატურობა

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები, სწავლა-სწავლების მეთოდები და სტუდენტის შეფასება ითვალისწინებს სწავლის სფეროს სპეციფიკას, დონის მოთხოვნებს, სტუდენტის საჭიროებებს და უზრუნველყოფს პროგრამის მიზნებისა და მოსალოდნელი სწავლის შედეგების მიღწევას.

2.1. პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები

უსდ-ს აქვს შესაბამისი, გამჭვირვალე, სამართლიანი, საჯარო და ხელმისაწვდომი პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები და პროცედურები, რომლებიც სწავლის შედეგების მისაღწევად უზრუნველყოფენ პროგრამაში შესაბამისი ცოდნისა და უნარების მქონე პირების ჩართვას.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის შეფასება და ანალიზი

კლასტერში დაჯგუფებულ ორივე საგანმანათლებლო პროგრამას აქვს დაშვების ღია და გამჭვირვალე წინაპირობები, რომლებიც გამოქვეყნებულია აკადემიის ვებგვერდზე და აღნიშნულია პროგრამების კურსულუმის დოკუმენტაციაში, რომელიც ხელმისაწვდომი გახდა აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფისათვის. პროგრამაში დაშვების წინაპირობები და პროცედურები შეესაბამება არსებულ ეროვნულ და დარგობრივ (თავდაცვის) კანონმდებლობას, საქართველოს განათლების ეკონისტემაში მათი უნიკალური ხასიათის გათვალისწინებით. აბიტურიენტებმა უნდა ჩააბარონ ერთიანი გამოცდები ეროვნულ დონეზე, უნდა ჰქონდეთ უცხო ენის ცოდნა (მაგისტრატურის შემთხვევაში) და ჩააბარონ დამატებითი გამოცდები (სამხედრო ოფიცრების შემთხვევაში, მაგისტრატურის შემთხვევაში) და ასევე სამაგისტრო პროგრამის სამხედრო კარიერის კომპონენტში ჩარიცხვის მსურველებმა).

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები მორგებული და ადაპტირებულია პროგრამის მახასიათებლებზე, კურსდამთავრებულთა მიზნობრივი კომპეტენციის პროფილის შესაბამისი ცოდნისა და უნარების მქონე აბიტურიენტებზე გათვლით.

ადგილების რაოდენობის განაწილებისას აკადემია ითვალისწინებს მრავალ პირობას და კრიტერიუმს, როგორიცაა საქართველოს თავდაცვის ძალების (მთავარი დამსაქმებლის) საჭიროებები, საკლასო ოთახების მოცულობა, მატერიალური ბაზა (ინფრასტრუქტურა, საცხოვრებელი, დიდაქტიკური ლოგისტიკა და ა.შ.), შტატიანი და მოწვეული მასწავლებლებისა და ექსპერტების არსებული რაოდენობა და დამხმარე და ადმინისტრაციული პერსონალის რაოდენობა.

პროგრამაში დაშვების წინაპირობები არის გამჭვირვალე, სამართლიანი და ხელმისაწვდომი, ყოველგვარი დისკრიმინაციული მითითების გარეშე.

აღწერა და ანალიზი - თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობებზე გავლენას ახდენს საქართველოს თავდაცვის ძალების საჭიროებები, რომელიც ასაქმებს ამ პროგრამის ყველა კურსდამთავრებულს. წინაპირობები მოიცავს მოთხოვნას, რომ აბიტურიენტებმა ჩააბარონ ერთიანი ეროვნული გამოცდები, რეგისტრაციისას არ იყვნენ 24 წლის და მეტის მიმდინარე წლისათვის. აკადემია სთავაზობს ჩარიცხვის ალტერნატიულ გზებს, ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად.

იმის უზრუნველსაყოფად, რომ აბიტურიენტებს ჰქონდეთ შესაბამისი პროფილი ამ პროგრამისათვის (მომავალი ოფიცრები), გარდა ზემოთ აღწერილი ზოგადი წინაპირობებისა, აკადემია აწყობს დამატებით შემოწმებას და ტესტებს შიდა მისაღები წესების საფუძველზე (სამედიცინო გამოკვლევა, ფიზიკური ტესტი, გასაუბრება) და საბაზისო სამრძოლო მომზადების გავლას სასწავლო პროცესის დაწყებამდე.

პროგრამისა და სამხედრო პროფესიის რეკლამირების მიზნით, აკადემია აწყობს სხვადასხვა სესიას და ღონისძიებას, რათა უზრუნველყოს შერჩევის დიდი არეალი და მიაღწიოს მოსახლეობის მრავალფეროვან და ფართო კატეგორიებს. მაგალითად, აკადემიის რეკრუტირების პერსონალი რეგულარულად სტუმრობს საჯარო სკოლებს არა მხოლოდ პროფესიისა და აკადემიის რეკლამირებისათვის, არამედ ახალგაზრდა მოქალაქეებისთვის ტოტალური თავდაცვის კონცეფციისა და ერის გადარჩენისთვის მისი მნიშვნელობის გასაცნობად. ამავე განწყობით, იუნკერების ინიციატივით, პოტენციურ აბიტურიენტებს შეუძლიათ შეუერთდნენ აკადემიის მიერ ორგანიზებულ საზაფხულო სკოლებს, რომლებშიც სკოლის მოსწავლეები

მონაწილეობენ და აკადემიის სპეციფიკას ეცნობიან თანამშრომლებისა და იუნკერებისაგანაც. არანაკლებ მნიშვნელოვანია, რომ აკადემიის წარმომადგენლები ესწრებიან ადგილობრივ და საერთაშორისო საგანმანათლებლო გამოფენებს, სტუმრობენ საზოგადოებრივი თავშეყრის ადგილებს და ტელეარხებს, იყენებენ სოციალური ქსელების პლატფორმებს და ოფიციალურ ვებსაიტს პროფესიის, აკადემიისა და გამოცდების შესახებ ინფორმაციის გადასაცემად.

აღწერა და ანალიზი - თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის მსგავსად, თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე დაშვების წინაპირობებს აქვს თავისებური მახასიათებლები ეროვნული განათლების ჩარჩოში მისი უნიკალური ადგილის გამო. აკადემიის ვებგვერდის მიხედვით, ზოგადი პირობების გარდა (ერთიანი სამაგისტრო გამოცდის ჩაბარება; ინგლისური ენის გამოცდის ჩაბარება ან კომპეტენციის მოქმედი სერტიფიკატით დადასტურება), აბიტურიენტებმა უნდა ჩააბარონ შიდა გამოცდაც. უფრო მეტიც, სამხედრო ოფიცრებს პროგრამაზე ჩარიცხვის მკაფიო და კონკრეტული წინაპირობები აქვთ: ისინი უნდა იყვნენ „მაიორის“ ან „ვიცე-პოლკოვნიკის“ წელებაში, რომლებმაც დაასრულეს კაპიტნის კარიერული კურსი ან მისი ეკვივალენტური სამხედრო განათლების პროგრამა, მინიჭებული აქვთ მინიმუმ ბაკალავრის აკადემიური ხარისხი, აქვთ 5 წელზე ნაკლები დარჩენილი ასაკობრივ ზღვარამდე და არ აქვს დასრულებული სამეთაურო-საშტაბო კურსი და/ან მისი უცხოური ეკვივალენტი.

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის სამიზნე აუდიტორიაში შედიან სისტემაში განსაკუთრებული წოდების მქონე პირები და თავდაცვის სამინისტროს სამოქალაქო პერსონალი, ასევე უსაფრთხოების სექტორისა და სახელმწიფო სტრუქტურების თანამშრომლები. იმ ფაქტის გათვალისწინებით, რომ კანდიდატები დასაქმებულები არიან, სწავლის დროის სამუშაო განრიგთან შეუთავსებლობა შეიძლება იყოს პრობლემა, რომელიც ასევე ხსნის პროგრამაში ჩარიცხულ იუნკერთა შეზღუდულ რაოდენობას.

პროგრამის რეკლამირება ხდება სხვადასხვა არხებითა და საშუალებებით, როგორიცაა ვებგვერდი, აკადემიის მიერ შესაბამისი სტრუქტურებისთვის გაგზავნილი წერილები, სოციალური ქსელები, ტელეარხები, ადგილობრივი და საერთაშორისო გამოფენები ან ბროშურების გავრცელება სხვადასხვა საჯარო შეკრებებსა და ღონისძიებებზე.

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფისთვის მიწოდებული სტატისტიკური მონაცემებიდან და აკადემიის თვითშეფასების ანგარიშიდან მიღებული ინფორმაცია აჩვენებს კურსდამთავრებულთა მზარდ პროცენტს მიღებულ სტუდენტთა რაოდენობასთან შედარებით, რომელიც ყოველწლიურად იზრდება - 40%, 75% და შთამბეჭდავი 100% მესამე კოპორტისათვის (30 არის თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის კურსდამთავრებულთა საერთო რაოდენობა).

ინტერვიუს დროს თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის კურსდამთავრებულებმა ხაზი გაუსვეს განათლების მნიშვნელობას, რამაც დადებითად იმოქმედა მათი კარიერული განვითარების გზაზე.

მიუხედავად იმისა, რომ თავდაცვის სამინისტრო ამ პროგრამისათვის გამოყოფს ადგილების მნიშვნელოვან რაოდენობას (ზოლო ხუთი წლის განმავლობაში, პირველი ოთხი წელი იყო 15 ადგილი წელიწადში და დაკვირვების პერიოდის ბოლო წელს 30 ადგილი), ჩარიცხულ სტუდენტთა რაოდენობა საგრძნობლად

შემცირდა, დაკვირვების პერიოდის პირველ წელს 10-დან, იმავე პერიოდის ბოლო წელს 3-მდე. სამხედრო ოფიცრების მხრიდან პროგრამისადმი დაბალი ინტერესის ზუსტი მიზეზები უნდა გამოიკვლიოს კომპეტენტურმა ეროვნულმა ორგანომ, თუმცა ეს მიზეზები შეიძლება დაკავშირებული იყოს თავდაცვის სამინისტროს ადამიანური რესურსების პოლიტიკასთან, რომელიც შეიძლება არ ითვალისწინებდეს საკმარის და გრძელვადიან პერსპექტივას ოფიცრების კარიერული წინსვლისათვის, რომ დაინტერესდნენ ამ პროგრამით.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამები.
- თვითშეფასების ანგარიში.
- ინტერვიუ აკადემიურ ხელმძღვანელობასთან.
- აკადემიის ვებგვერდი - www.eta.edu.ge.

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

კლასტერის საერთო რჩევები: არ არის მითითებული

რეკომენდაციები და რჩევები პროგრამების მიხედვით:

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

რჩევები: არ არის მითითებული

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

რჩევები:

- სასურველია უსდ-მ გამოიკვლიოს, მრავალდეპარტამენტიან გარემოში (თავდაცვის სამინისტროს ადამიანური რესურსების დეპარტამენტის, იურიდიული სამსახურის, თავდაცვის ძალებისა და აკადემიის წარმომადგენლის ჩათვლით) რატომ არის სამხედრო ოფიცრების დაინტერესება თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამით ასეთი დაბალი, როგორც სამხედრო, ასევე სამოქალაქო კარიერის პერსპექტივიდან ამ პროგრამის უპირატესობების გამოყოფით. ამან შესაძლოა გამოიწვიოს დაშვების წინაპირობების შესაბამისად შეცვლა.

.....
შეფასება

გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის შესაბამისობა კომპონენტთან

კომპონენტი 2.1. პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შეესაბამება მოთხოვნებს
თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა	☒	☐	☐	☐
თავდაცვის ანალიზის სამიგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა	☒	☐	☐	☐

2.2. პრაქტიკული, სამეცნიერო/ კვლევითი/ შემოქმედებითი/ საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარება

სწავლის შედეგების შესაბამისად, პროგრამა უზრუნველყოფს სტუდენტთა პრაქტიკული, სამეცნიერო/კვლევითი/შემოქმედებითი/სამოქმედო და ტრანსფერული უნარების განვითარებას და/ან მათ კვლევით პროექტებში ჩართვას.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის შეფასება და ანალიზი

თავდაცვის სფეროში მომავალი ოფიცრების ან უფროსი ექსპერტების მიერ მოთხოვნილი უნარების, ავტონომიურობისა და პასუხისმგებლობის მოლოდინში, ორივე საგანმანათლებლო პროგრამა გამოსახულია მნიშვნელოვანი პრაქტიკული და შემოქმედებითი განზომილებებით. ეს აშკარაა არა მხოლოდ სწავლა-სწავლების მეთოდების ტიპებიდან, რომლებიც გამოიყენება შესაბამის კურსებზე, არამედ სწავლის შედეგების ფორმულირებიდანც. განათლების პრაქტიკული ხასიათი იმდენად მნიშვნელოვანია, რომ ძალიან ხშირად სწავლის შედეგები იძენს ისეთი კომპეტენციების სახეს, რომლებიც უნდა დადასტურდეს სამუშაოზე (მაგ., გეგმავს და ახორციელებს სხვადასხვა ტიპის სახმელეთო ოპერაციებს ოცეულის დონეზე - საბაკალავრო პროგრამის შემთხვევაში; ახორციელებს ოპერატიულ პროექტირებას ეროვნული უსაფრთხოების დოკუმენტების ანალიზის საფუძველზე - სამაგისტრო პროგრამის შემთხვევაში). ყველა კურსი, რომელიც უშუალოდ არის დაკავშირებული სამხედრო პროფესიასთან, მოიცავს პრაქტიკულ აქტივობებს სამუშაო ჯგუფების, სიმულაციის, საველე წვრთნების სახით. მათი უმეტესობა ტარდება რთულ და რეალისტურ სცენარებში, რაც ქმნის რთულ პირობებს სწავლის მაღალი დონის მისაღწევად.

ორივე პროგრამა მოითხოვს იუნკერებისაგან კვლევების ჩატარებას საქართველოს თავდაცვის ძალებისთვის საინტერესო თემებზე, რომლებიც გამოიყენებენ მათ შესაძლებლობებს კრიტიკულად იაზროვნონ და გააერთიანონ პროგრამის განმავლობაში შეძენილი ცოდნა და უნარები, დაესწრონ და მონაწილეობა მიიღონ მოხსენებით ეროვნულ, საერთაშორისო კონფერენციებსა და მეცნიერული ხასიათის სხვა აქტივობებში. გამოქვეყნებული კვლევითი ნაშრომების მაჩვენებელი შეადგენს 55-ს. გარდა ამისა, ბოლო 5 წლის განმავლობაში 8 კურსდამთავრებულმა განაგრძო სწავლა უმაღლესი განათლების შემდეგ საფეხურზე.

ორივე პროგრამაზე სწავლის პრაქტიკულ ხასიათს აძლიერებს ლექციებზე პრაქტიკოსების და ექსპერტების მოწვევა (მაგ., თავდაცვის ძალების მეთაურის, თავდაცვის ძალების უფროსი სერჯანტის, მეთაურების, თავდაცვისა და უსაფრთხოების სფეროს, სახელმწიფო და კერძო სტრუქტურების წარმომადგენლების და ა.შ.).

აღწერა და ანალიზი - თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური

საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა "თავდაცვა და უსაფრთხოება" სპეციფიკურია სწავლების ე.წ. „3+1“ ფორმატში ორგანიზებით, სადაც 1 წარმოადგენს პროგრამის ბოლო წელს, რომელიც ორგანიზებულია უპირატესად, როგორც სავალდებულო პრაქტიკული პერიოდი (ტაქტიკა, ტოპოგრაფია, საცეცხლე მომზადება, კომუნიკაციები და ა.შ.). პრაქტიკულ აქტივობებს ატარებს და ზედამხედველობს გამოცდილი ინსტრუქტორი, რომელიც აფასებს იუნკერის მუშაობას მკაფიო კრიტერიუმების მიხედვით, წინასწარ ფორმატირებული შეფასების საკონტროლო სიების გამოყენებით, როგორც ეს მოცემულია კურსების სილაბუსებში.

პროგრამის დასასრულს (მე-8 სემესტრი) იუნკერები გაივლიან 2-3 კვირიან სტაჟირებას თავდაცვის ძალების შესაბამის ქვედანაყოფებში, სადაც შესაძლებლობა ექნებათ შეხვდნენ არმიის განშტოების სკოლების წარმომადგენლებს (მანევრი, არტილერია, ლოგისტიკა, საჰაერო თავდაცვა და ა.შ.) და გაეცნონ ამ სპეციალობებს სიღრმისეულად. მიუხედავად იმისა, რომ ეს განიხილება ექსტრაკურიკულურ აქტივობად, იუნკერების ქცევას ამ პერიოდში გავლენა აქვს მათ რეიტინგსა და შეფასებაზე.

იუნკერებს აქვთ ბევრი შესაძლებლობა მონაწილეობა მიიღონ საერთაშორისო გაცვლით პროგრამაში ნატოს ქვეყნების სამხედრო საგანმანათლებლო დაწესებულებებში (მაგ. აშშ, საფრანგეთი, რუმინეთი) ან ეწვიონ ეროვნულ ორგანიზაციებს, სადაც აქტივობებს აქვს უაღრესად პრაქტიკული ხასიათი.

აღწერა და ანალიზი - თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური

როგორც ასახულია კურსის სილაბუსებში, "თავდაცვის ანალიზის" სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის პრაქტიკული პარამეტრები მატერიალიზებულია კონკრეტული აქტივობებით და სავარჯიშოებით, სადაც იუნკერები იძენენ საკვანძო ოპერაციულ უნარებს, რომელთა განხორციელებაც მათ უნდა შეძლონ დამთავრებისთანავე. კერძოდ, იუნკერები ვარჯიშობენ ზეწოლის ქვეშ, რეალური სიტუაციების სიმულაციის პირობებში, როგორც სამხედრო შტაბის წევრები, ოპერატიული დაგეგმვის პროცესში, სამეთაურო და საშტატო პროცედურებში ან ლიდერობასა და კომუნიკაციის უნარებში.

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამაში კვლევის კომპონენტი უფრო განვითარებული და სპეციალიზებულია, რომლის დროსაც იუნკერები ამზადებენ და იცავენ სამაგისტრო ნაშრომს. კვლევით საქმიანობას მხარს უჭერს და ხელს უწყობს სამეცნიერო კვლევითი ცენტრი, რომელიც ზედამხედველობს და ხელს უწყობს იუნკერების მონაწილეობას სხვადასხვა პროექტში, როგორიცაა მაგალითად „ტოტალური თავდაცვა, როგორც საქართველოს თავდაცვისა და უსაფრთხოების სტაბილურობის განმსაზღვრელი ფაქტორი“. უფრო მეტიც, დისერტაციის დაცვის წინაპირობად, 2022-2023 სასწავლო წლიდან, იუნკერებს მოეთხოვებათ მოამზადონ მინიმუმ ერთი პუბლიკაცია და გამოაქვეყნონ ის რეფერირებად უურნალში და მონაწილეობა მიიღონ მინიმუმ ერთ სამეცნიერო კონფერენციაში მათ სამაგისტრო ნაშრომთან დაკავშირებულ თემაზე.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- თვითშეფასების ანგარიში.
- აკადემიის 7 წლიანი სტრატეგიული და 3 წლიანი სამოქმედო გეგმები.
- მემორანდუმები.
- განხორციელებული, მიმდინარე და/ან დაგეგმილი სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები.
- კონფერენციებისა და სამეცნიერო ნაშრომების კრებულები.
- კონფერენციების სია, რომლებშიც იუნკერები მონაწილეობენ.
- ინფორმაცია კურსდამთავრებულთა კარიერული განვითარების შესახებ.
- აკადემიის ვებგვერდი - www.eta.edu.ge.

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

კლასტერის საერთო რჩევები: არ არის მითითებული

რეკომენდაციები და რჩევები პროგრამების მიხედვით:

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანამანთლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

რჩევები: არ არის მითითებული

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

რჩევები: არ არის მითითებული

*****

შეფასება

გთხოვთ შეაფასოთ პროგრამების შესაბამისობა კომპონენტთან

კომპონენტი 2.2. პრაქტიკული, სამეცნიერო /კვლევითი /შემოქმედებითი /საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარება	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შეესაბამება მოთხოვნებს
თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა	და	☒	□	□

2.3. სწავლება-სწავლის მეთოდები

პროგრამა ხორციელდება სტუდენტზე ორიენტირებული სწავლებისა და სწავლის მეთოდების გამოყენებით. სწავლება-სწავლის მეთოდები შეესაბამება განათლების საფეხურს, კურსის შინაარსს, სწავლის შედეგებს და უზრუნველყოფს მათ მიღწევას.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის შეფასება და ანალიზი

თვითშეფასების ანგარიშისა და პროგრამის სასწავლო გეგმების მიხედვით, თითოეული აკადემიური კურსის სწავლება-სწავლის მეთოდები შეესაბამება განათლების დონეს, კურსის შინაარსს, სწავლის შედეგებს და უზრუნველყოფს მათ მიღწევას. კერძოდ, მაღალი პრაქტიკული ხასიათის კურსები, სადაც იუნივერსიტეტი ხვდებიან რთულ სიტუაციებს და რომლებიც აწვდიან მათ ძირითად პროფესიულ ანალიტიკურ და ფსიქომოტორულ უნარებს, ითვალისწინებენ მეთოდებს, როგორიცაა ჯგუფური დისკუსია, ომის თამაში, როლური თამაში და საველე ვარჯიშები, საცეცხლე ვარჯიში, რომელთა დროსაც მათი ქმედებების ავტონომიურობა და პასუხისმგებლობა შეიძლება შემოწმდეს და შეფასდეს.

მასწავლებელთა პერსონალს აქვს ცოდნა და უნარები დაგეგმოს და ჩაატაროს სტუდენტებზე ორიენტირებული სესიები ამ სფეროში გამოცდილების მქონე საერთაშორისო საგანმანათლებლო და საწვრთნელ დაწესებულებებში (მაგ., ნატოს სკოლა ობერამერგაუ, აშშ-ს თავდაცვისა და სამხედრო კოლეჯები, NATO DEEP აქტივობები და მუშაობ ჯგუფები) დასწრებისა და სწავლის შემდეგ.

აკადემიის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური რეგულარულად ატარებს „ეფექტური სწავლების“ კურსს, რათა ხელი შეუწყოს მასწავლებელთა პერსონალს მათი ინტერაქტიული სწავლების უნარების გაუმჯობესებასა და შეფასების კომპეტენციების დახვეწაში. საჭიროების შემთხვევაში, იუნივერსიტეტი შეუძლიათ გაიარონ კურსი "კრიტიკული აზროვნება", რათა გააუმჯობესონ კონკრეტული სასწავლო პრობლემების სიღრმისეულად და ეფექტურად ანალიზის უნარი.

COVID19 კრიზისის შემდეგ, აკადემიამ გაზარდა ასინქრონული და სინქრონული სწავლება-სწავლების გამოყენება ონლაინ გარემოში, რასაც მოწმობს ვებგვერდზე არსებული ონლაინ ტრენინგის კონცეფცია. აკადემია, მოწინავე განაწილებული სწავლების დეპარტამენტის მეშვეობით, კარგად არის დაკომპლექტებული და აღჭურვილი, რათა ხელი შეუწყოს დამოუკიდებელი ან შერეული სასწავლო სესიების ჩატარებას ILIAS სწავლის მართვის სისტემის (NATO და ევროკავშირის სასურველი სისტემა) განთავსებით, რომელიც უზრუნველყოფს საბაკალავრო პროგრამის ყველა იუნივერსიტეტის ლექტორებით და ინტერნეტის ხელმისაწვდომობით კამპუსში, მათ შორის საერთო საცხოვრებელსა და სოციალურ კუთხებში.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამები.
- თვითშეფასების ანგარიში.

- ადგილზე ვიზიტი და ინტერვიუები.
- სასწავლო კურსების სილაბუსები.
- აკადემიის ვებგვერდი - www.eta.edu.ge.

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

კლასტერის საერთო რჩევები: არ არის მითითებული

რეკომენდაციები და რჩევები პროგრამების მიხედვით:

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანამანთლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

რჩევები: არ არის მითითებული

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

რჩევები: არ არის მითითებული

*****

შეფასება

გთხოვთ შეაფასოთ პროგრამების შესაბამისობა კომპონენტთან

კომპონენტი 2.3 სწავლება- სწავლის მეთოდები	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შეესაბამება მოთხოვნებს
თავდაცვისა უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო	და	☒	☐	☐
პროგრამა				☐
თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო		☒	☐	☐
პროგრამა				

2.4. სტუდენტის შეფასება

სტუდენტების შეფასება ხორციელდება დადგენილი პროცედურების შესაბამისად. გამჭვირვალეა, სანდო

და კანონმდებლობასთან შესაბამისი.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის შეფასება და ანალიზი

აკადემია იცავს 2007 წლის 5 იანვრის N3 ბრძანებას, რომელიც უზრუნველყოფს შეფასების პროცედურების სამართლიანობასა და გამჭვირვალობას.

იუნკერებისთვის მუდმივი გამოხმაურების უზრუნველყოფა, ისევე როგორც სტუდენტების გამოხმაურების შემდგომი საპასუხო ზომები, აჩვენებს უწყვეტი გაუმჯობესებისადმი ერთგულებას. გამოცდის შემდგომ გამოხმაურებასთან დაკავშირებული პრობლემების გადაჭრის მცდელობები ხაზს უსვამს სტუდენტის საჭიროებზე რეაგირებას.

დაწესებულება იყენებს აკადემიური და კვლევითი ეთიკის, აკადემიური კეთილსინდისიერების და პლაგიატის პრევენციის მექანიზმებს დადგენილ ნორმებთან შესაბამისობაში. Turnitin-ის გამოყენება და პლაგიატის მკაფიო რეგულაცია ხაზს უსვამს აკადემიური კეთილსინდისიერების შენარჩუნების ვალდებულებას.

გასაჩივრების გამჭვირვალე და ობიექტური პროცესი, რომელიც მოიცავს შეფასების შედეგების განხილვას სხვა შემფასებელ(ებ)ის მიერ, უზრუნველყოფს პრობლემების გადაჭრის სამართლიან მექანიზმს. ეს შესაბამება აკრედიტაციის სტანდარტებს, ხელს უწყობს ანგარიშვალდებულებას.

ელექტრონული სწავლისა და დისტანციური სწავლების მეთოდების ინტეგრაცია, კომპონენტების სპეციფიკის გათვალისწინებით, ასახავს განვითარებად საგანმანათლებლო პრაქტიკისადმი ადაპტირებასა და მასზე რეაგირებას.

აკადემია აქცენტს აკეთებს სტუდენტების შეფასებების სანდოობისა და დამაჯერებლობის მონიტორინგზე, თუნდაც ელექტრონული სწავლების კონტექსტში, რაც აჩვენებს შეფასების ხარისხის შენარჩუნების ვალდებულებას.

სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა "თავდაცვის ანალიზი" აერთიანებს ნაშრომის დაცვის გამჭვირვალე და სამართლიან პროცედურებს, მათ შორის კომისიის მიერ კოლეგიალურ განხილვისას. ნაშრომის დაცვაში გარე შემფასებლების ჩართვა, აკადემიური სტილის მოთხოვნების დაცვა და დაცვის საჯარო ხასიათი შეესაბამება აკრედიტაციის სტანდარტებს.

აკადემიის ერთგულება ეთიკისა და კეთილსინდისიერებისადმი აშკარა სხვადასხვა დოკუმენტის, მათ შორის ეთიკის კოდექსის, კვლევის ეთიკისა და პლაგიატის პრევენციის მექანიზმების შემოღებაში.

დასასრულს, აკადემია ავლენს სანაქებო ერთგულებას სტუდენტების პრაქტიკის მიმართ, რომელიც შეესაბამება აკრედიტაციის სტანდარტებს. დაწესებულების პროაქტიული მიდგომა გამოხმაურების, ეთიკური მოსაზრებების, ტექნოლოგიების გამოყენებისა და მუდმივი გაუმჯობესებისადმი ასახავს ერთგულებას ხარისხიანი განათლების მიწოდებისადმი.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამები.
- თვითშეფასების ანგარიში.
- ინტერვიუები.
- აკადემიური უმაღლესი განათლების საფეხურზე გამოცდების ჩატარებისა და შეფასების ინსტრუქცია.
- სასწავლო კურსების სილაბუსები.
- პლაგიარიზმის პრევენციის, გამოვლენისა და მასზე რეაგირების მექანიზმი.
- ეთიკის კოდექსი.
- აკადემიის წესდება.
- აკადემიის აკადემიური სტილის გზამკვლევი.

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები: არ ეხება

კლასტერის საერთო რჩევები: არ ეხება

რეკომენდაციები და რჩევები პროგრამების მიხედვით:

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

რჩევები: არ არის მითითებული

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

რჩევები: არ არის მითითებული

*****

შეფასება

გთხოვთ შეაფასოთ პროგრამების შესაბამისობა კომპონენტთან

კომპონენტი 2.4. - სტუდენტის შეფასება	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შეესაბამება მოთხოვნებს
თავდაცვისა უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა	და	☒	□	□

თავდაცვის
ანალიზის
სამაგისტრო
საგანმანათლებლო
პროგრამა

პროგრამების სტანდარტთან შესაბამისობა

2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შეესაბამება მოთხოვნებს
თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა	☒	☐	☐	☐
თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა	☒	☐	☐	☐

3. სტუდენტთა მოსწრება, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა

პროგრამა უზრუნველყოფს სტუდენტებისათვის სამოვნო გარემოს შექმნას მათთვის შესაბამისი სერვისების მიწოდებით; ხელს უწყობს სტუდენტთა მაქსიმალურ ინფორმირებულობას, ახორციელებს მრავალფეროვან აქტივობებს და ხელს უწყობს მათ ჩართულობას ადგილობრივ და/ან საერთაშორისო პროექტებში; მაგისტრანტებისა და დოქტორანტებისათვის უზრუნველყოფილია სამეცნიერო ზამკვლევობისა და ხელმძღვანელობის ჯეროვანი ხარისხი.

3.1 სტუდენტები და მათი მხარდაჭერის სერვისები

უსდ პროგრამაში ან/და სტრუქტურულ ერთეულებში ჩართული ადამიანებისაგან სტუდენტები იღებენ კონსულტაციას და მხარდაჭერას სასწავლო პროცესის დაგეგმვის, აკადემიური მოსწრების გაუმჯობესებისა და კარიერული განვითარების საკითხებში. სტუდენტს აქვს შესაძლებლობა ჰქონდეს მრავალფეროვანი სასწავლო პროცესი და მიიღოს შესაბამისი ინფორმაცია და რეკომენდაციები პროგრამაში ჩართული პირებისგან.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის შეფასება და ანალიზი

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამისა და თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის აკრედიტაციის მიზნით წარდგენილი თვითშეფასების ანგარიშის, ადგილზე ვიზიტისას მოპოვებული სხვა დოკუმენტებისა და ინფორმაციის საფუძველზე, დადგინდა, რომ იუნკერები მრავალმხრივად არიან მხარდაჭერილნი აკადემიის მიერ.

აკადემია აჩვენებს მტკიცე ვალდებულებას იუნკერებისთვის ყოვლისმომცველი მხარდაჭერისა და კონსულტაციების უზრუნველყოფისადმი. აკადემია უზრუნველყოფს, რომ იუნკერებმა მიიღონ დეტალური ინფორმაცია აკადემიური და სამხედრო ცხოვრების შესახებ, რაც ხელს უწყობს დამხმარე გარემოს შექმნას. კონსულტაციებს სთავაზობენ არა მხოლოდ აკადემიური პერსონალი, არამედ სამხედრო პერსონალიც, რაც ამლიერებს გზამკვლევობისადმი ერთიან მიდგომას.

აკადემია გამოირჩევა იუნკერების საუნივერსიტეტო სივრცეში და საერთაშორისო პროექტებში ინტეგრირებით. აქტივობების ფართო სპექტრი, მათ შორის კონფერენციები, სპორტული ღონისძიებები და

საერთაშორისო გაცვლები, აჩვენებს დაწესებულების ვალდებულებას სტუდენტთა ჩართულობისათვის უზრუნველყოს მრავალფეროვანი შესაძლებლობები.

აკადემიის ძლიერი საერთაშორისო პარტნიორობა მნიშვნელოვნად უწყობს ხელს იუნკერების აკადემიური გამოცდილების გამდიდრებას. გლობალურ სამხედრო ინსტიტუტებთან თანამშრომლობა, გაცვლით პროგრამებში მონაწილეობა და საერთაშორისო კვირეულების მასპინძლობა ხაზს უსვამს აკადემიის ვალდებულებას იუნკერებში გლობალური პერსპექტივის ხელშეწყობისადმი. თუმცა, როგორც თავად აკადემია აღნიშნავს თვითშეფასების ანგარიშში, შეთავაზებული იქნება ქმედითი ღონისძიებების გატარება მაგისტრატურის დონეზე გაცვლით პროგრამებში იუნკერების მაქსიმალური ჩართულობის უზრუნველსაყოფად.

სანაქებოა აკადემიის აქცენტი სამეცნიერო კვლევებზე. სამაგისტრო ნაშრომის დაცვის მოთხოვნა, რომელსაც თან უნდა ახლდეს მინიმუმ ერთი პუბლიკაცია რეფერირებად ჟურნალში, ასახავს მეცნიერული საქმიანობის წინსვლის ვალდებულებას. იუნკერების ინტეგრაცია სხვადასხვა კვლევით პროექტში, კონფერენციაში და ელექტრონული ჟურნალების დაარსება კიდევ უფრო აძლიერებს კვლევით კულტურას დაწესებულებაში.

აკადემია პრიორიტეტს ანიჭებს იუნკერების კულტურულ, სოციალურ და აკადემიურ ინტეგრაციას. ისეთი ინიციატივები, როგორიცაა ფსიქოლოგიური მხარდაჭერა, არდადეგების გათვალისწინება და საორიენტაციო კვირები ხელს უწყობს ინკლუზიური გარემოს შექმნას. სახელმწიფო უწყებებთან, კულტურულ დაწესებულებებთან ჩართულობა და მონაწილეობა ეროვნულ და საერთაშორისო ღონისძიებებში კიდევ უფრო აძლიერებს იუნკერების კულტურულ გამოცდილებას.

აკადემიის მიერ აკადემიური მოსწრებაზე, ლიდერობასა და ფიზიკურ სტანდარტებზე დაფუძნებული სტიპენდიების დაწესება ადასტურებს სრულყოფილების აღიარებისა და დაჯილდოების ვალდებულებას. უნიკალური ფინანსური მხარდაჭერის სტრუქტურა, მათ შორის ფიქსირებული სტიპენდიები და დამატებითი წახალისება, ხელს უწყობს იუნკერების მოტივაციას, გამოირჩეოდნენ თავიანთი სწავლით.

აკადემიის ვალდებულება უზრუნველყოს აუცილებელი ინფრასტრუქტურა, მათ შორის ინდივიდუალური ლეპტოპები, ლიტერატურაზე წვდომა და ისეთი საშუალებები, როგორიცაა სპორტული კომპლექსები, სამკერვალო ოთახები, სამრეცხაოები და ქიმიწმენდები, ხელს უწყობს ხელსაყრელი სასწავლო გარემოს შექმნას.

დასასრულს, აკადემია ადასტურებს აკრედიტაციის სტანდარტის მტკიცე დაცვას. ყოვლისმომცველი მხარდაჭერის სისტემა, მონაწილეობის მრავალფეროვანი შესაძლებლობები, საერთაშორისო თანამშრომლობა, კვლევაზე აქცენტი, კულტურული ინტეგრაცია და ფინანსური მხარდაჭერა ერთობლივად ხელს უწყობს იუნკერების სწავლის პოზიტიურ გამოცდილებას. აკადემიის ერთგულება მუდმივი გაუმჯობესებისადმი აშკარად ვლინდება მის პროაქტიულ ზომებში და განათლებისადმი მიდგომებში.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- კლასტერში დაჯილდოებული საგანმანათლებლო პროგრამები.
- თვითშეფასების ანგარიში.
- ინტერვიუები.
- მემორანდუმები და ხელშეკრულებები დამსაქმებლებთან და პარტნიორებთან.

- იუნკერების საკონსულტაციო სამსახურში ჩართული ადამიანების დატვირთვა, ფუნქციები და მოვალეობები, მათი სამუშაო აღწერილობები.
- დაგეგმილი და განხორციელებული საკონსულტაციო სერვისები.
- დოკუმენტები/ინფორმაცია სტუდენტების ჩართულობის შესახებ ადგილობრივ და საერთაშორისო აქტივობებში.
- აკადემიის ვებგვერდი - www.eta.edu.ge.

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

კლასტერის საერთო რჩევები: არ არის მითითებული

რეკომენდაციები და რჩევები პროგრამების მიხედვით:

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანამანთლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

რჩევები: არ არის მითითებული

სთავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

რჩევები:

- სასურველია, იუნკერების მაქსიმალური ჩართვა გაცვლით პროგრამებში

*****

შეფასება

გთხოვთ შეაფასოთ პროგრამების შესაბამისობა კომპონენტთან.

კომპონენტი 3.1 - სტუდენტთა კონსულტირება და მათი მხარდაჭერის სერვისები	და	☒	☐	☐	☐
თავდაცვისა უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა					

3.2. მაგისტრანტთა და დოქტორანტთა ხელმძღვანელობა

- სამეცნიერო ხელმძღვანელი სათანადო მხარდაჭერას უწევს მაგისტრანტებსა და დოქტორანტებს სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტის წარმატებით შესასრულებაში.
- სამაგისტრო და სადოქტორო პროგრამებში სტუდენტებისა და ხელმძღვანელების თანაფარდობა იძლევა სამეცნიერო ხელმძღვანელობის ჯეროვნად შესრულების საშუალებას.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის შეფასება და ანალიზი

აკადემიამ ჩამოაყალიბა ყოვლისმომცველი მარეგულირებელი დოკუმენტები, რომლებიც ასახავს მაგისტრანტების ხელმძღვანელებისა და თანახელმძღვანელების უფლებებსა და მოვალეობებს. ხელმძღვანელების დანიშვნის, შეცვლისა და შეფასების პროცესი კარგად არის განსაზღვრული. აკადემიამ აჩვენა ეფექტური ხელმძღვანელობისადმი ერთგულება, ხელმძღვანელების და იუნკერების თანაფარდობის მეთოდოლოგიის შემუშავებით, რაც უზრუნველყოფს ეფექტურ მენეჯმენტს.

აკადემიის სამაგისტრო ნაშრომის ინსტრუქცია ასახავს ხელმძღვანელების როლს იუნკერების კონსულტირებაში სხვადასხვა საკითხებში, როგორიცაა თემის შერჩევა, კვლევის დიზაინი, მეთოდოლოგია და პროფესიული განვითარება. იუნკერების ინტეგრაცია ადგილობრივ და საერთაშორისო სამეცნიერო ქსელში სანაქტო ასპექტია, რომელიც ხელს უწყობს ერთიანი საგანმანათლებლო გამოცდილების განვითარებას.

მაგისტრანტების მიმართ მოთხოვნა, რომ მონაწილეობა მიიღონ კონფერენციებში და გამოაქვეყნონ სტატიები რეფერირებად ჟურნალებში, ასახავს პროაქტიულ მიდგომას კვლევის უნარების განვითარებისადმი.

სილაბუსის მიხედვით სტუდენტს ჰყავს ხელმძღვანელი (და არ არსებობს თანახელმძღვანელის ყოლის შესაძლებლობა), სამაგისტრო ნაშრომს ჰყავს 1 რეცენზენტი (მხოლოდ შიდა რეცენზენტი) და ნაშრომის შეფასებაში მონაწილეობენ რეცენზენტიც და ხელმძღვანელიც.

იმის გათვალისწინებით, რომ პროგრამაში ჩართული ადამიანების უმეტესობა სამხედრო პერსონალია, სასურველია მოიძებნოს სამხედრო-სამოქალაქო თანამშრომლობის გაღრმავების ახალი მექანიზმები, მაგალითად, სხვა უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებიდან თანახელმძღვანელის ყოლა ან/და სამაგისტრო ნაშრომის დაცვის პროცესში გარე რეფერენტის დამატება. ასევე სასურველია, რომ სამაგისტრო ნაშრომის ხელმძღვანელი არ იყოს ჩართული ნაშრომის შეფასების პროცესში.

აკადემიამ დანერგა ხელმძღვანელისა და თანახელმძღვანელის საქმიანობის ხარისხის შესაფასების მძლავრი მექანიზმები, რაც უზრუნველყოფს ხელმძღვანელობის პროცესის მუდმივ გაუმჯობესებას. სხვადასხვა დაინტერესებული მხარის, მათ შორის დეპარტამენტების ხელმძღვანელებისა და ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის ჩართულობა ხელს უწყობს ყოვლისმომცველ შეფასებას.

აკადემიის ვალდებულება იუნკერების მხარდასაჭერისადმი ვლინდება სხვადასხვა ინიციატივაში. წინასწარი მოსმენები, რომლებზედაც იუნკერები წარმოადგენენ თავიანთ კვლევით თემებს, იძლევა

ღირებულ გამოხმაურებას. იუნკერების სამეცნიერო ქსელში ინტეგრაცია, ღონისძიებებში მონაწილეობა და სამეცნიერო ნაშრომების გამოქვეყნებაში გზამკვლევობა ხელს უწყობს სრულყოფილ აკადემიურ გამოცდილებას.

მაგისტრანტების/დოქტორანტების ხელმძღვანელობასთან დაკავშირებული მონაცემები	
თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური	
სამაგისტრო/სადოქტორო ნაშრომის ხელმძღვანელთა რაოდენობა	8
//სადოქტორო ნაშრომების ხელმძღვანელთა რაოდენობა	არ არის მითითებული
მაგისტრანტთა რაოდენობა	10
//დოქტორანტთა რაოდენობა	არ არის მითითებული
თანაფარდობა - სამაგისტრო ნაშრომების ხელმძღვანელები/მაგისტრანტები	0,80
თანაფარდობა - სადოქტორო დისერტაციის ხელმძღვანელები/დოქტორანტები	არ არის მითითებული

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამები.
- თვითშეფასების ანგარიში.
- ინტერვიუები.
- მაგისტრანტების ხელმძღვანელის/თანახელმძღვანელის შეთანხმების ფორმა ან/და ხელმძღვანელის დანიშვნის, შეცვლისა და უფლება-მოვალეობების განმსაზღვრელი დოკუმენტი.
- პროგრამაში ხელმძღვანელთა რაოდენობის განსაზღვრის მეთოდოლოგია.
- ჩატარებული კონსულტაციების მტკიცებულებები.
- ხელმძღვანელებისა და აქტიური სტატუსის მქონე მაგისტრანტების თანაფარდობა.
- ხარისხის შეფასების მექანიზმები და ხელმძღვანელის/თანახელმძღვანელის საქმიანობის შეფასების შედეგები.
- საჯარო ინფორმაცია ლიდერების კვლევითი ინტერესებისა და პუბლიკაციების შესახებ.

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები: არ ეხება

კლასტერის საერთო რჩევები: არ ეხება

რეკომენდაციები და რჩევები პროგრამების მიხედვით:

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანამანთლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

რჩევები: არ არის მითითებული

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

რჩევები:

- სასურველია მოიძებნოს სამხედრო- სამოქალაქო თანამშრომლობის გაღრმავების ახალი მექანიზმები, მაგალითად, სხვა უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებიდან თანახელმძღვანელის აყვანა ან/ და სამაგისტრო ნაშრომის დაცვის პროცესში გარე შეფასებლის დამატება.
  - სასურველია, რომ სამაგისტრო ნაშრომის ხელმძღვანელი არ იყოს ჩართული ნაშრომის შეფასების პროცესში.
-

შეფასება

გთხოვთ შეაფასოთ პროგრამების შესაბამისობა კომპონენტთან

კომპონენტი 3.2. მაგისტრანტთა და დოკტორანტთა ხელმძღვანელობა	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შესაბამება მოთხოვნებს
თავდაცვისა უსაფრთხოების საბაკალავრო	და	არ არის მითითებული	არ არის მითითებული	არ არის მითითებული
საგანმანათლებლო პროგრამა				
თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო		☒	□	□
საგანმანათლებლო პროგრამა				

პროგრამების სტანდარტთან შესაბამისობა

3. სტუდენტთა მოსწრება, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შესაბამება მოთხოვნებს
თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო	☒	□	□	□

საგანამანთლებლო პროგრამა				
თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა	☒	□	□	□

4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა

საგანმანათლებლო პროგრამის/კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების ადამიანური, მატერიალური, საინფორმაციო და ფინანსური რესურსები უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრად, სტაბილურ, ეფექტურ ეფექტურ ფუნქციონირებას და განსაზღვრული მიზნების მიღწევას.

4.1 ადამიანური რესურსი

- პროგრამას ახორციელებენ შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე პირები, რომლებსაც აქვთ პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების გამომუშავებისათვის აუცილებელი კომპეტენცია.
- პროგრამის განმახორციელებელი აკადემიური/სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის რაოდენობა და დატვირთვა უზრუნველყოფს საგანმანათლებლო პროგრამით განსაზღვრული სასწავლო პროცესის სათანადოდ წარმართვას და ასევე, სამეცნიერო-კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო საქმიანობისა და სხვა მათზე დაკისრებული ფუნქციების ჯეროვან შესრულებას. აკადემიურ/სამეცნიერო/მოწვეულ პერსონალთან დაკავშირებული რაოდენობრივი მაჩვენებლები უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრადობას.
- პროგრამის ხელმძღვანელს გააჩნია პროგრამის შემუშავებისათვის აუცილებელი ცოდნა და გამოცდილება, ასევე სათანადო კომპეტენცია პროგრამის სწავლის სფეროში და უშუალოდაა ჩართული პროგრამის განხორციელებაში.
- პროგრამის სტუდენტები, უსდ-ის მიერ უზრუნველყოფილები არიან სათანადო რაოდენობისა და შესაბამისი კომპეტენციის მქონე ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალით.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის შეფასება და ანალიზი

როგორც საბაკალავრო, ისე სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელებაში ჩართული არის აკადემიური პერსონალი, ასევე სამხედრო ინსტრუქტორები და მოწვეული ლექტორები. მთელი პერსონალის კვალიფიკაცია დასტურდება მათი CV-ით და შესაბამება აკადემიის დებულებით განსაზღვრულ საკვალიფიკაციო მოთხოვნებსა და ფუნქციებს. პირადი საქმეების მიხედვით, პერსონალი ჩართულია სამეცნიერო-კვლევით საქმიანობაში. როგორც აკადემიურ, ისე მოწვეულ პერსონალთან გაფორმებული ხელშეკრულებები დეტალურად აღწერს მხარეთა უფლებებსა და მოვალეობებს. აკადემიის მიერ წარმოდგენილი საკონსულტაციო განრიგის მიხედვით, როგორც აკადემიური პერსონალი, ასევე ორივე პროგრამის მოწვეული ლექტორები ახორციელებენ კონსულტაციებს სტუდენტებისათვის.

აკადემიურ თანამდებობებზე პერსონალი შეირჩევა აკადემიური კონკურსის წესით, ხოლო კადრების შერჩევის პოლიტიკა ექვემდებარება აკადემიის შინაგანაწესს. ორივე პროგრამის მთელი აკადემიური პერსონალი აფილირდება აკადემიასთან მისი დებულებით და აკადემია აკვირდება სხვა უმაღლეს სასწავლებლებში აკადემიური პერსონალის დატვირთვას, ასევე შესაბამისი საფუძვლებით აკონტროლებს აფილირებას. პერსონალის დატვირთვის სქემა ახლდება ყოველ სემესტრში. პერსონალის თანაფარდობა იუნკერების რაოდენობასთან არის აკადემიის რეგლამენტის შესაბამისად. ორივე პროგრამის პერსონალის

რაოდენობა და დატვირთვა უზრუნველყოფს სასწავლო პროცესის მდგრადობას და ასევე, მათი კვლევითი მოვალეობების ჯეროვნად შესრულებას.

აკადემიაში ფუნქციონირებს სამეცნიერო კვლევითი ცენტრი, რომელიც გამოსცემს აკადემიურ ნაშრომებს (შრომებს).

ორივე პროგრამის განხორციელებაში ჩართული ადმინისტრაციული პერსონალის რაოდენობა სავსებით უზრუნველყოფს სტუდენტთა მომსახურებას და სასწავლო პროცესის მდგრადობას. ადმინისტრაციული და დამსახურებული პერსონალის კვალიფიკაცია შეესაბამება მათ ფუნქციებს.

აღწერა და ანალიზი - თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანამანთლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელებაში ჩართული არის აკადემიური პერსონალი, სამხედრო ინსტრუქტორები და მოწვეული ლექტორები. აკადემიური პერსონალის პირადი საქმეების მიხედვით, პერსონალი ჩართულია სამეცნიერო კვლევით საქმიანობაში (CV შეიცავს გამოქვეყნებული სამეცნიერო სტატიების, სახელმძღვანელოების და მონოგრაფიების სიას; მონაწილეობას ეროვნულ და საერთაშორისო კონფერენციებში; პერსონალის ნაწილს აქვს ეროვნული თუ საერთაშორისო ფონდებით მხარდაჭერილ სამეცნიერო პროექტებში მონაწილეობის გამოცდილება). მოწვეული ლექტორების კვალიფიკაცია ასევე დასტურდება CV-ით. აღსანიშნავია, რომ ერთ-ერთი მოწვეული ლექტორი არის შთამბეჭდავი კვალიფიკაციისა და გამოცდილების მქონე უცხოელი (მშობლიური ენაზე მოსაუბრე). პერსონალის უმეტესობას (აკადემიური, მოწვეული, სამეცნიერო) აქვს დოქტორის ხარისხი. გარდა ამისა, აკადემიაში ფუნქციონირებს სამეცნიერო კვლევითი ცენტრი, რომელიც შედგება 10 პერსონალისგან (ცენტრის ხელმძღვანელი, წამყვანი მეცნიერი, სპეციალისტები და მთარგმნელი). აკრედიტაციის მასალებში ასევე წარმოდგენილია სამეცნიერო პერსონალის პირადი საქმეები. მთელი პერსონალის კვალიფიკაცია შეესაბამება აკადემიის დებულებით განსაზღვრულ საკვალიფიკაციო მოთხოვნებს და ფუნქციებს. შეესაბამისად, მთელი პერსონალის ცოდნა, კომპეტენცია და გამოცდილება შეესაბამება აკრედიტაციის მოთხოვნებს. როგორც აკადემიური, ასევე მოწვეული პერსონალის კვალიფიკაცია შეესაბამება აკადემიის საკვალიფიკაციო მოთხოვნებს და ეხმარება სტუდენტებს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევაში. როგორც აკადემიურ, ისე მოწვეულ პერსონალთან გაფორმებული ხელშეკრულებები დეტალურად აღწერს მხარეთა უფლებებსა და მოვალეობებს.

აკადემიურ თანამდებობებზე პერსონალი შეირჩევა აკადემიური კონკურსის წესით. პროგრამის მთელი აკადემიური პერსონალი (სულ 8) აფილირებულია აკადემიისთან, მისი დებულებით და აკადემია აკონტროლებს აკადემიური პერსონალის დატვირთვას სხვა უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში, ასევე აკონტროლებს აფილირებას შესაბამისი საფუძვლებით. პერსონალის დატვირთვის სქემა ახლდება ყოველ სემესტრში. პერსონალის თანაფარდობა იუნკერების რაოდენობასთან შესაბამისობაშია აკადემიის დებულებასთან (1 აკადემიური პერსონალი/40 იუნკერზე; მინიმუმ 1 პროფესორი, 1 ასოცირებული პროფესორი, 1 ასისტენტ პროფესორი თითოეულ პროგრამაზე). წარმოდგენილი სტატისტიკის მიხედვით, აკადემიური პერსონალის რაოდენობის შემცირება წლების განმავლობაში არ შეინიშნება. პროგრამის პერსონალის რაოდენობა და დატვირთვა უზრუნველყოფს სასწავლო პროცესის მდგრადობას და ასევე, მათი კვლევითი მოვალეობების ჯეროვნად შესრულებას.

სტუდენტებს კონსულტაციებს უწევენ როგორც აკადემიური პერსონალი, ასევე მოწვეული ლექტორები. კონსულტაციების განრიგი წარმოდგენილია აკრედიტაციის მასალებში.

როგორც აკადემიის თვითშეფასების ანგარიშშია განმარტებული, საბაკალავრო პროგრამის ხელმძღვანელის პოსტი 2020 წელს მიღიტარიზებული იქნა პროგრამის სტრუქტურის გამო, რომელშიც გაერთიანებულია სამხედრო და სამოქალაქო კომპონენტები. პროგრამის ხელმძღვანელი აქტიურად არის ჩართული სამხედრო სწავლებაში და არ აქვს პროგრამის მართვის გამოცდილება, თუმცა მის კომპეტენციას ადასტურებს შესაბამისი განათლება და პრაქტიკული გამოცდილება. ინტერვიუებისას ადმინისტრაციამ და პროგრამის ხელმძღვანელმა დაადასტურა პროგრამის ხელმძღვანელის აქტიური ჩართულობა აკრედიტაციის პროცესში.

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელებაში ჩართულია რვა ადმინისტრაციული თანამშრომელი (მათ შორის 1 სამხედრო). ადმინისტრაციული პერსონალის რაოდენობა სრულად უზრუნველყოფს სტუდენტთა მომსახურებას და სასწავლო პროცესის მდგრადობას. ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალის კვალიფიკაცია შეესაბამება მათ ფუნქციებს.

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური				
პროგრამაში ჩართული პერსონალის რაოდენობა (მათ შორის, აკადემიური, სამეცნიერო, მოწვეული პერსონალი)	პროგრამაში ჩართული პერსონალის რაოდენობა	მათ შორის, დარგობრივი მიმართულებით პერსონალი ⁹	მათ შორის, დარგობრივი მიმართულებით დოქტორის ხარისხის მქონე პერსონალი ¹⁰	მათ შორის, აფილირებული აკადემიური პერსონალი
აკადემიური პერსონალის საერთო რაოდენობა	8	4	4	8
- პროფესორი	3	1	1	
- ასოცირებული პროფესორი	2	1	1	
- ასისტენტი— პროფესორი	3	2	2	
- ასისტენტი	0	0	0	
მოწვეული პერსონალი	9	5	2	
სამეცნიერო პერსონალი	10	8	4	

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელებაში ჩართულია აკადემიური პერსონალი, სამხედრო ინსტრუქტორები და მოწვეული ლექტორები. აკადემიური და მოწვეული პერსონალისა და ინსტრუქტორების პირადი საქმეების მიხედვით, პერსონალი ჩართულია სამეცნიერო-კვლევით საქმიანობაში (გამოქვეყნებული სამეცნიერო სტატიები, სახელმძღვანელოები, მონოგრაფიები; მონაწილეობა ეროვნულ და საერთაშორისო კონფერენციებში). პროგრამის სპეციფიკური

⁹ მირითადი სწავლის სფეროს შესაბამისი კომპონენტების განმახორციელებელი პერსონალი

¹⁰ საგანმანათლებლო პროგრამის მისანიჭებელი კვალიფიკაციის შესაბამისი დოქტორის ხარისხის მქონე პერსონალი

მახასიათებელია ის, რომ აკადემიური პერსონალის უმრავლესობა არის დოქტორანტი და არ გააჩნია სამეცნიერო ხარისხი. პერსონალის შერჩევის პროცესში აკადემია უპირატესობას ანიჭებს პრაქტიკულ საქმიანობას (პერსონალის უმეტესობა ან აქტიური სამხედროა ან აქვს თავდაცვის სისტემაში მუშაობის გამოცდილება). პერსონალის შერჩევის პოლიტიკა შეესაბამება აკადემიის შინაგანაწესს.

პერსონალის უმეტესობას უკავია აკადემიური თანამდებობა (სულ 9) და პროგრამის განხორციელებაში ჩართულია ძალიან ცოტა (სულ 2) მოწვეული ლექტორის სახით. მოწვეული ლექტორების კვალიფიკაცია დასტურდება მათი CV-ით.

აკადემიაში ფუნქციონირებს სამეცნიერო კვლევითი ცენტრი, რომელიც შედგება 10 პერსონალისგან (ცენტრის ხელმძღვანელი, წამყვანი მეცნიერი, სპეციალისტები და მთარგმნელი). აკრედიტაციის მასალებში ასევე წარმოდგენილია სამეცნიერო პერსონალის პირადი საქმეები. აღსანიშნავია, რომ სამეცნიერო პერსონალი უშუალოდ არ არის ჩართული თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელებაში. ცენტრი გამოსცემს აკადემიურ ნამრომებს (შრომების კრებულს). კრებულში გამოქვეყნებულია რამდენიმე სტატია, რომელიც დაწერილია პროგრამაში ჩართული პერსონალის მიერ. თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის დონისა და შინაარსის გათვალისწინებით, სასურველი იქნებოდა სამეცნიერო ცენტრის უფრო მჭიდრო კავშირის დაემყარებინა პერსონალთან და სტუდენტებთან. შემოთავაზებულია აკადემიამ შეიმუშაოს დამატებითი მექანიზმები, რათა გააძლიეროს სამეცნიერო ცენტრის ჩართულობა თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელებაში.

მთელი პერსონალის კვალიფიკაცია შეესაბამება აკადემიის დებულებით განსაზღვრულ საკვალიფიკაციო მოთხოვნებს და ფუნქციებს. შესაბამისად, მთელი პერსონალის ცოდნა, კომპეტენცია და გამოცდილება შეესაბამება აკრედიტაციის მოთხოვნებს. როგორც აკადემიური, ასევე მოწვეული პერსონალის კვალიფიკაცია შეესაბამება აკადემიის საკვალიფიკაციო მოთხოვნებს და ეხმარება სტუდენტებს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევაში. როგორც აკადემიურ, ისე მოწვეულ პერსონალთან გაფორმებული ხელშეკრულებები დეტალურად აღწერს მხარეთა უფლებებსა და მოვალეობებს.

აკადემიურ თანამდებობებზე პერსონალი შეირჩევა აკადემიური კონკურსის წესით. პროგრამაში შემავალი მთელი აკადემიური პერსონალი მისი დებულებით აფილირდება აკადემიასთან და აკადემია აკონტროლებს სხვა უმაღლეს სასწავლებლებში აკადემიური პერსონალის დატვირთვას და შესაბამისი საფუძვლებით აკონტროლებს აფილირებას. პერსონალის დატვირთვის სქემა ახლდება ყოველ სემესტრში. პერსონალის თანაფარდობა იუნკერების რაოდენობასთან შესაბამისობაშია აკადემიის რეგულაციასთან (1 აკადემიური პერსონალი/10 იუნკერზე მაგისტრატურაში; მინიმუმ 1 პროფესორი, 1 ასოცირებული პროფესორი, 1 ასისტენტ პროფესორი თითოეულ პროგრამაზე). წარმოდგენილი სტატიისტიკის მიხედვით, აკადემიური პერსონალის რაოდენობის შემცირება წლების განმავლობაში არ შეინიშნება. პროგრამის პერსონალის რაოდენობა და დატვირთვა უზრუნველყოფს სასწავლო პროცესის მდგრადობას და ასევე, მათი კვლევითი მოვალეობების ჯეროვნად შესრულებას.

სტუდენტებს კონსულტაციებს უწევენ როგორც აკადემიური პერსონალი, ასევე მოწვეული ლექტორები. საკონსულტაციო გრაფიკის ნიმუში წარმოდგენილია აკრედიტაციის მასალებში.

როგორც აკადემიის თვითშეფასების ანგარიშშია განმარტებული, პროგრამის ხელმძღვანელის პოსტის მიღილიტარიზაცია 2020 წელს განხორციელდა პროგრამის სტრუქტურის გამო, რომელშიც გაერთიანებულია

სამხედრო და სამოქალაქო კომპონენტები. პროგრამის ხელმძღვანელი აქტიურად არის ჩართული სამხედრო სწავლებაში და მის კომპეტენციას ადასტურებს შესაბამისი განათლება და პრაქტიკული გამოცდილება. აკრედიტაციის ჯგუფის მიერ ჩატარებული ვიზიტის დროს პროგრამის ხელმძღვანელი აქტიურად იყო ჩართული პროცესში.

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელებაში ჩართულია აკადემიის ადმინისტრაციული პერსონალი (მათ შორის 1 სამხედრო). ადმინისტრაციული პერსონალის რაოდენობა სრულად უზრუნველყოფს სტუდენტთა მომსახურებას და სასწავლო პროცესის მდგრადიბას. ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალის კვალიფიკაცია შეესაბამება მათ ფუნქციებს.

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური				
პროგრამაში ჩართული პერსონალის რაოდენობა (მათ შორის, აკადემიური, სამეცნიერო, მოწვეული პერსონალი)	პროგრამაში ჩართული პერსონალის რაოდენობა	მათ შორის, დარგობრივი მიმართულებით პერსონალი ¹¹	მათ შორის, დარგობრივი მიმართულებით დოქტორის ხარისხის მქონე პერსონალი ¹²	მათ შორის, აფილირებული აკადემიური პერსონალი
აკადემიური პერსონალის საერთო რაოდენობა	9	8	2	9
- პროფესორი	4	4	2	
- ასოცირებული პროფესორი	3	2	-	
- ასისტენტი— პროფესორი	2	2	-	
- ასისტენტი	0	0	0	
მოწვეული პერსონალი	2	2	1	-
სამეცნიერო პერსონალი	10	8	4	-

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- თვითშეფასების ანგარიში და დანართები.
- აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის რაოდენობის განსაზღვრის წესი.
- პერსონალის პირადი საქმეები.
- პერსონალის და პერსონალის დატვირთვის ჩამონათვალი.
- საქართველოს თავდაცვის ეროვნული აკადემიის სამეცნიერო კვლევითი ცენტრის ფუნქციური მოვალეობები.

¹¹ ძირითადი სწავლის სფეროს შესაბამისი კომპონენტების განმახორციელებელი პერსონალი

¹² საგანმანათლებლო პროგრამის მისანიჭებელი კვალიფიკაციის შესაბამისი დოქტორის ხარისხის მქონე პერსონალი

- პერსონალის (ხელმძღვანელი, აკადემიური პერსონალი, ადმინისტრაციული პერსონალი) ფუნქციური მოვალეობების დოკუმენტები.
- აკადემიის საქმისწარმოება.
- კონსულტაციების განრიგის ნიმუშები.
- კონტრაქტების ნიმუშები.
- საკონკურსო მასალები (ოქმები, დებულებები, საკვალიფიკაციო კრიტერიუმები, ნიმუშები).
- 2016-2023 წწ. სტატისტიკა.
- აკადემიური პერსონალის სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის ანგარიშები.
- აკადემიის კვლევების პოლიტიკა.
- რეზოლუცია № MOD 7 23 00369686.
- ინტერვიუს შედეგები.
- აკადემიის ვებგვერდი <http://www.bsma.edu.ge/>

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

კლასტერის საერთო რჩევები:

- სასურველია სამეცნიერო ცენტრის უფრო მჭიდრო კავშირის შემუშავება საბაკალავრო და სამაგისტრო პროგრამების პერსონალთან და სტუდენტებთან.

რეკომენდაციები და რჩევები პროგრამების მიხედვით:

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანამანათლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

რჩევები: არ არის მითითებული

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

რჩევები:

- სასურველია თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელებაში სამეცნიერო ცენტრის ჩართულობის გასამლიერებლად დამატებითი მექანიზმების შემუშავება.

შეფასება

გთხოვთ შეაფასოთ პროგრამების შესაბამისობა კომპონენტთან

კომპონენტი 4.1. ადამიანური რესურსები	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შეესაბამება მოთხოვნებს
თავდაცვისა უსაფრთხოების საბაკალაერო საგანმანათლებლო პროგრამა	და	☒	□	□
თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა		☒	□	□

4.2 მაგისტრანტთა და დოქტორანტთა ხელმძღვანელების კვალიფიკაცია

მაგისტრანტებსა და დოქტორანტებს ჰყავთ კვალიფიციური ხელმძღვანელი/ხელმძღვანელები და, საჭიროების შემთხვევაში, თანახელმძღვანელი/ თანახელმძღვანელები, რომლებსაც აქვთ შესაბამისი სამეცნიერო-კვლევითი გამოცდილება კვლევის სფეროში.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის შეფასება და ანალიზი

არ ეხება (მხოლოდ ერთი პროგრამაა მაგისტრატურის დონეზე)

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური			
სამაგისტრო/სადოქტორო ნაშრომების ხელმძღვანელთა რაოდენობა	დისერტაციის ხელმძღვანელები	მათ შორის დარგობრივი მიმართულებით დოქტორის ხარისხის მქონე ხელმძღვანელები ¹³	მათ შორის, აფილირებული აკადემიური პერსონალი
სამაგისტრო/სადოქტორო ნაშრომების ხელმძღვანელთა რაოდენობა - პროფესორი	10	3	9
- ასოცირებული პროფესორი	4	2	
- ასისტენტ-პროფესორი	3		
მოწვეული პერსონალი	2		
სამეცნიერო პერსონალი	1	1	-
სამეცნიერო პერსონალი	10	3	9

აღსანიშნავია, რომ აკადემიის სტრუქტურა განსხვავდება სხვა უნივერსიტეტებისგან. აკადემიაში ზოგადად მაგისტრატურის ხელმძღვანელი, ისევე როგორც ამ სამაგისტრო პროგრამის ხელმძღვანელი, არიან სამხედრო მოსამასაურეები. სამაგისტრო პროგრამის ხელმძღვანელი ასწავლის სამხედრო კურსებს და არ ხელმძღვანელობს სამაგისტრო ნაშრომის მომზადებას. ვიზიტის დროს კურსდამთავრებულებთან

¹³ დისერტაციის ხელმძღვანელები, რომლებსაც აქვთ საგანმანათლებლო პროგრამით მისანიჭებელი კვალიფიკაციის შესაბამისი დოქტორის ხარისხი.

ინტერვიუებისას მათ გვიამბეს სამაგისტრო თემის სათაურის, ხელმძღვანელის შერჩევისა და სამაგისტრო ნაშრომის დაცვის პროცესის შესახებ. პროგრამის განხორციელებაში ჩართული აკადემიური პერსონალი შეირჩევა სამაგისტრო ნაშრომის ხელმძღვანელად ურთიერთშეთანხმების საფუძველზე. სამაგისტრო ნაშრომის მომზადების პროცესში, როგორც ხელმძღვანელი, ასევე იუნკერი ეყრდნობა სამაგისტრო ნაშრომის სილაბუსს, აკადემიურ გაიდლაინებს (სადაც დეტალურად არის აღწერილი სამაგისტრო ნაშრომის ტექნიკური მახასიათებლები და მოთხოვნები შინაარსის მიმართ) და აკადემიის დებულებას პლაგიატის შესახებ.

აკრედიტაციის ვიზიტის ფარგლებში აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფს საშუალება ჰქონდა ენახა სამაგისტრო ნაშრომის ნიმუშები. ნაშრომები ეხებოდა განსხვავებულ საკითხებს და კომპეტენციებიდან გამომდინარე სამაგისტრო ნაშრომის ხელმძღვანელად შერჩეულ იყო სხვადასხვა აკადემიური პერსონალი. შესაბამისად, პროგრამის განხორციელებაში ჩართული პერსონალი უნდა ჩაითვალოს სამაგისტრო ნაშრომების ხელმძღვანელებად, ხოლო მათი კომპეტენციები დასტურდება პირადი საქმეებით.

ვიზიტის დროს წარმოდგენილ სამაგისტრო ნაშრომებს არ ჰქონდა ერთიანი აკადემიური სტილი. იმ ფაქტის გათვალისწინებით, რომ პროგრამის ხელმძღვანელი სამხედრო პირია და აკადემიური პერსონალის უმეტესობას არ აქვს დოქტორის ხარისხი, მიზანშეწონილია დაინიშნოს კოორდინატორი (აკადემიური, მოწვეული პერსონალი ან ხარისხის მქონე მეცნიერ-მუშავი), რომელიც გააკონტროლებს სამაგისტრო ნაშრომების მომზადების პროცესს (პასუხისმგებელი იქნება აკადემიური სტილის უნიფიცირებაზე, ლიტერატურის შერჩევის სტანდარტებზე და ანტიპლაგიატის პოლიტიკის განხორციელებაზე).

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- თვითშეფასების ანგარიში და დანართები.
- სამაგისტრო პროგრამის პერსონალის ფუნქციონალური მოვალეობების დოკუმენტები.
- პერსონალის პირადი საქმეები.
- აკადემიური ტიპის მეთოდური რეკომენდაციები.
- პლაგიარიზმის რეგულირება.
- სამაგისტრო ნაშრომები.
- ინტერვიუს შედეგები.

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

კლასტერის საერთო რჩევები: არ არის მითითებული

რეკომენდაციები და რჩევები პროგრამების მიხედვით:

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანამანთლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

რჩევები: არ არის მითითებული

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

რჩევები:

- სასურველია დაინიშნოს კოორდინატორი (ხარისხის მქონე აკადემიური, მოწვეული ან სამეცნიერო პირი) სამაგისტრო ნაშრომების მომზადების პროცესის მონიტორინგის მიზნით (პასუხისმგებლობა აკადემიური სტილის უნიფიცირებაზე, ლიტერატურის შერჩევის სტანდარტების მონიტორინგი და ანტიპლაგიატის პოლიტიკის განხორციელება).

შეფასება

გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამების შესაბამისობა სტანდარტის ამ კომპონენტთან.

კომპონენტი 4.2 მაგისტრანტთა და დოქტორანტთა ხელმძღვანელების კვალიფიკაცია	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შეესაბამება მოთხოვნებს
თავდაცვისა უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა	და	არ არის მითითებული	არ არის მითითებული	არ არის მითითებული
თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა	ანალიზის	☒	☐	☐
				☐

4.3. აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიული განვითარება

- უსდ ახორციელებს პროგრამის პერსონალის შეფასებას და რეგულარულად აანალიზებს შეფასების შედეგებს.
- უსდ ზრუნავს აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიულ განვითარებაზე. უფრო მეტიც, ხელს უწყობს მათ სამეცნიერო და კვლევით საქმიანობას.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის შეფასება და ანალიზი

აკადემია რეგულარულად აწარმოებს პროგრამაში ჩართული აკადემიური პერსონალის შეფასებას და მიღებული შედეგების ანალიზს. შეფასების პროცესი ხორციელდება სხვადასხვა მეთოდით. ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური აფასებს აკადემიური და მოწვეული პერსონალის ლექციების ტექნიკურ მხარეს. ასევე, როგორც აკადემიური, ასევე მოწვეული პერსონალი ფასდება სპეციალური შეფასების/თვითშეფასების კითხვარების გამოყენებით, რომელიც მოიცავს როგორც სასწავლო, ასევე

კვლევით საქმიანობას. ამასთან, აკადემიაში მიღებული პრაქტიკაა კოლეგიალური შეფასება ლექციაზე დასწრების ფორმით. შედეგების ანალიზის საფუძველზე ხდება ლექტორების გაფრთხილება ან წახალისება. აკადემიაში პრაქტიკაში გამოიყენება წახალისების როგორც მატერიალური, ისე არამატერიალური მეთოდები.

აკადემიას გააჩნია აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის კვლევითი საქმიანობის (საერთაშორისო კონფერენციებში მონაწილეობა, სამეცნიერო სტატიების გამოქვეყნება ეროვნულ და საერთაშორისო ჟურნალებში და მონაწილეობა საერთაშორისო პროექტებში) წახალისების მექანიზმები.

აღსანიშნავია, რომ აკადემია თანამშრომლობს DEEP-თან (Defence Education Enhancement Programme) და ამ თანამშრომლობის დახმარებით აკადემიის პერსონალისათვის ჩატარდა სხვადასხვა ტრენინგები ქართველი და უცხოელი სპეციალისტების მიერ. ეს ტრენინგები მოიცავდა როგორც დარგთან დაკავშირებულ საკითხებს, ასევე სწავლების პროცესებსა და მეთოდებს. უნივერსიტეტი ასევე აქტიურად იყენებს Erasmus + შესაძლებლობებს პერსონალის კვალიფიკაციის ასამაღლებლად. გარდა ამისა, უნივერსიტეტი პერიოდულად ატარებს სასწავლო კურსებს სწავლა-სწავლების პროცესთან დაკავშირებულ სხვადასხვა საკითხებზე (მათ შორის, ელექტრონული სწავლების საკითხებზე პანდემიის დროს). მაგალითად, აკადემიის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურმა დანერგა სასერტიფიკატო პროგრამა „ეფექტური სწავლება“, რომელიც მიზნად ისახავს აკადემიაში სწავლების თანამედროვე მეთოდებისა და ეფექტური შეფასების სისტემის დანერგვას. აკრედიტაციის მასალები მოიცავს ამ პროგრამის სილაბუსს, მასალებს და განრიგს.

აკადემიის მიერ აკრედიტაციის პროცესში წარმოდგენილი მასალების გარდა, ვიზიტის დროს აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფმა მოითხოვა დამატებითი დოკუმენტაცია აკადემიაში განვითარებული მოვლენებისა და საერთაშორისო აქტივობების შესახებ, რომელშიც მონაწილეობდნენ აკადემიის თანამშრომლები და სტუდენტები. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, 2015 წლიდან დღემდე 300-მდე ღონისძიებაა დაფიქსირებული.

აკადემიის თვითშეფასების ანგარიშის მიხედვით, გაუმჯობესების ორი სფეროა აღნიშნული: პერსონალის სამეცნიერო აქტივობის გააქტიურება და პერსონალის ინგლისური ენის ცოდნის გაუმჯობესება, რაც გადამწყვეტი ელემენტია აკადემიის მიერ შემოთავაზებული საერთაშორისო შესაძლებლობების გამოყენებისათვის (კვლევითი თანამშრომლობა ან პროფესიული განვითარება). კვლევითი საქმიანობის ინტერნაციონალიზაციისა და გააქტიურების საკითხებს აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფი ასევე ხაზს უსვამს ანგარიშის სხვა სტანდარტებში. აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიული განვითარების გასაძლიერებლად მიზანშეწონილია პერსონალისთვის დამატებითი მექანიზმების შემუშავება: ინგლისური ენის შესწავლის გრძელვადიანი კურსებისა და სპეციალური ტრენინგების სახით აკადემიური წერტილი სამეცნიერო უნარების დასაუფლებლად.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- თვითშეფასების ანგარიში და დანართები.
- პერსონალის პირადი საქმეები.
- პერსონალის პროფესიული საჭიროებების გამოკითხვა.
- კონფერენციების, ღონისძიებების, Erasmus+ აქტივობების სიები.
- სასერტიფიკატო პროგრამის „ეფექტური სწავლება“ მასალები.

- პერსონალის შეფასების/თვითშეფასების გამოკვლევების ნიმუშები.
- ინტერვიუს შედეგები.
- აკადემიის ვებგვერდი - www.eta.edu.ge.

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

კლასტერის საერთო რჩევები:

- სასურველია პერსონალისთვის დამატებითი მექანიზმების შემუშავება: ინგლისური ენის ცოდნის გრძელვადიანი კურსები და აკადემიური წერის სპეციალური ტრენინგები სამეცნიერო უნარების დაუფლებისთვის.

რეკომენდაციები და რჩევები პროგრამების მიხედვით:

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანამანთლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული.

რჩევები: არ არის მითითებული

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

რჩევები: არ არის მითითებული

შეფასება

გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამების შესაბამისობა სტანდარტის ამ კომპონენტთან

კომპონენტი 4.3. აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვევული პერსონალის პროფესიული განვითარება:	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შეესაბამება მოთხოვნებს
თავდაცვისა უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა	☒	□	□	□
თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა	☒	□	□	□

4.4. მატერიალური რესურსი

პროგრამა უზრუნველყოფილია იმ აუცილებელი ინფრასტრუქტურით, სწავლის სფეროს შესაბამისი საინფორმაციო რესურსები და ტექნიკური აღჭურვილობით, რაც საჭიროა საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგების მისაღწევად.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის შეფასება და ანალიზი

თვითშეფასების ანგარიშის, თანდართული დოკუმენტების და ადგილზე დათვალიერების შედეგად შეგროვებული ინფორმაციის საფუძველზე დადგინდა, რომ აკადემიას აქვს განვითარებული ინფრასტრუქტურა. აუდიტორიები და საკონფერენციო დარბაზები აღჭურვილია მერხებით, სკამებით, დაფებით, კომპიუტერებით, ინტერნეტით და პროექტორებით. თითოეული პროგრამის სტუდენტებს (იუნკერებს) სწავლის დასაწყისში საჩუქრად ეძლევათ პერსონალური კომპიუტერი. ადგილზე ყოფნისას აკრედიტაციის ჯგუფს შესაძლებლობა ჰქონდა ენახა აღჭურვილი ლაბორატორიები (მათ შორის კომპიუტერული ლაბორატორია), ვიდეო გადამდები სტუდია და აკადემიაში განთავსებული სამხედრო მუზეუმი.

აკადემიის ბიბლიოთეკა შეიცავს ბეჭდურ წიგნებს, რიდერებს, მათ PDF ვერსიებს და უზრუნველყოფს საგანმანათლებლო პროგრამების განსახორციელებლად აუცილებელ სავალდებულო ან დამატებით ლიტერატურას (ვიზიტის დროს ბიბლიოთეკაში შემოწმდა სილაბუსებში მითითებული ზოგიერთი წიგნი და სასწავლო მასალა. ისინი აღმოჩნდა ხელმისაწვდომი). წიგნები ჩამოთვლილია ელექტრონულ კატალოგში „Evergreen“ (<http://eta.library.ac.ge>) და საჭიროების შემთხვევაში ბიბლიოთეკის თანამშრომლები ეხმარებიან სტუდენტებს კატალოგთან მუშაობაში. ბიბლიოთეკის თანამშრომლები ასევე ახორციელებენ ბიბლიოთეკის გაცნობით ტურს ახლად დაშვებული იუნკერებისათვის. აკადემიას აქვს საკუთარი სტამბა და სტუდენტებთან და კურსდამთავრებულებთან გასაუბრებისას დადასტურდა, რომ ბიბლიოთეკა სტუდენტების საჭიროებისთვის ამზადებს სხვადასხვა სასწავლო მასალის დაბეჭდილ/სკანირებულ ასლს. ბიბლიოთეკაში ორგანიზებულია სხვადასხვა მომსახურებები. საჭიროების შემთხვევაში, პროგრამებში ჩართულ პერსონალს და სტუდენტებს ეძლევათ შესაბამისი რესურსები ელექტრონული ფორმით. იუნკერებს და შშმ პერსონალს ან აკადემიის სამედიცინო დაწესებულებები განთავსებულებს შეუძლიათ ისარგებლონ წიგნების მიტანის სერვისით. ბიბლიოთეკათაშორისი მომსახურების მეშვეობით იუნკერებს და პერსონალს შეუძლიათ ისარგებლონ საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკის რესურსებითაც.

აკრედიტაციის მასალები მოიცავს ბიბლიოთეკისათვის წიგნების შესაძენ დოკუმენტებს. ნაკლები აქცენტი კეთდება ახალ წიგნებზე ინგლისურ ენაზე, რაც განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია მაგისტრატურის დონისათვის. მიზანშეწონილია, რომ ბიბლიოთეკას პრიორიტეტად მიენიჭოს საერთაშორისო გამომცემლობებში ბოლო დროს გამოცემული დარგთან დაკავშირებული ინგლისურენოვანი ლიტერატურის შემენა.

აკადემიის ბიბლიოთეკა სტუდენტებსა და პერსონალს სთავაზობს წვდომას ათზე მეტ საერთაშორისო ელექტრონული ბიბლიოთეკის მონაცემთა ბაზებზე. მათ შორის არის მონაცემთა ბაზები, რომლებიც აქტუალურია დარგის საჭიროებების გათვალისწინებით (ELSEVIER, SAGE journals, Cambridge Journals Online, e-Duke Journals, EDWARD ELGAR, Open edition Journals). ვიზიტის დროს დამატებითი დოკუმენტის სახით გამოთხოვილ იქნა საერთაშორისო მონაცემთა ბაზების გამოყენების სტატისტიკა. აკადემიამ წარმოადგინა ELSEVIER-ის გამოყენების სტატისტიკა, რაც დამატაყოფილებელია.

ვიზიტის ფარგლებში აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფი ეწვია საგამოცდო ცენტრს, სადაც იუნკერები აბარებენ შუალედურ და დასკვნით გამოცდებს. ცენტრი აღჭურვილია თანამედროვე ტექნოლოგიებით და უზრუნველყოფს შეფასების მაღალ ობიექტურობას.

აკადემიაში ფუნქციონირებს ელექტრონული პლატფორმა ILIAS, რომელზეც იტვირთება სასწავლო მასალები, გამოცდების და სხვა აქტივობების ქულები. პლატფორმაზე ასევე შესაძლებელია ლექტორთან კომუნიკაცია. აკადემიაში ასევე გამოიყენება Moodle პლატფორმა.

აკადემიას აქვს პლაგიატის საწინააღმდეგო პროგრამა, სახელწოდებით Turnitin. ანტიპლაგიატის პოლიტიკა ეფუძნება ადგილობრივ რეგულაციებს და აკადემია აცნობს მას სტუდენტებს.

აკადემიის სპეციფიკიდან გამომდინარე (იუნკერები ცხოვრობენ დაწესებულებაში), თანამედროვე საცხოვრებელი კორპუსები განლაგებულია აკადემიის პერიმეტრზე და იუნკერებს განკარგულებაში აქვთ საცხოვრებელი, სასადილო და სამუშაო ადგილები, სპორტული დარბაზები და საცურაო აუზი. იუნკერებს ემსახურება სამედიცინო პუნქტი, სამრეცხაო და დალაქი. აკრედიტაციის მასალებში წარმოდგენილია მომსახურების სფეროში დასაქმებულთა სია, რომელიც შედგება 30-ზე მეტი სამოქალაქო პირისაგან. მათ შორის მოხსენიებულია კაპელანიც.

ყველა აღნიშნული მატერიალური რესურსი თავისუფლად არის ხელმისაწვდომი სტუდენტებისა და პერსონალისათვის. ისინი ინფორმირებულნი არიან რესურსების ხელმისაწვდომობის შესახებ და იციან როგორ გამოიყენონ ისინი. აკადემია ზრუნავს ყველა რესურსის განახლებაზე.

აკადემიის პერიმეტრზე არსებული მრავალფუნქციური კომპლექსის გარდა, იუნკერებს განკარგულებაში აქვთ ეროვნული სასწავლო ცენტრის „კრწანისი“ ინფრასტრუქტურა სამხედრო კურსებსა და სიმულაციებზე დასასწრებად. კონფიდენციალურობის პოლიტიკიდან გამომდინარე, აკადემიას არ წარმოუდგენია კრწანისის ეროვნული სასწავლო ცენტრის დოკუმენტური აღწერა (ზოგიერთი ინფორმაცია გასაიდუმლოებულია), თუმცა აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფს მიეცა ცენტრის დათვალიერების საშუალება. კრწანისის ცენტრს აქვს სხვადასხვა დანიშნულების ბევრი ინფრასტრუქტურა, მათ შორის აღჭურვილი სიმულაციური ცენტრები, რომლებიც გამოიყენება იუნკერების მომზადებისათვის.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- თვითშეფასების ანგარიში და დანართები.
- დადგენილებები კვოტების განსაზღვრის შესახებ.
- ბიბლიოთეკის საერთაშორისო ელექტრონული მონაცემთა ბაზების გამოყენების ტარიფი.
- წიგნების შესყიდვის დოკუმენტები.
- მითითებები გამოცდების ჩატარების შესახებ.
- მომსახურების სექტორში დასაქმებული სამოქალაქო პირების სია.
- ინტერვიუები ადგილზე ვიზიტის დროს.
- აკადემიის ვებგვერდი <https://eta.edu.ge/>.

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

კლასტერის საერთო რჩევები:

- სასურველია პრიორიტეტი მიენიჭოს საერთაშორისო გამომცემლობებში ბოლო დროს გამოცემული დარღვანი დაკავშირებული ინგლისურენოვანი ლიტერატურის შეძენას.

რეკომენდაციები და რჩევები პროგრამების მიხედვით:

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანამანთლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული.

რჩევები: არ არის მითითებული

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

რჩევები: არ არის მითითებული

შეფასება

გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამების შესაბამისობა სტანდარტის ამ კომპონენტთან

კომპონენტი 4.4 მატერიალური რესურსები	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შეესაბამება მოთხოვნებს
თავდაცვისა უსაფრთხოების საბაკალავრო	და	☒	☐	☐
საგანმანათლებლო პროგრამა				
თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო	ანალიზის	☒	☐	☐
საგანმანათლებლო პროგრამა				

4.5. პროგრამის/ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტი და პროგრამის ფინანსური მდგრადობა

პროგრამის/ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტით გათვალისწინებული ფინანსური რესურსების გამოყოფა ეკონომიკურად შესაძლებელია და შეესაბამება პროგრამის საჭიროებებს.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის შეფასება და ანალიზი

კლასტერში დაჯგუფებული პროგრამების ბიუჯეტი (ორივე პროგრამისთვის – საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა "თავდაცვა და უსაფრთხოება" და სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა "თავდაცვის ანალიზი") წარმოადგენს აკადემიის ცენტრალური ბიუჯეტის ნაწილს, რომელიც თავის მხრივ არის საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს ბიუჯეტის განუყოფელი ნაწილი. ბიუჯეტში გათვალისწინებული ხარჯების სპექტრი მოიცავს ხელფასებს, საქონელსა და მომსახურებას, საოფისე ხარჯებს, სამედიცინო ხარჯებს, ინვენტარს, პერსონალის განვითარების ხარჯებს და ა.შ.; თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის შემთხვევაში სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის ხარჯებს და სხვა ხარჯები, რომლებიც დაკავშირებულია მათთან. სამეცნიერო კვლევითი საქმიანობა შეიძლება განისაზღვროს, როგორც ცალკე ხარჯი, განსხვავებით თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამისაგან, სადაც ის წარმოდგენილია, როგორც ბიუჯეტის მუხლის „სხვა საქონელი და მომსახურება“ განუყოფელი ნაწილი. დაინტერესებულმა მხარეებმა, მათ შორის აკადემიურმა პერსონალმა და სტუდენტებმა დაადასტურეს მათ პროფესიულ განვითარებაში უნივერსიტეტის ფინანსური მხარდაჭერა. ბიუჯეტში ასევე შედის საუნივერსიტეტო ინფრასტრუქტურის განვითარების თანხები.

ინტერვიუების დროს უნივერსიტეტის ადმინისტრაციამ აღნიშნა, რომ უნივერსიტეტი ახდენს შემოსავლის სხვადასხვა წყაროს დივერსიფიკაციას და არ არის დამოკიდებული მხოლოდ შემოსავლის ერთ წყაროზე (სამინისტროს სახელმწიფო ბიუჯეტი - თუმცა იგი ყველაზე დიდი წყაროა). ის სტუდენტებს სთავაზობს სხვადასხვა ფინანსურ სარგებელს. უნივერსიტეტის აკადემიურმა და მოწვეულმა პერსონალმა ასევე აღნიშნა, რომ უნივერსიტეტი მათ აფინანსებს როგორც პროფესიული განვითარებისთვის, ასევე სხვადასხვა სამეცნიერო საქმიანობისთვის და უნივერსიტეტის დაფინანსებით მათ ეძლევათ საშუალება სრულად იყვნენ ჩართულნი პროცესებში.

გარდა ამისა, წარმოდგენილ ბიუჯეტში კარგად არის ჩამოყალიბებული უნივერსიტეტის მიერ გაწეული ხარჯების სტრუქტურა და შეიძლება ითქვას, რომ არსებული ბიუჯეტი უზრუნველყოფს კლასტერში აკადემიური პროგრამების მდგრადობას.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- ბიუჯეტი - თავდაცვა და უსაფრთხოება; თავდაცვის ანალიზი; სამეთაურო-საშტაბო კოლეჯის კურსის ბიუჯეტი.
- თვითშეფასების ანგარიში.
- ინტერვიუ უნივერსიტეტის რექტორთან, ადმინისტრაციის წარმომადგენლებთან.
- ინტერვიუები პროგრამის განმახორციელებელ აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალთან, პროგრამის სტუდენტებთან.

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

კლასტერის საერთო რჩევები: არ არის მითითებული

რეკომენდაციები და რჩევები პროგრამების მიხედვით:

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანამანთლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული.

რჩევები: არ არის მითითებული

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

რჩევები: არ არის მითითებული

შეფასება

გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამების შესაბამისობა სტანდარტის ამ კომპონენტთან

კომპონენტი 4.5 პროგრამის/ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტი და პროგრამის ფინანსური მდგრადობა	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შეესაბამება მოთხოვნებს
თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა	☒	☐	☐	☐
თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა	☒	☐	☐	☐

პროგრამების სტანდარტთან შეესაბამისობა

4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შეესაბამება მოთხოვნებს
თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა	☒	☐	☐	☐
თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა	☒	☐	☐	☐

5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები

სწავლების ხარისხის გასაუმჯობესებლად, პროგრამა იყენებს ხარისხის შიდა და გარე უზრუნველყოფის სერვისებს და აგრეთვე, პერიოდულად ახორციელებს პროგრამის მონიტორინგსა და გადახედვას.

შესაბამისი მონაცემები გროვდება, ანალიზდება და გამოიყენება ინფორმირებული გადაწყვეტილების მიღებისა და პროგრამის განვითარებისათვის.

5.1. ხარისხის შიდა შეფასება

პროგრამის ხარისხის უზრუნველყოფის პროცესის დაგეგმვისას, შეფასების ინსტრუმენტების შემუშავებისას და შეფასების პროცესის განხორციელებისას პროგრამის პერსონალი თანამშრომლობს უმაღლეს სასწავლებელში არსებულ ხარისხის უზრუნველყოფის შიდა განყოფილებ(ებ)თან/პერსონალთან. პროგრამის პერსონალი იყენებს ხარისხის უზრუნველყოფის შედეგებს პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის შეფასება და ანალიზი

ხარისხის შიდა უზრუნველყოფასთან დაკავშირებულ საკითხებს კოორდინაციას უწევს აკადემიის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური „ხარისხის უზრუნველყოფის სახელმძღვანელოს“ მიხედვით. შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის მიზნებია საგანმანათლებლო საქმიანობის მუდმივი გაუმჯობესება და ხარისხის კულტურის განმტკიცება. ამაზე ფოკუსით, აკადემიამ შეიმუშავა საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავებასა და განვითარებასთან დაკავშირებული რამდენიმე რეგულაცია და სქემა, ასევე საგანმანათლებლო პროგრამების განხილვის პროცედურა და პროგრამის ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმები.

ხარისხის უზრუნველყოფა მოქმედებს „დაგეგმე, გააკეთე, შეამოწმე, იმოქმედე“ (PDCA) ციკლის შესაბამისად და გამოიყენება შემდეგნაირად: (1) პროგრამის შემუშავება და დამტკიცება, (2) განხორციელება სასწავლო გეგმის მიხედვით; (3) მონიტორინგი, შეფასება და ანალიზი (სტუდენტებისა და აკადემიური პერსონალის გამოკითხვა, სტუდენტთა აკადემიური მოსწრების შედეგების ანალიზი და ა.შ.); (4) შედეგების განხილვა და პროგრამის მოდიფიცირება.

ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური და აკადემიური პერსონალი ჩართულნი არიან სასწავლო პროცესის უწყვეტი მონიტორინგის პროცესში. მონიტორინგი ძირითადად ხორციელდება სამიზნე ჯგუფების გამოკითხვით და სესიებზე სისტემატური დაკვირვებით.

გამოკითხვის ფორმები მოიცავს ისეთი საკითხების შეფასებას, როგორიცაა - საგანმანათლებლო პროგრამებით, სწავლის შედეგებით კმაყოფილება, მენეჯმენტის პროცესების შეფასება, ინფრასტრუქტურა, განვითარების საჭიროებები, აკადემიური პერსონალის შეფასება. მიღებული ინფორმაციის შედეგების გათვალისწინებით ხდება მონაცემების დამუშავება, ძლიერი და სუსტი მხარეების გამოვლენა, პრობლემების იდენტიფიცირება და მათი გადაჭრის გზების შერჩევა. აკადემიამ წარმოადგინა დაინტერესებულ მხარეებთან რეგულარული გამოკითხვების ანალიზი და მათ მიერ სასწავლო გეგმებში განხორციელებული ცვლილებების შესახებ ანგარიშები.

ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური რეგულარულ კონსულტაციებს უწევს აკადემიურ, სამეცნიერო, მოწვეულ, ადმინისტრაციულ და დამხმარე პერსონალს შიდა და გარე ხარისხის უზრუნველყოფის, ავტორიზაციისა და აკრედიტაციის საკითხებზე.

თვითშეფასების ანგარიშიდან და აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის მიერ ჩატარებული ინტერვიუებიდან შეიმჩნევა აკადემიური/მოწვეული პერსონალის ჩართულობა პროგრამის განვითარებაში.

დამსაქმებლების ჩართულობა დადასტურდა ინტერვიუების დროს. პროგრამების პირდაპირი და მთავარი დამსაქმებელი თავდაცვის სამინისტროა და მისი წვლილი ღირებული აქტივია პროგრამების განვითარებისათვის. აშვარა იყო ადმინისტრაციული პერსონალის წვლილი და ჩართულობა ამ პროცესში.

უნივერსიტეტში პროგრამების განვითარებისა და სასწავლო პროცესის გასაუმჯობესებლად ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ ტარდება სხვადასხვა ღონისძიება და ტრენინგი.

რომ შევაჯამოთ, აკადემიაში კარგად არის ჩამოყალიბებული ხარისხის უზრუნველყოფის შიდა მექანიზმები და საერთო ხარისხის კულტურა არის აკადემიის მუშაობის პროცესის განუყოფელი ნაწილი.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამები.
- თვითშეფასების ანგარიში.
- ხარისხის შიდა უზრუნველყოფის მექანიზმები.
- ხარისხის უზრუნველყოფის სახელმძღვანელო.
- გამოკითხვის შედეგები.
- ინტერვიუს შედეგები.

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

კლასტერის საერთო რჩევები: არ არის მითითებული

რეკომენდაციები და რჩევები პროგრამების მიხედვით:

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული.

რჩევები: არ არის მითითებული

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

რჩევები: არ არის მითითებული

შეფასება

გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამების შესაბამისობა სტანდარტის ამ კომპონენტთან

კომპონენტი 5.1 შიდა ხარისხის შეფასება	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შეესაბამება მოთხოვნებს
თავდაცვისა უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანთლებლო პროგრამა	და	☒	☐	☐
თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა		☒	☐	☐

5.2. ხარისხის გარე შეფასება

პროგრამა რეგულარულად იყენებს გარე ხარისხის შეფასების შედეგებს.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის შეფასება და ანალიზი

აკადემია აქტიურად იყენებს გარე შეფასების ინსტრუმენტებს პროგრამული აკრედიტაციისათვის უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების განვითარების პროცესში. აკადემია მჭიდროდ თანამშრომლობს საქართველოს განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნულ ცენტრთან. ავტორიზაციის/აკრედიტაციის დროს განხორციელებული გარე შეფასების გარდა, პროგრამების შეფასების მიზნით, უნივერსიტეტი თანამშრომლობს ადგილობრივ და საერთაშორისო დაინტერესებულ მხარეებთან და დარგის ექსპერტებთან. მათ შორის წამყვანი საერთაშორისო სტანდარტები, რომელსაც ისინი მისდევენ, არის ნატოს სტანდარტები.

აკადემიამ ცოტა ხნის წინ გაიარა ავტორიზაციის პროცესი, ასევე კლასტერში გაერთიანებული ორივე პროგრამის აკრედიტაცია. მათ წარმოადგინეს დეტალური ანგარიში მაშინდელი რეკომენდაციების შედეგად განხორციელებული ცვლილებების შესახებ.

გარდა ამისა, აკადემიამ გამოიყენა საქართველოს სამი უმაღლესი სასწავლებლის წარმომადგენლი დარგის ექსპერტების მიმოხილვები. ექსპერტთა მიმოხილვები უაღრესად ყოვლისმომცველია და მათი ზოგიერთი რეკომენდაცია გათვალისწინებულია ბოლო პროგრამებში.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- თვითშეფასების ანგარიში.
- საგანმანათლებლო პროგრამები და სილაბუსები.
- გარე შეფასებები – დარგის ექსპერტების ანგარიშები.
- ანგარიში გარე ხარისხის შეფასების შედეგად განხორციელებული ცვლილებების თაობაზე
- ინტერვიუს შედეგები.
- აკადემიის ვებგვერდი - www.eta.edu.ge.

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

კლასტერის საერთო რჩევები: არ არის მითითებული

რეკომენდაციები და რჩევები პროგრამების მიხედვით:

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანამანთლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული.

რჩევები: არ არის მითითებული

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

რჩევები: არ არის მითითებული

შეფასება

გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამების შესაბამისობა სტანდარტის ამ კომპონენტთან.

კომპონენტი 5.2 გარე ხარისხის შეფასება	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შეესაბამება მოთხოვნებს
თავდაცვისა უსაფრთხოების	და	☒	☐	☐
საბაკალავრო				
საგანმანათლებლო პროგრამა				
თავდაცვის ანალიზის	ანალიზის	☒	☐	☐
სამაგისტრო				
საგანმანათლებლო პროგრამა				

5.3. პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული მიმოხილვა

პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება ტარდება აკადემიური, სამეცნიერო, მოწვეული, ადმინისტრაციული, დამხმარე პერსონალის, სტუდენტების, კურსდამთავრებულების, დამსაქმებლების და სხვა დაინტერესებული მხარეების ჩართულობით მონაცემთა სისტემატური შეგროვების, შესწავლისა და ანალიზის გზით. შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის შეფასება და ანალიზი

საგანმანათლებლო პროგრამის მონიტორინგისა და პერიოდული შეფასების შესახებ ინფორმაცია და წესები შეტანილია პროგრამის დებულებაში. კერძოდ, აღნიშნული დოკუმენტის მიხედვით, განსაზღვრულია პროგრამის დაწყების, დამტკიცების, ცვლილებისა და პერიოდული შეფასების პროცედურები.

თითოეული პროგრამისათვის იქმნება პროგრამის შემუშავების კომიტეტი, რომელიც პასუხისმგებელია პროგრამით განსაზღვრული შედეგების მიღწევის შეფასებაზე/ანალიზზე. შესაბამისად, პროგრამის შედეგების შეფასება ხორციელდება პერიოდულად, პირდაპირი და არაპირდაპირი მეთოდების გამოყენებით.

შედეგების შეფასების პირდაპირი მეთოდები გულისხმობს სტუდენტის აკადემიური მოსწრების შეფასებას.

შედეგების შეფასების არაპირდაპირი მეთოდი მოიცავს პროგრამის ყველა დაინტერესებული მხარის: ა) სტუდენტების, ბ) პროგრამის განხორციელებაში ჩართული აკადემიური/მოწვეული პერსონალის გ) დამსაქმებლების დ) პროგრამის კურსდამთავრებულების დამოკიდებულების შესწავლას. პროგრამის სწავლის შედეგები ფასდება კითხვარების გამოყენებით, რათა შეფასდეს: ა) სტუდენტების მიერ საგანმანათლებლო კურსები ან/და პროცესები ელექტრონულ მონაცემთა ბაზაში, ბ) სტუდენტების კმაყოფილება.

თვითშეფასების ანგარიშის თანახმად, პროგრამების ჩამოყალიბების ან დახვეწისას, აკადემია აერთიანებს გამოხმაურებებს მისი მაგისტრანტებისა და კურსდამთავრებულებისგან. სტუდენტების გამოხმაურება გროვდება ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ ორგანიზებული გამოკითხვების მეშვეობით, როგორც საბაკალავრო, ასევე სამაგისტრო პროგრამების პერსონალის მხარდაჭერით. გარდა ამისა, ღირებული შეხედულებები გროვდება პროგრამის თანამშრომლებთან და მასწავლებლებთან ჩატარებული ხარისხობრივი ინტერვიუების მეშვეობით.

ამ უკუკავშირის სინთეზის პროცესში ჩართულია აკადემიის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურს, რომელიც აყალიბებს დასკვნებსა და რეკომენდაციებს. ეს დასკვნები შემდგომ განიხილება შესაბამის სტრუქტურულ ერთეულებთან. დამკვიდრებული პრაქტიკის შესაბამისად, როგორც ხაზგასმულია თვითშეფასების ანგარიშში, პროგრამების ცვლილებები ხორციელდება ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მუდმივი მონიტორინგის ქვეშ.

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფი მიიჩნევს, რომ ეს პრაქტიკა გამოსადეგია სწავლის შედეგების მისაღწევად.

გარდა ამისა, აკადემია რეგულარულად იყენებს კლასში დაკვირვებას აკადემიური/მოწვეული პერსონალის დასწრებით ერთმანეთის გაკვეთილებზე კოლეგიალური შემოწმების პროცესით, წინასწარ განსაზღვრული გრაფიკის მიხედვით.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- თვითშეფასების ანგარიში.
- საგანმანათლებლო პროგრამები და სილაბუსი.
- ხარისხის უზრუნველყოფის დებულება.
- გამოკითხვის შედეგები და ანგარიშები.
- ინტერვიუს შედეგები.

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

კლასტერის საერთო რჩევები: არ არის მითითებული

რეკომენდაციები და რჩევები პროგრამების მიხედვით:

თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანამანთლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული.

რჩევები: არ არის მითითებული

თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური

რეკომენდაციები: არ არის მითითებული

რჩევები: არ არის მითითებული

შეფასება

გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამების შესაბამისობა სტანდარტის ამ კომპონენტთან.

კომპონენტი 5.3 პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული მიმოხილვა	თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☒	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐	არ შეესაბამება მოთხოვნებს ☐
თავდაცვის სამაგისტრო	ანალიზის სამაგისტრო	☒	☐	☐	☐
საგანმანათლებლო პროგრამა					
5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობანი					

პროგრამების სტანდარტთან შესაბამისობა

5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობანი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შეესაბამება მოთხოვნებს
თავდაცვისა და უსაფრთხოების	☒	☐	☐	☐

საბაკალავრო საგანამანთლებლო პროგრამა				
თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა	☒	☐	☐	☐

თანდართული დოკუმენტაცია (საჭიროების შემთხვევაში): არ არის მითითებული

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების სახელწოდება: დავით აღმაშენებლის სახელობის
საქართველოს ეროვნული თავდაცვის აკადემია

უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების დასახელება, საფეხურები:

- თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანამანთლებლო პროგრამა, პირველი საფეხური
- თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა, მეორე საფეხური

პროგრამების სტანდარტთან შესაბამისობა

სარჩევი: სტანდარტი	1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნები, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამი შესაბამისობა	2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა	3. სტუდენტთა მოსწრება, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა	4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა	5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები
თავდაცვისა და უსაფრთხოების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
თავდაცვის ანალიზის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

ხელმოწერები

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის თავმჯდომარის

აღინ ბოდესკუ

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის წევრების

თამარ პატარაია

გვანცა აბდალაძე

თამთა ლევიშვილი

ნინო ჯავახიშვილი

